CANADIAN CITIZENSHIP BRANCH
JUL 5 1960
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

SATURDAY, JULY 2, 1960. 53./982. n_rs. SESTDIEN, 1960. G. 2. JŪLIJĀ 16. gads.

Lai vareni skan latviešu dziesmas Indianapolē!

KALAM ROTAS LATVIJAI

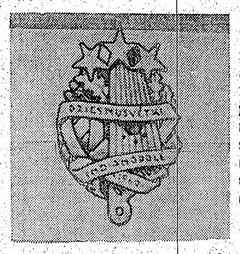

Kā no zemes dziļumiem izlauzies avots, ar skaidriem ūdeņiem aprasodams puķes, zāli un kokus, ir saule, ir mākoņu tumsā mirdzēdams, tā latviešu dziesmu prieks skan cauri paaudžu mūžiem, stiprinot un bagātinot dzīvi, vairojot tajā skaistumu un pašapziņu, nemainīgus uzturot mūsu tautiskos vaibstus. Mēs nezinām laikmetus vai to posmus (lai cik tie garīgi vai fiziski mocījuši mūsu likteni), ka jebkad būtu apklusis mūsu koklētājs, dziedātājs un daiļradis. Vai tas neliecina par lielu potenci dzīvot, strādāt un pastāvēt?

Jūtot ap sevi svešu vēju dvesmu, zemi un cilvēkus, mēs dažkārt vērojam, ka tie gan padara daudz, arī priecājas, bet nereti bez dvēseles, pārdzīvojuma un iekšēja siltuma. Par to nav jāderdzas — tāda ir viņu dzīve, vide un pārējie ietekmētāji apstākļi, jo tauta, veidodamās un pastāvēdama dvēseļu un nacionālā kolorita pārkausēšanas ceļā, kur katrs jaunpienācis indivīds, kļūdams par tās locekli, bieži zaudē to raksturu un īpatnības, kas iedzimtas viņa pamatizcelsmes tautā. Kādā mūzikālā televīzijas raidījumā ļoti ievērojams amerikāņu komponists paskaidroja, kā rodas amerikāņu mūzika: „Mēs veidojam savu mūziku, saliekot pārkausēšanas katlā to, ko dzirdam no skandināviem, vāciem, italiešiem un citām tautām."

Skandinot latvisko dziesmu, tīksminoties dziņtara saktās, vērojot mūsu daiļrades devumu, mēs nedrīkstam visu to darīt bez nopietna piegājiena un dziļākas savas sūtības izpratnes. Dziesmu dienas pacel mūs pāri ikdienas rūpēm un apziņai — te tu esi un te tev ir jāstrādā, lai pastāvētu. Bet kā? Vai pastāvēt ar nacionālo pašlepnumu sirdī vai iejukt apkārtējā vidē bez ziņas un mīņas, ka tu esi latvietis, ar savu pasauli, dvēseli, notikumu uztveri un izpratni? Ne vienu vien reizi no mūsu draugiem iezemeļiem dzirdēts norādījums — paturiet un nekad nezaudējiet savus nacionālos vaibstus! Kaut šādu, mums vēlīgo, nav daudz, tomēr tādi ir, un tieši tie mums jāuzklausa.

Dziesmas un ar tām vienlaicīgā daiļrades parāde mūs izrauj arī ārā no iekšējā kūtruma, materiālās apsēstības rūpēm un citām peļamām skavām, kas nāk līdzi mūsu ikdienas dzīvei. Varbūt šis moments būs mirkļa ilgumā, bet arī tad tas rādīs, ka mūsu dvēseles pamatos nav zuduši nacionālie vaibsti. Lai saplūstam kopā, tiekamies draudzībā un paceļam balsis, mērodami attālumus, kuru priekšā dažkārt nobāl tle kilometri, kas šķīra Daugavpili, Liepāju vai Valku no Rīgas. Tas liecina, ka mūsos vēl spārnots un neapklusis runā dziesmu un labas sadraudzes prieks un ka mēs savu kopīgo nākotni esam spējīgi skatīt cerīgākām acīm un sirdīm, nekā to liecina pasaules trokšņu bezcerīgais forums.

Dziesmu kalnā paceļoties, paturēsim skatām un dzirdēsim arī to, kas nāk no mūsu dziesmu līdzdziedātājiem — mūsu brāļiem un māsām — iezemeņē. Arī viņi joprojām dzied, dzied ar tiļķību un izjūtu, dziļi un priecīgi tās dziesmas, kurām nav laikmetīgā sociālā pasūtinājuma rakstura, bet kurās spulgo rotas brīvajai Latvijai, kur iecementēta nesalaužama ticība, pašpaļāvība un brīvības idejas. Nogrimusī gaismas pils ir ir viņu, ir mūsu augsti izslietā bāka Latvijas tumšajā naktī. Paturot un spodrinot savu latvisko dvēseli un dzīves ziņu, darbodamies un ticēdami savas tautas sūtībai, kāda ir katrai tautai zem Dieva saules, būsim rotu kalēji savai tēvzemei Latvijai.

Lai Visuvarenais Lēmējs mums palīdz pastāvēt un izturēt šai spožajā kalvē!

A. SEDASDĒLS

PAGODINĀJUMS LATVIEŠIEM INDIANĀ

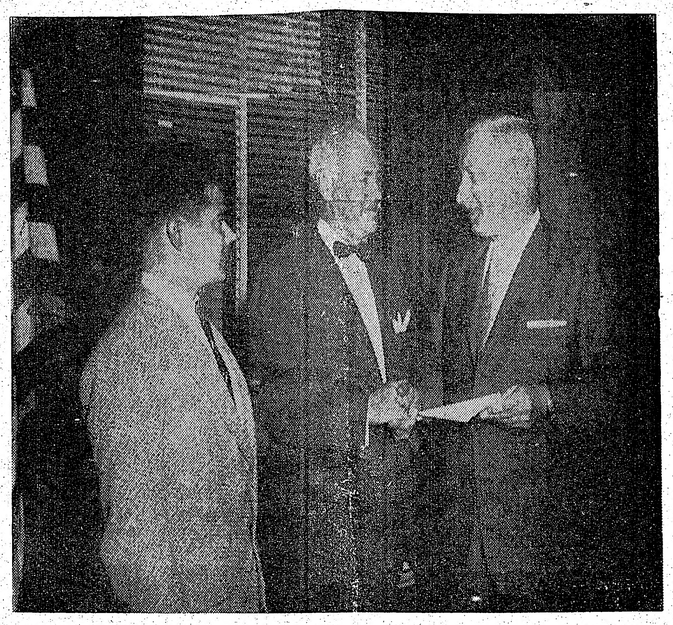

Gubernātors H. Handlejs savā kabinetā pasniedz proklamēšanas aktu Dziesmu svētku komitejas locekļiem. No kr.: rīcības komitejas informācijas daļas vadītājs J. Sventeckis, gubernātors H. Handlejs un rīcības komitejas juridiskās daļas vadītājs adv. I. Grubaums.

NOVADA DZIESMU SVĒTKU INDIANĀPOLĒ GALVENĀ DIENA — 3. JŪLIJS PROKLAMĒTA PAR LATVIEŠU DZIESMU DIENU INDIANĀ

Saņemot ierosinājumu no latviešu dziesmu svētkiem Indianapolē, Indianas gubernātors Harolds Handlejs parakstīja sekojošo proklamāciju:

„Indianas valstī atrodama ievērojama iedzīvotāju grupa, kas nāk no Latvijas.

Tā kā latvieši ir plaši pazīstami ar savu dziesmu mīlestību, un tā kā visur ir pieaugoša vajadzība pēc laimes, prieka un sadraudzības, un tā kā dziesma visu to veicina, es, Harolds W. Handlejs, ar šo proklamēju svētdienu, 3. jūliju 1960. gadā, par latviešu dziesmu dienu. Dziesmu svētki notiks Kolizeumā, Indianas valsts izstādes celtnē, Indianapolē, Indianā, un mēs aicinām visus rezervēt šo speciālo dienu un piedalīties latviešu Dziesmu svētkos. Es latviešu Dziesmu svētkos. Harolds W. Handlejs."

Indianapoles pilsētas galva ir uzaicinājis rīcības komitejas priekšsēdi K. Sventecki audiencē. Savā vēstulē pilsētas galva paziņo, ka minētajā audiencē proklamēs 3. jūliju par latviešu dziesmu dienu Indianapoles pilsētā.

A. B.

ES BIJU KURZEMES CIETOKSNĪ UN 8 GADI SIBIRIJĀ

Jāņa Simsona stāsts par moku gadiem Vorkutā un Padomju cietumos

Takomā (G.A) 20. jūnija agrā rīta stundā Sietlas-Takomas internacionālā lidlaukā nolaidās lidmašīna ,kas no Latvijas atveda pie ģimenes 52 gadus veco bij. Latvijas armijas virsleitnantu Jāni Simsonu.

Brīvības zemē — ASV, Jānis Simsons nokļuva ar ASV viceprezidenta R. Niksona un Vašingtonas valsts Kongresa locekļa Tollefsona palīdzību. Pagājušajā gadā, kad Niksons devās uz Padomju Savienību, Jāņa Simsona vārds bija viņa 300 personu sarakstā, kam ģimenes locekļi ir ASV pavalstnieki un dzīvo šeit. Niksons arī personīgi Hruščevam prasija izlaist šos ASV pilsoņu piederīgos, lai viņi varētu pievienoties savām ģimenēm ASV.

Jau 1957. gadā Jānis Simsons, tūlīt pēc atgriešanās no izsūtījuma Vorkutā, bija iesniedzis pieprasījumu izbraukšanai uz ASV pie ģimenes, bet to noraidīja. Taču š. g. maija mēnesī saņēma paziņojumu ierasties ASV sūtniecībā Maskavā. Tad no Maskavas Elzai Simsonei pienāca vēstule, kurā vīrs sievai vēstīja, ka amerikāņu immigrācijas iestādes izdara papildus rentgena uzņēmumus, jo Jānis Simsons Sibirijā ir bijis ieslodzījumā ar tbc. Viņam bojāta kāja ceļa kaulā, skrimeļi, iesasieca kauls. Viņa sievai radušās bažas, vai amerikāņu likumi ļaus iebraukt invalīdam, kas tik smagi slimojis ar tbc. Tomēr cerības viņa nezaudēja, jo gadījumā, ja būtu bijis vajadzīgs kāds papildus galvojums, Simsone ticēja, ka DV izpalīdzētu tādu sagādāt.

18. jūnijā no Maskavas sūtītā telegramma vēstīja, ka viņas vīrs izlido no Kopenhagenas jau tanī pašā dienā, lai dotos tālāk uz Nujorku, un ka Sietlas-Takomas internacionālā lidlaukā ieradīsies 19. jūnijā.

Pēc divu nakšu gaidīšanas lidlaukā, Elza Simsone ar 15 g. v. dēlu Jāni, dažiem tuvākiem piederīgiem un šo rindiņu rakstītāju, KTNT-TV raidstacijas pārstāvi, Simsonu tomēr nesagaidīja, un sāka jau bažīties, vai krievi nebūs grozījuši savas domas un anulējuši izbraukšanas atļauju. Nevienam lidlaukā negaidot, Jānis Simsons ieradās Takomā ar nokavēšanos, jo Nujorkā atlicis laiks un viņš aizgājis apskatīt pilsētu, kur viņa rokas pulkstenis apstājies . . . Tā iznācis nokavēties par 8 stundām.

Sagaidīšana tomēr izvērtās plašāka nekā to iepriekš varēja paredzēt, jo J. S. tūlīt intervēja „Tacoma News Tribune" žurnālists Rods Kardvels un fotogrāfēja tās pašas avīzes fotografs Roberts Rudzītis (dzimis ASV, bet runā arī latviski). Šo rindiņu rakstītājs Simsonu ģimeni filmēja CBS KTNT-TV ziņām un bija izkārtojis interviju 11 kanāļa programmas ietvaros, kur viņu intervēja KTNT-TV ziņu vadītājs Bils Foks.

Jāņa Simsona interviju pārraidīja arī AP ziņu tīkls pa visām ASV. Tā vairākas dienas daudzos ASV laikrakstos varēja lasīt par Jāņa Simsona gaitām vergu nometnēs, bet „Tacoma News Tribune" pirmā lappusē sniedza plašu interviju ar Jāni Simsonu un viņa bēdu stāstu par izsūtījumu Vorkutā.

Jāņa Simsona atkalredzēšanās prieks ar dzīves biedri bija neizsakāms, bet vēl jo priecīgāks viņš bija redzot savu 15 gadus veco dēlu Jāni — brašu jaunekli, kuru viņš redzēja pirmoreiz mūžā. Pēc izšķiršanās Latvijā ar dzīvesbiedri, Elzas Simsones [illegible] viņš bija precējies ar citu sievieti, ar kuru [illegible]. No Latvijas nonākusi Čechoslovakijā, kur viņu ar mazo Jāniti pārsteidza krievu armija, bet viņai tomēr laimējies kājām izbēgt uz amerikāņu sektoru Vācijā, stumjot mazo Jāniti ratiņos. Līdz izceļošanai uz ASV viņa dzīvojusi Mildorfas DP nometnē. Sietlā nonākot, viņa sēkusi strādāt slimnīcā, pabeigusi praktisko māsu skolu, turpinājusi strādāt slimnīcā pa naktīm, bet dienās mācījusies Vašingtonas universitātē, kur ieguvusi Vašingtonas valsts skolotājas tiesības un tagad jau divi gadi strādā atkal savā vecā skolotājas amatā — Franclin Pierce jr. vidusskolā, mācot vācu un latīņu valodu.

Domājot par vīra sagaidīšanu, Elza Simsone iepirkusi arī mazu saimniecību, kurā audzēs vistas un kādu lopiņu. Nav daudz tādas sievietes un mātes, kas visu to vārētu veikt saviem spēkiem.

Turpinājumā:

LEŅINGRADAS CIETUMOS

Elza Simsone ar vīru un dēlu Jāni, kuru tēvs sastapa pirmo reizi 15 gadu vecumā.

KĪNIEŠI IEBRŪK NEPALĀ

PEKINGAS VALDIBA PĀRKĀPJ TIKAI ŠI GADA APRĪLĪ PARAKSTĪTO LĪGUMU.

Jaundelhi. Tibeta karo pret komūnistu Ķīnu. Līdz šim plašākā sacelšanās pret komūnistu apspiedējiem turpinās jau vairākas nedēļas. Vairāki simti tūkstošu tibetiešu cīnās ar komūnistu Ķīnas karaspēku, kas nepārtraukti pieved palīgspēkus.

Cīnīdamies ar brīvību alkstošiem Tibetas nacionālistiem, komūnistu Ķīnas spēki, it kā bēgošos tibetiešus tvarstīdami, pārgājuši Nepalas robežu, nogalinot zināmu skaitu robežsargu, sagūstot citus.

Tikai šī gada aprīlī komūnistu Ķīna un Nepala parakstīja jaunu robežlīgumu, un komūnistu Ķīna to jau paspējusi pārkāpt! Nepalas valdība Pekingai iesniegusi asu protestu, pieprasot komūnistu Ķīnas karaspēka izvākšanu no Nepalas territorijas. Līdz šim tas vēl nav izdarīts.

JAUNI KRIEVU RAĶEŠMĒĢINĀJUMI

Maskavā. Padomju Savienības valdība ziņo, ka laikā no 5.—31. jūlijam Klusā okeanā notiks jauni padomju raķešmēģinājumi. Ar savu pirmo raķešmēģinājumu seriju Padomju Savienība pierādīja Rietumiem, ka tās rīcībā atrodas tālšāvēju raķetes, kas lido tālāk par Rietumu ražotajām un trāpa ar tādu pašu precizitāti kā amerikāņu starpkontinentālās raķetes. Sagaida, ka tagad krievi izmēģinās raķetes, kas būs daudz spēcīgākas par agrākajām; iespējams, tās domātas ceļojumiem starpplanētu telpā.

MILZĪGA EKSPLOZIJA HAVANAS OSTĀ

Sestdienas nakti smaga eksplozija satricināja Kubas galvaspilsētu Havanu, ostas rajonā sprāgstot lielākam vairumam municijas. 2 personas nogalinātas, vairāki simti ievainotu.

PADOMJU SAVIENĪBA PĀRTRAUC ATBRUŅOŠANĀS KONFERENCI

Gadiem ilgās sarunas Ženēvā noveda pie paredzamā iznākuma — izjukšanas

Ženēvā. Pirms ar Apvienoto Nāciju starpniecību nodibinājās jaunā desmit valstu atbruņošanās komiteja, Padomju Savienība nemitīgi deklarēja, ka atbruņošanās sarunām nav nekādu panākumu tādēļ, ka Rietumu valstis vienmēr atrodas skaitliskā pārākumā un Padomju Savienību vienmēr pārbalso. Šādas komūnistu žēlošanās rezultātā tika nodibināta jauna atbruņošanās komiteja, ko pārstāvētu 5 valstis no Rietumu un 5 valstis no Austrumu pasaules. Bet, kā tas tagad pierādījies, arī tam nav bijis nekādas nozīmes. Atbruņošanās sarunas, uz kurām Rietumi lika tik lielas cerības, tagad ir pārtrauktas, varbūt, uz visiem laikiem.

Gluži tāpat kā Hruščevs ar rokas mājienu maijā apstādināja valdību galvu konferenci Parīzē, tā tagad Valerians Zorins pārtrauca atbruņošanās konferenci, atstājot piecu Rietumu valstu pārstāvjus — runājot pašiem savā starpā.

No Rietumu viedokļa raugoties, atbruņošanās konferences pārtraukums nāca pilnīgi negaidīti. Rietumi bija sagatavojušies nākt klajā ar jauniem atbruņošanās priekšlikumiem, un Padomju Savienība un tās sateliti to zināja. Bet Rietumu priekšlikumi līdz sēžu zālei nemaz nenokļuva. Komūnisti konferenci izbeidza pirms tam.

Vēsturei šoreiz izdevās atkārtoties ļoti īsā laika spridī. Kad pēc pirmās dienas sarunām Parīzē Hruščevs lika saprast, ka spēle ir beigta, Rietumi tomēr paziņoja, ka nākamajā dienā sarunas turpināsies. Tas, protams, nekad nenotika. Arī Ženēvā, pēc tam, kad Padomju Savienība un tās sateliti atstāja sēžu zāli, Rietumi paskaidroja, ka atbruņošanās sarunas neesot vis izjukušas, bet esot tikai pārtrauktas. Par to atjaunošanos tomēr ļoti šaubās.

Ženēvas atbruņošanās konferences pārtraukuma diena piederēja pilnīgi komūnistiem. Viens pēc otra komūnistu valstu delegāti poļu priekšsēža vadībā uzbruka Rietumiem, uzsverot, ka pēdējie ir daudz vairāk ieinteresēti spiegošanā nekā atbruņošanās sarunās. Konferences pēdējā dienā neviens no Rietumu delegātiem vispār netika pie vārda!

Atbruņošanās sarunu nākotne ir visai problēmatiska. Padomju Savienība šo jautājumu nodos Apvienotajām Nācijām. Bet kā zināms, Apvienotās Nācijas ir izrādījušās pilnīgi nevarīgas, debatējot par daudz vienkāršākām lietām, nemaz nerunājot par atbruņošanos.

Par 10 valstu atbruņošanās sarunu atsākšanu ir ļoti jāšaubās, lai gan Anglijas ministru prezidents Mekmillens kampaņu šai virzienā jau ir uzsācis. Un, protams, pēdējais nosūtījis vēstuli Hruščevam, uzsverot, ka pasaules miera labā nepieciešams atjaunot atbruņošanās sarunas. Vēstulē Mekmillens atgādināja: pats Hruščevs savā laikā esot deklarējis, ka atbruņošanās sarunās nepieciešama liela pacietība.

Šai gadījumā Padomju Savienība savu sludināto pacietību nav ievērojusi. Labi zinot, ka Rietumi gatavojas nākt klajā ar jauniem priekšlikumiem, Padomju Savienība pārtrauca konferenci, šos priekšlikumus nemaz neuzklausot. To ministru prezidents Mekmillens ieskata par nepiedodamu izturēšanos.

Vašingtona, raugoties uz pārtrauktām atbruņošanās sarunām, skatās mazliet tālāk par Maskavu — līdz pat Pekingai. Komūnistu Ķīna, kā zināms, pretojas jebkādai Padomju Savienības sadarbībai ar Rietumiem, un miermīlīga koeksistence ķīniešu uztverē ir nepiedodama brāļošanās ar kapitālistiem. Ir iemesls domāt — ja arī ne lielo konference, tad vismaz atbruņošanās sarunas tika pārtrauktas zem komūnistu Ķīnas spiediena.

POSIETIES DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀM NIAGARĀ Š. G. 16. UN 17. JŪLIJĀ!

SESTDIEN, 16. jūlijā, plkst. 16,00, Šeratona - Broka hotelī, jaunatnes panelis.
Plkst. 18.00 svētku atklāšana, koncerts un baleta priekšnesumi (Canadian Junior Ballet Co.)
Plkst. 20.15 LIELĀ DRAUDZĪBAS BALLE. Ieeja visam vakaram $2.50.
Sarīkojumi notiek modernās, vēsinātās telpās.

SVĒTDIEN, 17. jūlijā, Garden City līcī (pie Sv. Katarīnes):
Plkst. 10.00 vīriešu un sieviešu volejbola turnīra priekšspēles;
plkst. 16.00 jautrības sacensības bērniem un pieaugušajiem. Tautas dejas.
Ugunskura priekšnesumi. Zaļumballe. Ieeja visai dienai $1.-. Bērniem — brīva

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

AUKSTAIS KARŠ

ALBERTS KALNIŅS

Jau agrāk amerikāņu izlūkošanas iestādes bija izpētījušas (galvenokārt no pārbēdzēju nostāstiem), ka Kremļa varenie uz kādu laiku ir atsacījušies no nodoma — uzsākt jaunu pasaules karu, jo baidās, ka tas var beigties ar sarkano sakāvi un komūnisma satriekšanu. Komūnistu virsslānim dzīve padomju valstī ir visai laba un, liekas, viņu mūžam nodrošināta. Kādēļ gan uzņemties risku, kas var sagraut ne vien šo ērto dzīvi, bet arī pašu komūnismu? Bet cīņa par kapitālisma iznīcināšanu ir jāturpina, un Maskavas dižvīri atzina, ka to var panākt arī ar „cīņu no iekšienes".

Un tā, pirms apmēram 5 gadiem sākās liela sarkanās pagrīdes aktivitāte visās galvenajās kapitālisma valstīs un arī atpakaļpalikušajās zemēs — visos kontinentos.

Kremļa algoto aģentu skaits šais piecos gados tika pavairots trīskārtīgi—no 100.000 uz 300.000. Vislielāko vērību piešķira tā sauktai „intellektuāļu grupai", kurā piesaistīti ap 200.000 studentu, mācības spēku, žurnālistu, mācītāju un dažādu organizāciju vaditāju visā brīvajā pasaulē. Šo „intellektuāļu" vairākums nesaņem cietu algu, bet gan „atlīdzību par sevišķiem pakalpojumiem", stipendiju, pabalstu un aizdevumu veidā. Aģentiem uzdots dibināt jaunas organizācijas, kā arī iespiesties vaditāju posteņos jau pastāvošās, ar skaņošiem un cēliem nosaukumiem, kā: „cīņai par pasaules mieru", par vispārēju atbruņošanos, pret radiozācijas briesmām, par cilvēka tiesībām un brīvību, par sarkanās Ķīnas atzīšanu u. t. t.

Jaunā aģentu algošanas sistēma [illegible] neliela draudze un kas nonācis materiālās grūtībās, nejauši apmeklē kāds „draudzes loceklis" (kas patiešām arī ierakstījies draudzē) un, nemanot izdibinājis draudzes ganą grūtības, līdzcietīgi piedāvā caur kādu (komūnistu financētu) aizdevumu sabiedrību vai banku visai prāvu aizdevumu, pie tam uz vilinoši izdevīgiem nosacījumiem. It kā „tīras formālitātes dēļ" aizdevēji gan neaizmirst paņemt arī obligāciju, vai uz mācītāja vai kāda draudzes vaditāja personisko vai arī pašas draudzes nekustamo īpašumu.

No sākuma nevienam nav nejausmas, no kādiem slepeniem avotiem īsti nāk šis lielās aizdevumu summas. Tikai vēlāk, kad maksājumu mezgls jau savilcies visai cieši un baznīcas kungiem jālūdz pagarinājumi, viņus atkal klusu apmeklē kāds „aizdevumu sabiedrības" vai bankas „pārstāvis", un slepeni iečukst, ka atvieglinājumi ir iespējami, ja mācītājs vai kāds no draudzes vaditājiem ir ar mieru atbalstīt sinodē, presē vai publiskā lekcijā kādu iesniegumu par pasaules mieru, koeksistenci, sarkanās Ķīnas atzīšanu, vispārēju atbruņošanos, atomieroču noliegšanu vai šīs valsts neitrālitāti . . .

Un tā nu rodas lielais kristiānisma paradokss: tā vietā, lai sludinātu cilvēka dvēseles mieru un paļāvību uz Dieva žēlastību, daudzi baznīckungi sacel histēriju, pāniku un nemieru ar skaļiem saucieniem par drīzo pasaules galu — visu iznīcinošā atomkaŗā . . .

„Dodiet mums mieru!" sauc tūkstošiem ne vien sarkano tiešo aģentu, bet arī patiešam nobaidīto, nevainīgo pilsoņu. Bet kādu mieru? Miers taču jau pastāv — neviens nekaŗo! — „Nu, tad izbeidziet vismaz auksto kaŗu!"

Ar šo „auksto kaŗu" saistās visai interesantas lietas. Kremļa taures iegalvojušas un Rietumos — daudzi ar īsu atmiņu un šauru izpratni — arī pieņēmuši, it kā „aukstais kaŗš" būtu sācies tikai pirms 10 gadiem, un to būtu uzsākuši amerikāņi ar savu pamata ieroci — radio raidījumiem ļaudim aiz dzelzs aizkara. Patiesībā „aukstais kaŗš" sākās daudz agrāk: to uzsāka Ļeņins 1917. gadā novembrī, kad komūnisti Krievijā bija sagrābuši valsts varu un uzaicināja strādniekus un zemniekus citās zemēs sacelties pret saviem „apspiedējiem" un līdz ar to palīdzēt: pārvērst Krievijas revolūciju par visas pasaules sociālo revolūciju! Līdz ar to Maskava sāka izsūtīt savus aģentus uz cītām — „kapitālistu zemēm", ar plašiem uzdevumiem: kūdīt šo zemju iedzīvotājus pret viņu valdībām, rīkot streikus, demonstrācijas, nemierus, spiegot par labu Padomju Savienībai un cītādi atbalstīt tās cīņu pret pārējo brīvo pasauli.

Turpretim, šī „brīvā pasaule", lai gan brīžiem ļoti uztraucās par komūnistu izdarībām, nedarīja nekā, lai pārietu „pretuzbrukumā" resp. — apdraudētu arī pašu Padomju Savienību ar līdzīgiem cīņas paņēmieniem. Tikai daži diktātori Rietumos mēģināja to kaŗa apstākļos, bet tā kā arī viņu varas metodes ļoti maz atšķīrās no komūnistu terora līdzekļiem, tad šie mēģinājumi nedeva iecerētos panākumus. Cītādi tas ir, ja šādas akcijas uzsāk valstis, kuŗām pašām nevar pārmest savu pilsoņu apspiešanu.

Amerikas Savienoto Valstu uzsāktā aktīvā propaganda komūnistiem izrādās tik bīstama, ka tie nežēlo miljonus, lai traucētu šos raidījumus. Lai panāktu šīs propagandas izbeigšanu, Kremlis ar „saviem cilvēkiem" brīvajās zemēs cenšas iegalvot, ka „aukstais kaŗš" ir ļoti briesmīga lieta un tādēļ būtu izbeidzams. Īstenībā sarkanie pārliecinājās, ka šāds „kaŗš" viņiem pašiem ir daudz bīstamāks nekā „kapitālistiem", un tādēļ tie vēlas atgriezties pie agrākā stāvokļa, pie **vienpusīgā aukstā kaŗa**, kad „šaušana" notiek tikai vienā virzienā — no Maskavas uz brīvo pasauli, pēdējā nedrīkst atbildēt . . .

Šāds vienpusīgs aukstais kaŗš jau pastāvēja no 1917. gada novembŗa līdz pat apm. 1950. gadam, kad Vašingtona kļuva aktīva un pārvērta to abpusīgā aukstā kaŗā.

Komūnistu jaunais cīņas plāns — „satriekt kapitālismu no iekšienes", kā vairāku gadu pieredze un labie panākumi šogad rāda, nemaz nav tik nevainīgs pasākums, kā Rietumos no sākuma tas daudziem likās. Sarkanie gan izdarījuši plašu pārorientēšanos bazes izvēlē un daudzās zemēs no strādniekiem pārsviedušies uz intelligences aprindām, kuŗu politiskā domāšana ir neveselīgāka. Lai šīs aprindas ciešāk piesaistītu saviem mērķiem, tuvu pie 50.000 gados jaunāko Maskavas aģentu ārzemēs kļuvuši par „studentiem", kuŗu galvenais uzdevums, protams, ir „organizēt pārējos studentus dažādām akcijām pret valdībām ar nolūku radīt politiskas krizes.

Šādi pasākumi ar labām sekmēm arī izdevušies Dienvidkorejā, Turcijā un Japānā. Par pēdējo ir noskaidrots, ka demonstrāciju dalībnieki saņēmuši garšīgas brokastis un 1000 jēnas jeb 2 dolari 78 centi dienā, kas Japānā ir daudz vairāk nekā vidējā strādnieka dienas alga. Streikotāji — kalnrači no sarkanās Ķīnas vien saņēmuši atlīdzību — 150 miljoni jēnu . . .

Padomju Savienībā komūnisti valda kā niecīga, apmēram 10% liela minoritāte. Viņu jaunajā pasaules iekaŗošanas plānā paredzēts panākt līdzīgas komūnistiskā mazākuma diktatūras arī pārējā pasaulē. Notikumi daudzās zemēs, kā Indonēzijā, Kubā, Korejā, Turcijā un Japānā rāda, ka šāds Maskavas un Pekingas plāns nebūt nav utopija, bet zināmos apstākļos var arī īstenoties.

Pašai komūnisma mācībai gan nav vairs agrākās pievilcības, bet toties ļoti noderīgi cīņas ieroči ir nauda, draudi ar bumbām un raķetēm, un beidzot — brīvajās zemēs organizēto demonstrantu dūres un saucieni — „pēc brīvības" . . .

Tā ir visai bīstama „aukstā kaŗa fronte", kuŗā daudzi apjukušie Rietumu politiķi vēl nav atraduši pietiekami iedarbīgus pretierocus.

INDIĀNAPOLE GAIDA CIEMIŅUS

Indiānapolē satek ceļi no visām pusēm, taisni kā riteņa spieķi. Šī savdabīgā iekšzemes pilsēta, kur šīs nedēļas nogalē skanēs latviešu dziesmas, atrodas plašā lidzenuma austrumu malā. Uz austrumiem zemes virsa kļūst arvien pauguraināka, līdz pāriet Apalaču kalnu virknēs, bet rietumos pakāpeniski pārveidojas prērijās.

Te vēl aizvien klimats ir pietiekami mitrs, lai varētu augt koki, un agrāk plašā apkārtnē te arī plētušies biezi lapu meži. Tagad mežu vietā ierīkoti tīrumi un palikuši tikai atsevišķi koku puduŗi, līdzīgi mūsu birzīm Latvijā.

Indiānapole ir pavisam jauna pilsēta. Šogad paiet tikai 140 gadu, kopš pirmoreiz oficiāli ierosināts šai vietā pilsētu dibināt. Vieta Indiānapolei izraudzīta pie Vait upes (White R.), Indianas valsts pašā serdē. Šī vieta izrādījusies diezgan izdeviga, un Indiānapole šajā brīdī jau sasniegusi Rīgas lielumu un var lepoties ar turpat vai pusmiljonu iedzīvotāju. Ja dziesmu svētku viesim palaimējas aizbraukt līdz Ciedru strautam, tur piekrastes koki un pats strauts vietumis atgādinās Rīgas kanāļa apstādījumus. . .

Pašā pilsētas centrā paceļas kareivju un jūrnieku pieminekļis, kas esot pats augstākais pieminekļis (87 m) ASV. Tā galā ir sievietes tēls, kas te iesaukts par „Miss Indiana". Tālāk ziemeļos redzams pasaules kaŗa pieminekļis, kas būtībā ir vesels pieminekļu virknējums un aizņem 5 kvartālus. Tas esot izmaksājis 15 miljonu dolaru, bet māksliniecišķā ziņā nav to vērts.

Ap centru sakārtoti arī Indianas valdības nami un vairāku citu iestāžu celtnes, viena izskatīgāka, otra mazāk pievilcīga.

Lai pilsētā nenomaldītos, der ievērot, ka cauri tai iet ziemeļu - dienvidu virzienā Meridiāna iela, sadalīdama visas šķērsotās ielas rietumu un austrumu posmos. Tālāk jāievēro, ka dzīvokļu rajons atrodas pilsētas ziemeļu un austrumu daļā, bet rūpniecība izplētusies dienvidos un rietumos.

No [illegible] un, ja vēl tās iegaumē, [illegible] ielu un draugus var atrast pat „aizsietām acīm" . . .

Indiānapoles rūpniecība īpaši uzplaukusi pēc 2. pasaules kaŗa un pašreiz gadā spēj ražot prāces ap 500 miljonu dolaru vērtībā. Iesaistītu strādnieku skaits jau sasniedzis 73.000. Darbu rūpniecībā atraduši arī vairāki šejienes latvieši. Algas vidējas.

Ko te ražo? Lūk: caurules, tāluŗus, televīzijas aparātus, spēkratus, motorus, zāģus, skaņu plates un cimdus, kā arī sagatavo tirgum un pārstrādā pārtiku lielos daudzumos.

Indiānapole esot viena no pašām pirmajām pilsētām ASV, kas sākusi ielas apgaismot ar elektrību. Tā ir arī pati lielākā pilsēta starp iekšzemes pilsētām, kuŗām nav tuvumā kuģojamas upes, ne kanāļa.

Cik te latviešu? Neviens gan neesot vēl paspējis saskaitīt, bet savi 1500 esot. Latviešu biedrībā apvienoti ap 200. Ne biedrībai, ne draudzei vēl līdz šim nav izdevies iegūt īpašumā piemērotas telpas, tāpēc sabiedriskā darbā lielas grūtības, jo nav kur pulcēties. Kaut arī darba slodze diezgan smaga, latviskais gars te tomēr sprēgāt sprēgā, par ko liecina arī gaidāmie dziesmu svētki. Uz šiem svētkiem pošas ikvienā latviešu mājā: balsina sienas un mazgā grīdas, gādā papildus segas un gultas. Katrs gaida kādu mīļu ciemiņu no citiem novadiem un tad jau nevar „kaut kā" . . .

Nu, tad uz redzēšanos Dziesmu svētkos Indiānapolē! **Rx**

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

JAUNIEŠU IESVĒTE MINEAPOLĒ, ASV

Mineapoles un St. Paulas latviešu ev. - lut. draudzē Vasarsvētkos iesvētītie jaunieši: No kr. 1. r.: Guna Kalmīte, Monika Berga, Māra Skujiņa, Ina Pelude, ērģelniece Elza Pone, prāvests Aleksandrs Mitulis, draudzes priekšnieks Reinholds Miķelsons, draudzes mācītājs Pēteris Laugins, kestera v. Augusts Zaķis, Ligita Karpa, Rudīte Baumane, Edīte Bērziņa, Silvija Straumane. 2. r.: Uldis Krastiņš, Ilze Zemjāne, Ilze Baķūze, Skaidrīte Valentiņa, Zigrida Anšmita, Aija Vītola, Ingrida Hofštetere, Ruta Vītola, Māra Robežgruntniece, Edīte Lagzdiņa, Inese Neiburga, Ilze Aspere, Anita Bergmane, Vija Lelepa, Vija Rumpe, Arnis Venteris. 3. r.: Andris Kancītis, Dainis Lazdiņš, Jānis Krūmiņš, Jānis Akmentiņš, Arnolds Vītols, Sveņs Mīlenbachs, Ansis Markitans, Indriķis Bariss, Harijs Ksilanders, Egīls Jagers, Andris Porietis, Māris Maurītis. Foto: V. Bergs

KUR UN KO SKATĪSIM DZIESMU SVĒTKOS INDIĀNAPOLĒ?

Sarīkojumu kalendārs

Gleznu un lietiškās mākslas skate notiek no 26. jūnija līdz 4. jūlijam Džona Herrona mākslas mūzejā, Pennsylvania un 16. ielas stūrī. Mūzejs un izstāde atvērti svētdienās no pl. 13.00 līdz 18.00. Darbdienās no pl. 09.00 līdz 17.00, piektdienās līdz pl. 21.00. Atklāšana notika 26. jūnijā.

SESTDIEN, 2. JŪLIJĀ

No pl. 09.00 līdz pl. 16.45 koŗu ģenerālmēģinājums.

Pl. 13.00 — koŗu dirigentu un koŗu priekšnieku apspriede dziesmu svētku koncerta blakus telpās.

Pl. 13.00 — Shortridge Highschool sporta zālē, 3401 N. Meridian St., volejbols un basketbols vīriešiem un sievietēm. Piedalās: Čikāgas, Milvoku, Kalamazū un Indiānapoles komandas.

Pl. 14.00 — jaunatnes forums par tematu: „Jaunatne un latviski iespiestais vārds" — YMCA's telpās, N. Illinois & New York ielu stūrī.

Pl. 17.00 — teātŗa izrāde, Indiana State Fairgrounds, Indiana [illegible] teātŗa trupa uzvedīs Raiņa „Pūt, vējiņ". Ieeja no $1.50 līdz $2.50.

Pl. 20.00 — izlases un jaundarbu koncerts; Shortridge Highschool, Caleb Mills zālē, 3401 N. Meridian St. Ieeja no $2.00 līdz $3.00.

Pl. 21.00 — deju vakars Knights of Columbus zālē, 1305 N. Delaware St. Ieeja $1.50.

SVĒTDIEN, 3. JŪLIJĀ

No pl. 09.00 līdz 12.30 ģenerālmēģinājums ar simfonisko orķestri.

Pl. 11.00 — dievkalpojums katoļiem Sv. Pētera un Pāvila katedrālē, 1347 N. Meridian St.

Pl. 12.00 dievkalpojums luterāņiem Betlemes luterāņu dievnamā, N. Central un 52. ielas stūrī.

Pl. 14.00—14.30 — koŗu pulcēšanās gājienam State Fairgrounds laukumā.

Pl. 14.30—15.00 — koŗu gājiens uz arēnu.

Pl. 15.00 — dziesmu svētku koncerts Indiana State Fairgrounds Coliseum arenā. Ieeja no $2.00 līdz $4.00.

Pl. 20.30 — tautas svētki Ind. State Fairgrounds Farmers zālē; balvu pasniegšana koŗiem un koristiem. Ieeja $1.50.

PIRMDIEN, 4. JŪLIJĀ

Pl. 10.00 — rakstnieku rits John Herron mākslas mūzejā, 110 E. 16th. Ieeja $1.00.

INFORMĀCIJA

Svētku laikā darbosies informācijas birojs J. Sventecka vadībā.

Piektdien, 1. jūlijā, no pl. 14.00 līdz sestdienai, 2. jūlijā, pl. 07.30 — 2511 N. Central Ave., tālr. WA 5-2721.

Sestdien, 2. jūlijā, no pl. 08.00 līdz plkst. 20.00 State Fairgrounds Coliseum, tālr. WA 3-5123.

Sestdien, 2. jūlijā, no pl. 20.00 līdz svētdienai, 3. jūlijā, pl. 06.00 — 2511 N. Central Ave., tālr. WA 5-2721.

Svētdien, 3. jūlijā, no pl. 07.00 līdz pl. 17.00 State Fairgrounds Coliseum, tālr. WA 3-5123.

State Fairgrounds atrodas uz 38. ielas starp N. Winthrop Avenue un Fallcreek.

Novada dziesmu svētku Indiānapoles rīcības komitejā, vesalas nometnei Gaulēnē.

PAR INDĒM MŪSU IKDIENAS BARĪBĀ

„THE POISONS IN YOUR FOOD" by William Longgood, Simon and Schuster (The Musson Book Co., Ltd. Kanadā) izdevums, 277 l. p., Cena — $4,95.

Šī grāmata ir visai drāmatisks ziņojums par to, kā dažas no visspēcīgajām ķīmiskām vielām, kādas pazīst cilvēce, ir iespiedušās mūsu ikdienas pārtikā un kādu jaunumu tās var nodarīt cilvēkiem. Šīs vielas varētu iedalīt trijās grupās: vielas, kas atzīstamas par nekaitīgām, vielas, kuŗas to lietotajos daudzumos ir nekaitīgas, un beidzot — vielas, kuŗas gan lieto pārtikā, bet kas vēl nav izpētītas, vai tās ir vai nav kaitīgas cilvēku veselībai.

Grāmata rakstīta parastajam lasītājam un to ir vērts izlasīt, lai kaut cik varētu izvairīties kaut vai no tieši veselībai kaitīgu piemaisījumu uznemšanas savā organismā. **Budzis.**

PATEICĪBA

Saulaines pārvalde pateicas Līgo svētku uzveduma „Jāņu nakts" autorei Birutai Senkēvičai un rež. F. Lintiņam, solistiem, koristiem un visiem, kas piedalījās uzvedumā. Īpaša pateicība vēl Birutai Senkēvičai par sava honorāra novēlēšanu bērnu [illegible] Gaulēnē.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU KREDĪTSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozītus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

KANADĀ

TORONTO

⊙ DV nodaļa 30. jūlijā organizē nedēļas nogales izbraukumu uz Ontario ziemeļu apkārtnes ezeriem, kas bagāti zivīm. Izbraukumā lūgti piedalīties nodaļas biedri ar piederīgiem. Izbraukuma vieta ar savu skaisto dabu un ezeri sola baudu ūdens mīļotājiem. Pieteikšanās līdz 23. jūlijam pie Roberta Puriņa, telef. HO 5-6801.

⊙ Makšķernieku un mednieku kluba un DV Toronto nodaļas rīkotais Līgo vakars kluba īpašumā „Bērzainē" bija pulcinājis ap 80 līgotāju, kas jutās omulīgā Jāņu noskaņā. Skanēja Līgo dziesmas un dega ugunskuri. Līgotāji bija kluba biedri ar piederīgiem; spēlēja vācu dejas orķestris, kas dejotājiem patika.

⊙ Toronto universitātes tieslietu zinātņu fakultāti ar LL.B grādu beidzis Aleksandrs Kānbergs.

⊙ Māc. A. Cops salaulājis Vilhelmu Klētnieku no Koburgas, Ont., un Vilmu Sproģi no Whitby, Ont.

⊙ Latviešu saimnieciskiem pasākumiem pievienojies Grundulis & Eklons Cities service — benzīna pārdotava ar garāžu, kur izdara arī dažādus auto labošanas darbus, pārdod riepas u.t.t. Darbus vada automehāniķis L. Grundulis, kas ar T. Elkonu šo pasākumu uzsākuši pirms dažām nedēļām.

Uzņēmums atrodas 547 Gerrard St., vienas tramvaja piestātnes attālumā — rietumu virzienā no Gerrard un Broadview ielu krustojuma. Jaunais pasākums gaida arī latviešu klientus. Pazīstot abu tautiešu spējas un uzņēmību, ir cerības, ka pasākums plauks.

Ar uzņēmumu var sazināties, zvanot, HO3-8515.

⊙ Līgo svētku sarīkojums „Sidrabenē" bija pulcinājis vairāk kā 1000 līgotāju, kuŗu vidū redzēja arī daudz jaunatnes, kam visvairāk patika „putnu balsis," kuŗas dzirdēja uzvedumā „Jāņu vakara teiksma Sidrabenes pilskalnā." Skaisti izskanēja apvienoto koŗu dziesmas un aplīgošanās.

Notika arī „zāļu kaŗš," tā atgādinot latviešu skaisto Zāļu dienas tradīciju. Bija jau jūtama krēsla, kad programmas pieteicējs J. Pālens paziņoja uzveduma beigas. Sāka iegailēties dažādzie ugunskuri, gaisā šaudījās J. Palmas vaditie rakešu šāvieni, un „Sidrabenes" pakalnos skanēja Līgo dziesmas. Dejas laukuma grida bija daudz par mazu, lai pietiktu vietas deju mīļotājiem. Deju prieki noritēja pie skaņu plašu mūzikas, bet vietumis arī skanēja akordeona mūzika, un Jāņu bērni dejoja arī atsevišķos ligotāju pulciņos. Skaistais laiks jo sevišķi iepriecināja Līgo vakara rikotājus. „Sidrabenes" pārvaldes pr-ks P. Plīsis ar sarīkojumu daļas vad. E. Freimūtu bija redzami priecīgām sejām. Nevar nepieminēt arī uzveduma dalībnieku atsaucību — uz komp. J. Norviļa ierosmi visi atteicās no atlīdzības.

⊙ Pag. sestdien un svētdien „Sidrabenē" notika māksl. J. Zuntaka gleznu izstāde, kuŗu apmeklēja ap 800 „Sidrabenē" sabraukušo līgotāju. Bija izstādīti 22 darbi. Skatītāju acis, likās, vairāk kavējās pie ziemas ainavām, kuŗu arī bija visvairāk. Bet patika arī citas ainavas, piem., Uz lauka, Rudens ainava, Pie mājām, Pie laivām u.c.

Mākslinieks ar izstādi ir apmierināts, pārdoti 5 darbi. Cenas svārstījās no $50.- līdz $160.- Cenams ka būs izdeviba tuvākā nākotnē redzēt izstādes atkārtojumu. **K.**

LONDONA ONT.

⊙ Kā latviešu trimdinieku jaunajā paaudzē netrūkst apdāvinātu personu, to Londonā (Ontario) pierādījis 10 gadu vecais Pēteris Gūtmanis. Šejienes gadskārtējā „Hobby Fair" izstādē augstāko apbalvojumu, Londonas avīzes „The London Free Press' balvu, sudraba kausu par labāko izstādīto darbu, šogad ieguvis Pēteris Gūtmanis. Piecpadsmit gadu laikā, kopš šo izstādi rīko, viņš ir gados jaunākais augstākās balvas ieguvējs. Šogad izstādē G. bez tam vēl apbalvots par citiem saviem darbiem ar divām pirmajām un vienu otro godalgu. Augstākā godalga viņam piešķirta par Kiplinga džungļu modeli — ar plastelīnā veidotiem dzīvniekiem. **Ps.**

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ **PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM.** ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

TĀLIVALDIS ĶIĶAUKA

ieguvis B.A. grādu Makmāstera universitātē Hamiltonā, studijas beidzot ar uzslavu. Līdztekus studijām viņš bija arī nodarbināts šajā universitātē un domā pagaidām darboties universitātes administrācijā. Viņa galvenais darba lauks saistās ar ēku pārbūvēm un jaunu ēku iekārtošanu. T. Ķiķauka ir filoloģijas prof. Dr. P. Ķiķaukas dēls.

AICINĀJUMS TAUTIEŠIEM

Sakarā ar Draudzības un Jaunatnes dienām Niagarā, ricības komit. pr-dis J. Liģers un LNJAK pr-dis V. Zariņš griežas pie tautiešiem ar sekojošu aicinājumu:

„Svešuma gaitās novārtā palikušas dažas no mūsu skaistajām latviskajām tradicijām, bet klāt ir nākusi viena jauna — gadskārtējās Draudzības un Jaunatnes dienas Niagarā, kur latviešu jaunā un vecā paaudze satiekas draudzībai un vienībai nākotnes darbam. Šo sarīkojumu atlikums ir paredzēts cēlam mērķim — visu latviešu kopīgam Vienības namam Niagarā. Zinot, tautiešu atsaucību latviešu sabiedriskajam darbam, griežamies pie ikviena latvieša ar lūgumu ziedot š. g. Draudzības un Jaunatnes dienu, kas notiks 16. un 17. jūlijā, loterijai vai uzvarētāju sacensībās balvām.

Ziedojumus „graudā" vai naudā šogad vāc Latviešu nacionālas jaunatnes apv. Kanadā dalībnieki. Ziedotāju vārdi tiks publicēti presē un Draudzības dienu sarīkojumos. Ar pateicību jau saņemti ziedojumi no Crest Florist, Benjamiņa Film Lab. Ltd., Calla florist, rotas lietu veikala „Kalupe", Lotus puķu veikala, DV grāmatnīcas, Oskara Perro māju pārdošanas biroja, Iris florist un Jurševska.

Draudzības un Jaunatnes dienu rīkotāji cer, ka ziedotāju skaits vēl pieaugs, un lūdz ziedojumus nodot sekojošās vietās: J. Liģers, 2325 Dunn St. Niagara Eals, Ont., un V. Zariņš, 209 Essex Ave, Richmond Hill, Ont. Telef. TU4-3037.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraksttajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

IN HONOREM

Čikāgas baltu filologu

Čikāgas baltu filologu kopa (ar divu gadu nokavēšanos) nesen izdevusi filoloģisku rakstu krājumu IN HONOREM ENDZELINI, veltītu baltu valodu profesoram Jānim Endzelīnam viņa 85 gadu dzimšanas dienas jubilejā (dzim. 1873. g. 22. febr.).

Pēc padomju varas nostiprināšanās Latvijā, par spiti dažu krievu lidzskrējēju un diletantu uzbrukumiem, prof. Endzelīns drosmīgi turpināja savu akadēmisko un zinātnisko darbu dzimtenē un ar saviem pēdējo gadu izciliem publicējumiem par jaunu apliecināja savu eiropiska vēriena zinātnieka autoritāti.

Ir vispārzināms fakts, ka latvieši arī svešumā ir aktīvi radošā darbā ne vien mākslā un literātūrā, bet arī zinātnē. Arī valodas zinātnē kā vecākās, tā jaunākās paaudzes filologi iespēju robežās turpina pētniecības darbu. Daži no tiem ar labām sekmēm publicē savus pētījumus vācu, angļu, itāliešu un citu valodu zinātniskos izdevumos.

Ir apsveicamas CBF kopas pūles — ar speciālu izdevumu godināt prof. Endzelīnu, reizē apliecinot arī baltu filologu aktivitāti un tālākos sasniegumus. 164 l. p. biezajā rakstu krājumā reprezentējas ap septiņpadsmit autoru. No tiem lielākā daļa savu pētījumu rezultātus sniedz vācu valodā, bet latviski rakstītiem darbiem beigās pievienots kopsavilkums vācu valodā, lidz ar to autoru filoloģiskās atziņas vai sniegtais materiāls būs kaut daļēji pieejams arī cittautiešiem, jo pēc pašu sastādītāju atzinuma „vācu valodai baltu filoloģijā ir visvecākās un visplašākās tradicijas". Prāvu rakstu daļu ir devuši bij. J. Endzelīna skolnieki, kas nu jau arī paši ir pusmūžā, bet citi ir viņa darba kolēģas — bijušie Latvijas universitātes filoloģijas fakultātes mācības spēki, kā: prof. A. Ābele, E. Blese, E. Dunsdorfs, K. Straubergs, E. Šturms un A. Švābe (abi pēdējie nesen miruši).

Valoda ir neizsmeļams avots tās rašanās, tās veidošanās, tās satura un formas, kā arī tautas dzīves un vēstures pētījumiem. Teikto pierāda arī minētā krājuma raksti. Tie aptver pa lielākai daļai negarus, bet izsmeligus un pārliecinošus pētījumus par latviešu valodu, folkloru un vēsturi. Pirmajā grupā ātrodam A. Ābeles rakstu (vairāk materiālu kopojumu, ne pabeigtu pētījumu) par sufiksa —in — lietāšanu dažās augšzemnieku izloksnēs, bet E. Blese, A. Gāters, B. Jēgers un A. Zumments [illegible] ziņas par dažu latvietis vārdu etimo[illegible] problēmām, īpaši [illegible] vas atziņas public[illegible] loģiskos izdevum[illegible] berga - Šturma s[illegible] atziņas par vārd[illegible] pamatojoties uz [illegible] mēriem tautas d[illegible] ka šis vārds nav [illegible] kā to agrāk etr[illegible] bet no „līgot". [illegible] ņas rūpīgais eksk[illegible] terātūrā, tradicij[illegible] latviskā sveicinā[illegible] izteiksmi būs no[illegible] mums pašiem, [illegible] tautu - zinātniek[illegible] jas pētīšanā. H[illegible] Draviņš iepazis[illegible] 17. g. s. latviešu [illegible]

Latviešu tauta[illegible] mas, konkrētāk [illegible] jautājumiem pie[illegible] un Jāņis Rudzi[illegible] Bērziņa mums p[illegible] toritātes, kas h[illegible] gatavojies un [illegible] tautas dziesmu [illegible] teiksmes pētījum[illegible] jums mēģināju[illegible] ir svarīgs. Te tā[illegible] J. Rudzīša raks[illegible] riskām strofām[illegible] ju dziesmās; vi[illegible] trochaisko tauti[illegible] fu jauninājumi[illegible] tautas dziesmu [illegible] mu ietekmē.

E. Dunsdorfs [illegible] das tautas dzie[illegible] ka no tām gr[illegible] teiktus vēsturis[illegible] K. Straubergs [illegible] rista rutīnu d[illegible] latviešu kultavi[illegible] sastopami arī [illegible] tautām un atti[illegible] laikiem, bet j[illegible] zūd vai pārm[illegible] Archaiologs Ed[illegible] tu un slavu [illegible] vēstures period[illegible] ropas zinātnie[illegible] ka pirms nošķ[illegible] si baltu-slavu [illegible] ar to arī pirm[illegible] vā pētījumā, [illegible] cenšas pierā[illegible] vienības varēj[illegible] balti, tā slavi v[illegible] gi zarī no ind[illegible] ma. Šai pr[illegible] daudz hipotēt[illegible] tiesību diezin[illegible] driz pierādīt. [illegible] vēsturnieka u[illegible] ja vērienu s[illegible] līvoņu un kr[illegible] līgumu. Tā [illegible] plašākā darbi[illegible] laiku vēsturi,

(56. turpinājums)

Kā vienīgā zināmā būte mēs spējam [illegible] un smieties — par nepilnību sevi un citos. [illegible] mums katram ir dots, ka tiešām ir jābūt ar aiz[illegible] ja paejam viens otram garām kā tukšam g[illegible] mēs to darām. Jel pasakiet vaļsirdīgi un atzi[illegible] esat kāds kādreiz izsaucies dzejnieka vārdie[illegible]

„Cilvēks, kāds cilvēks tik garām [illegible]
Paiet, un labi tev tiek."

Likās, ka Ciruļdziesma no klausītājiem tie[illegible] atbildi, uz priekšu ar pleciem izgrūdīes, kā g[illegible] pār katedru ielēkt klasē, bet tie, kas gribētu [illegible] rējuši viņam atbildēt, to acim redzot uzska[illegible] par retorisku jautājumu, izmestu gaisā tir[illegible] labad, un klusēja.

Tad nu, velti atbildes ar izstieptu kak[illegible] runātājs turpināja: „Bet pienāks diena, kad [illegible] raudzījis un sastapis otru cilvēku, to apkam[illegible] stīs kā brāli, jo ļaužu uzvisas zemes būs pa[illegible] ka cilvēkam būs jānolet simtiem jūdžu, lai [illegible] cilvēku. Kā daudzas pazīmes rāda, tik tālu m[illegible] tīkt. Un kāpēc?"

Soreiz ātra, skaļa un negaidīta atbilde p[illegible] šu runātāju. Cilvēks melnajos svārkos, ar dz[illegible] iegrimušām, ap deguna sakni cieši kopā sasp[illegible] sauca: „Es zinu."

— „Ko jūs zināt?" Ciruļdziesma tiešām jutā[illegible] traucēts.

„Atbildi jūsu uzstādītajam jautājumam [illegible]

„Kā liekas, es jums neko gan nebūšu je[illegible]

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
3210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

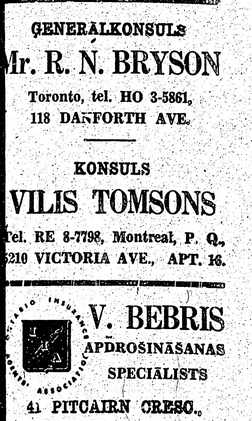

TĀLIVALDIS ĶIĶAUKA

ieguvis B.A. grādu Makmāstera universitātē Hamiltonā, studijas beidzot ar uzslavu. Līdztekus studijām viņš bija arī nodarbināts šajā universitātē un domā pagaidām darboties universitātes administrācijā. Viņa galvenais darba lauks saistās ar ēku pārbūvēm un jaunu ēku iekārtošanu. T. Ķiķauka ir filoloģijas prof. Dr. P. Ķiķaukas dēls.

AICINĀJUMS TAUTIEŠIEM

Sakarā ar Draudzības un Jaunatnes dienām Niagarā, rīcības komit. pr-dis J. Liģers un LNJAK pr-dis V. Zariņš griežas pie tautiešiem ar sekojošu aicinājumu:

„Svešuma gaitās novārtā palikušas dažas no mūsu skaistajām latviskajām tradicijām, bet klāt ir nākusi viena jauna — gadskārtējās Draudzības un Jaunatnes dienas Niagarā, kur latviešu jaunā un vecā paaudze satiekas draudzībai un vienībai nākotnes darbam. Šo sarīkojumu atlikums ir paredzēts cēlam mērķim — visu latviešu kopīgam Vienības namam Niagarā. Zinot, tautiešu atsaucību latviešu sabiedriskajam darbam, griežamies pie ikviena latvieša ar lūgumu ziedot š. g. Draudzības un Jaunatnes dienu, kas notiks 16. un 17. jūlijā, loterijai vai uzvarētāju sacensībās balvām.

Ziedojumus „graudā" vai naudā šogad vāc Latviešu nacionālas jaunatnes apv. Kanadā dalībnieki. Ziedotāju vārdi tiks publicēti presē un Draudzības dienu sarīkojumos. Ar pateicību jau saņemti ziedojumi no Crest Florist, Benjamiņa Film Lab. Ltd., Calla florist, rotas lietu veikala „Kalupe", Lotus puķu veikala, DV grāmatnīcas, Oskara Perro māju pārdošanas biroja, Iris florist un Jurševska.

Draudzības un Jaunatnes dienu rīkotāji cer, ka ziedotāju skaits vēl pieaugs, un lūdz ziedojumus nodot sekojošās vietās: J. Liģers, 2325 Dunn. St. Niagara Falls, Ont., un V. Zariņš, 209 Essex Ave, Richmond Hill, Ont. Telef. TU4-3037.

s manuskriptus saīsināt.
us neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs pastmarka.
iciājiem paraktitajos rakstos izteiktās akcijas viedoklim.

IN HONOREM ENDZELINI

Čikāgas baltu filologu kopas izd., 1960.

Čikāgas baltu filologu kopa (ar divu gadu nokavēšanos) nesen izdevusi filoloģisku rakstu krājumu IN HONOREM ENDZELINI, veltītu baltu valodu profesoram Jānim Endzelinam viņa 85 gadu dzimšanas dienas jubilejā (dzim. 1873. g. 22. febr.).

Pēc padomju varas nostiprināšanās Latvijā, par spīti dažu krievu līdzskrējēju un diletantu uzbrukumiem, prof. Endzelins drosmīgi turpināja savu akadēmisko un zinātnisko darbu dzimtenē un ar saviem pēdējo gadu izciliem publicējumiem par jaunu apliecināja savu eiropiska vēriena zinātnieka autoritāti.

Ir vispārzināms fakts, ka atsevišķi arī svešumā ir aktīvi radošā darbā ne vien mākslā un literatūrā, bet arī zinātnē. Arī valodas zinātnē kā vecākās, tā jaunākās paaudzes filologi iespēju robežās turpina pētniecības darbu. Daži no tiem ar labām sekmēm publicē savus pētījumus vācu, angļu, italiešu un citu valodu zinātniskos izdevumos.

Ir apsveicamas ČBF kopas pūles — ar speciālu izdevumu godināt prof. Endzelīnu, reizē aplicinot arī baltu filologu aktivitāti un tālākos sasniegumus. 164 l. p. biezajā rakstu krājumā reprezentējas ap septiņpadsmit autoru. No tiem lielākā daļa savu pētījumu rezultātus sniedz vācu valodā, bet latviski rakstītiem darbiem beigās pievienots kopsavilkums vācu valodā, līdz ar to autoru filoloģiskās atziņas vai sniegtais materiāls būs kaut daļēji pieejams arī cittautiešiem, jo pēc pašu sastādītāju atzinuma „vācu valodai baltu filoloģijā ir visvecākās un visplašākās tradicijas". Prāvu rakstu daļu ir devuši bij. J. Endzelīna skolnieki, kas nu jau arī paši ir pusmūža, bet citi ir viņa darba kollēgas — bijušie Latvijas universitātes filoloģijas fakultātes mācības spēki, kā: prof. A. Ābele, E. Blese, E. Dunsdorfs, K. Straubergs, E. Šturms un A. Švābe (abi pēdējie nesen miruši).

Valoda ir neizsmeļams avots tās rašanās, tās veidošanās, tās satura un formas, kā arī tautas dzīves un vēstures pētījumiem. Teikto pierāda arī minētā krājuma raksti. Tie aptver pa lielākai daļai negarus, bet izsmeligus un pārliecinošus pētījumus par latviešu valodu, folkloru un vēsturi. Pirmajā grupā atrodam A. Ābeles rakstu (vairāk materiālu kopojumu, ne pabeigtu pētījumu) par sufiksa — in — lietāšanu dažās augšzemnieku izloksnēs, bet E. Blese, A. Gāters, B. Jēgers un A. Zumments sniedz savas atziņas par dažu latviešu sugas un vietu vārdu etimoloģiju. Par šīm problēmām, īpaši abi pirmie, savas atziņas publicē arī vācu filoloģiskos izdevumos. E. Hauzenberga - Šturma sniedz oriģinālas atziņas par vārdu „ligava" un, pamatojoties uz daudziem piemēriem tautas dziesmās, atzīst, ka šis vārds nav radies no „līgt", kā to agrāk etnografi domāja, bet no „līgot". V. Rūķes-Dravipas rūpīgais ekskurss latviešu literatūrā, tradicijās un dzīvē par latviskā sveicinājuma formu un izteiksmi būs nozīmīgs ne vien mums pašiem, bet arī cittautu zinātniekiem etnografijas pētīšanā. H. Biezais un K. Dravinš iepazīstina ar dažiem 17. g. s. latviešu valodas tekstiem.

Latviešu tautas dziesmu formas, konkrētāk sakot, pantmēra jautājumiem pieskaras I. Zaube un Jānis Rudzītis. Pēc prof L. Bērziņa mums pagaidām nav autoritātes, kas būtu vispusīgi sagatavojies un pilnīgi nodevies tautas dziesmu formas un izteiksmes pētījumiem, tāpēc katrs jauns mēģinājums šai virzienā ir svarīgs. Te tāpēc pasvītrojams J. Rudzīša raksts par asimmetriskām strofām latviešu trochaju dziesmās; viņš tani atzīst, ka trochaisko tautas dziesmu strofu jauninājumi notikuši neīsto tautas dziesmu un svešu dziesmu ietekmē.

E. Dunsdorfs analizē t. s. „naudas tautas dziesmas", atzīdams, ka no tām grūti konstatēt noteiktus vēsturiskus faktus, bet K. Straubergs ar parasto folklorista rutīnu dod pārskatu par latviešu kultavietu vārdiem, kas sastopami arī pie citām Eiropas tautām un attiecināmi uz viduslaikiem, bet jaunākos laikos izzūd vai pārmainās to nozīme. Arheologs Ed. Šturms apcer baltu un slavu attiecīnmes priekšvēstures periodā. Krievu un Eiropas zinātniekos valda atziņa, ka pirms nošķiršanās pastāvējusi baltu-slavu pirmvaloda un līdz ar to arī *pirmdzimtene*. E. Š. savā pētījumā, kā jau patriots, cenšas pierādīt, ka tādas kopvienības varēja arī nebūt, jo, kā balti, tā slavi varētu būt patstāvīgi zari no indo-eiropiešu kopcelma. Šai problēmā tomēr ir daudz hipotētiska, un pēdējo patiesību diezin vai izdosies tik drīz pierādīt. A. Švābe ar rūdīta vēsturnieka un faktu analizētāja vērienu sniedz īsu skici par livoņu un krievu 1242. g. miera līgumu. Tā labi iederētos viņa plašākā darbā par latviešu veco laiku vēsturi, ja nāve nebūtu viņu tik pēkšņi izrāvusi no mūsu vidus.

Vairākkārt sniegto J. Endzelīna rakstu pārskatu B. Jēgers papildinājis ar visjaunākiem datiem, un tas dod tagad pilnīgu ainavu par izcilā zinātnieka zinātnisko darbu.

Krājumu sastādījusi un rūpīgi rediģējusi E. Hauzenberga - Šturma. Normālos apstākļos krājums, protams, varētu būt biiis vēl plašāks un papildināts ar ārzemju filoloģijas zinātnieku veltījumiem ievērojamam jubilāram, kā tas parasts šādos gadījumos.

Ir jānožēlo, ka redakcija nav sniegusi par rakstu autoriem īsas ziņas, kuŗas būtu svarīgas kā latviešu, tā cittautu lasītājiem.

Par spīti visām grūtībām un atšķirtībai no paša jubilāra, no dzimtenes un pilnīgākiem latviešu valodas avotiem, krājums „In honorem Endzelini" ir nopietns zinātnisks izdevums, kas apliecina, ka prof. J. Endzelīna tiešā vadībā, gan viņa darbu ietekmē ir izaudzis krietns latviešu filologu pulciņš, kas sekmīgi turpina Latvijas universitātes iesākto zinātnisko darbu latviešu un starptautiskai zinātnei par svētību.

H. Tichovskis.

ARTŪRA OZOLIŅA SPĒLE CBC RAIDĪTĀJĀ

Pagājušās svētdienas rītā CBC raidītājs Toronto atskaņoja mūsu jaunā un daudzsološā pianista Artūra Ozoliņa ieskaņotos skandarbus CBC skaņu lentā. Raidījums iesākās ar īsiem ievadvārdiem. Producents Artūrs Šols saviem klausītājiem pastāstīja, ka mazais Artūrs ir 14 gadu vecs, dzimis Vācijā, latviešu ģimenē, Kanadā iecelojis no Argentīnas. CBC producents pakavējās arī pie A. Ozoliņa *izcilajiem* panākumiem nesenajā Kiwanis mūzikas festivālā un Toronto Karaliskajā konservatorijā, kas pieškīrusi jaunajam mūziķim stipendiju tālākām studijām.

A. Ozoliņa 30 minūšu programma sastāvēja no 3 romantiskā laikmeta darbiem — Šopēna Revolūcionārās Etīdes, Skerco Si - bemol minorā, Opus 21 un Šūmaņa Papiljona. Sevišķi izteiksmigi izskanēja Šopēna kompozicijas. Par katru atskaņoto darbu producents sniedza īsus komentārus, lai klausītājs labāk varētu izprast to nozīmi. Nobeigumā A. Šols paziņoja, ka A. Ozoliņš ar savu mūzikālo spēli noslēdza šīs sezonas jauno kanadiešu mākslinieku koncertu seriju CBC raidītājā. Pēdējais iecerējis raidījumus turpināt nākošā rudenī.

TORONTO FILMU APSKATS

Gandrīz visas filmas, kas redzamas Toronto lielākajos kinomotografos, pelna ievērību. Sniedzam šeit konspektīvu novērtējumu par šādām filmām: „Suddenly Last Summer" — psiholoģiska drāma. Viduvēja; „Can Can" mūzikāla komēdija. Nekas sevišķs; „Flame over India" — drāma. Laba; „Ben - Hūrs" — bībelistiska drāma. Ļoti laba. „Black Orpheus" — traģēdija. Lieliska; „Battle of the Sexes" — komēdija. Samērā vāja. A. K.

Eduards Freimanis

PATIESĪBA PAR PAŠU

Reiz gribēju iekerties liktenim bārdā
Un aurot: Vairs viedības nav!
Bet sanāca gudrie un ērtības vārdā
Man melsa: viss izdedzis jau . . .

Tie gadi kļūst seni, kad prasīju skalu
Pēc debesīm laiļām un lielām.
Šīs dienas birst sīkas un rudas kā spalgi
Pār mani un piemēztām ielām.

Nu, godīgi snaužot, kaut zaudējis sevi,
Par ubaga dāvanām zūdos.
Ap mani viss sapel, ko, Dievs, Tu pats devi —
Kā gliemezis sasildos trūdos.

Gan paslavē mani sīmts smaidīgu nelgu
Par pelnainiem gudreļa vārdiem.
Kā auni tie aizlet . . . Viens viju sev valgu,
Lai pavilktos projām no trūdiem.

DZIESMU VARA

Dziesmu svētki Indianapolē — spēku avots tālākai cīņai

Ja pametam skatu atpakaļ uz mūsu tautas pagātni ,ar izbrīnu jākonstatē, cik strauji mūsu tauta gājusi augšup savā sūtībā un savas vērtības apziņā. Mēs esam vēl tik tuvu savai pagātnei, ka ar gara acīm vēl varam saredzēt savu vectēvu likās muguras aiz arkla, pildot barona klausas. Mēs ar gara acīm varam vēl saredzēt savas tautas pagātnes tēlus ,kuŗiem vēl nebija tautas vārda, un ja kāds to bija uzminējis, tad, izsmiekla bīdamies, to nevienam neteica. Mēs paši tā vārda baidījāmies.

Priekš barona mēs bijām zemnieki - arāji labākā gadījumā, bet dusmu brīžos — „tu lops". Pat dumjais krievu zemnieks, pats būdams nospiests verga stāvoklī, nesauca mūs par tautu, bet apzīmēja ar nicinošo vārdu „čuchna". Pat krievu birokratiskais činavnieks varēja vēl uzkliegt mūsu tēviem. Cik sen tas ir? Vēl nav pagājis 100 gadu, kad latvietis sava spēka neapzinājās un bija tikai pamesls svešinieku netīrajām kājām.

Bija gan jau palaists 1864. gads ar savām dziesmu dienām. Tas bija gads, kad latvju milzis bija iedomājies drusku pagorīties savā snaudā, bet tas pagāja visumā svešinieku maz ievērots (lai jau tie bauri papriecājas) un visai maz to ievēroja arī paši latvieši citos novados. Un tomēr dzirkstele bija sākusi gruzdēt un vairs nenodzisa. Latvju sejās bija sākuši viesties apziņāti tautiskās apziņas vaibsti. Dikļos, kur dziesmu dienas notika, bija iešķilusies latviskā gara gaisma, kas vairs nenodzisa, bet plētās plašumā.

Kā zibens no skaidrām debesīm nāca 1873. gada vispārējie Dziesmu svētki, kad tauta plūda uz svētkiem no visām malām apziņā, ka viņi ir vienas tautas locekļi, vienas domas domātāji, vienu sāpju cietēji un vienas vēlmes apgaroti — vēlmes kļūt atzītiem par cilvēkiem, kas viņi ir, un nokratīt svešinieku nicinā-

šanas važas. Lēni gruzdošā dzirksts bija pārvērtusies liesmā. To redzēja abas latviešiem svešās varas, kā vācu muižnieki, tā krievu, vācu piekukuļotā administrācija.

Vēl pagāja gadi, bet dziesmu vara bija izkustinājusi lavīnu, kuŗa beidzot aizrāva visus mošķus no Dzintarzemes.

Lai Dievs palīdz arī turpmāk dziesmu varai būt par latvju cilts priekšturamām bruņām. Tad mēs vēl dziedāsim zem sarkanbaltsarkanā karoga mūsu dzimtenes ārēs. Arī Dziesmu svētki Indiānapolē būs tie, kur latvietis varēs smelties spēku tālākai cīņai, apzinoties savu sūtību.

Alfreds Burģis

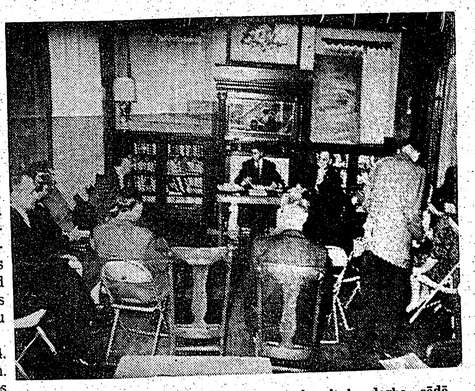

Indianapoles Dziesmu svētku rīcības komiteja darba sēdē. Uzņēmumā vidū pie galda rīcības kom. pr. K. Sventeckis, galda galā ģenerālsekretārs Z. Kārkliņš.

VĒSTIS NO HOLIVŪDAS

Televizijas filmu akadēmija Holivūdā šogad piešķīrusi augstākās godalgas diviem izciliem aktieriem — Šēram Laurencam Olivjē un Ingridai Bergmanei. Pēdējā savu „Emmiju" saņēma par lielisko tēlojumu TV filmā „The Turn of the Screw", bet Olivjē — par ne mazāk iespaidīgo tēlojumu filmā „The Moon and Sixpence". Kad TV filmu akadēmija paziņoja rezultātus, abi mākslinieki bija Eiropā.

J. CIRULIS AR 19 ZĪMĒJUMIEM PIEDALĀS LAPU IZSTĀDĒ ROTERDAMĀ

Šī gada pavasarī Roterdamā, Holandē, zviedri rīkoja savu nomādu — lapu etnografisko izstādi. Lapi zviedriem ir „ienesīgi", jo tie ar savu arhaisko dzīves veidu un tradicijām pievelk tūristus no visas pasaules. Lapi dzīvo tālu ziemeļos, kur maz redz sauli, un tomēr dzīvo laimīgi.

Kaut šo rindiņu rakstītājam pašu izstādi Roterdamas etnografiskā mūzejā nav izdevies redzēt, tomēr sagatavotais izstādes katalogs „Nomaden van het Norden" pauž lielu rūpību apstrādājumā, par ko var spriest no glītā illustrāciju izkārtojuma, rakstu izvēles u. c. Tā kā tās noorganizēšanā piedalījušies abu zemju sūtņi un cīņas amatpersonas, tad var just, ka etnografija nebūt vēl nav mirusi un nepieder pagājušajam gadu simtenim, bet ka ar to vēl var godam reprezentēties un tuvināt tautu draudzīgos sakarus. Šos vārdus varētu attiecināt arī uz latviešu folkloru un pārējo mūsu senkultūras daļu. Priekšvārdus katalogam devuši autori: C. Nūtebūms un Dr. E. Mankers; izstādes eksponāti ņemti no Ziemeļu mūzeja Stokholmā. Te mūs pārsteidz latviešu mākslinieka Jāņa Cirula 19 spalvas zīmējumi. Tajos Cirulis attēlojis lapu darba rīkus, ieročus, telšu paraugus, cibiņas, mūzikas instrumentus u.c. Šie darbi ievietoti katalogā ar atzīmi, ka tos darinājis latviešu mākslinieks Jānis Cirulis, kas laikā no 1945. — 1956. gadam strādājis Ziemeļu mūzejā, bet tagad dzīvo ASV. Bez tam minētie darbi ir arī mūzejā izstādīti un ļoti iespējams, ka tos būs redzējuši arī mūsu tautieši.

Darbodamies Ziemeļu mūzejā par zīmētāju, Cirulis bieži pavadījis komandējumus Lapzemē dažādos gada laikos. Tāda ir šo izstādīto darbu priekšvēsture, kas ieguvusi tik negaidīti lielu uzmanību starptautiskā apmērā. Bet tāpat varētu piebilst, ka ne mazāk vērtības slēpjas tajos C. darbos, ko viņš veicis, tēlojot Lapzemi krāsās uz audekliem. Ar šiem darbiem nedaudz izdevās iepazīties viņa izstādē Bostonā J. Porieša salonā. Varbūt, ka arī tie kādreiz iegūs līdzīgu uzmanību, ko varam tiešām mākslinieciskam novēlēt.

Osvalds Akmentiņš.

T. ZELTIŅA

DRUPU REPUBLIKA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(56. turpinājums)

Kā vienīgā zināmā būte mēs spējam pat smaidīt un smieties — par nepilnību sevī un citos. Tik daudz mums katram ir dots, ka tiešām ir jābūt ar aklību sistiem, ja paejam viens otram gaŗām kā tukšam gaisam. Bet mēs to darām. Jel pasakietvaļsirdīgi un atzīstieties, vai esat kāds kādreiz izsaucies dzejnieka vārdiem:

„Cilvēks, kāds cilvēks tik gaŗām
Paiet, un labi tev tiek."

Likās, ka Cirulzdziesma no klausītājiem tiešām gaidītu atbildi, uz priekšu ar pleciem izgrūdies, kā gatavodamies par katedru ielēkt klasē, bet tie, kas gribētu un būtu varējuši viņam atbildēt, to acīm redzot uzskatīja vienīgi par retorisku jautājumu, izmestu gaisā tiras patētikas labad, un klusēja.

Tad nu, velti atbildes ar izstieptu kaklu izgaidījies, runātājs turpināja: „Bet pienāks diena, kad cilvēks, ieraudzījis un sastapis otru cilvēku, to apkamps un skūpstīs kā brāli, jo laužu uzvisas zemes būs palicis tik maz, ka cilvēkam būs jānoiet simtiem jūdžu, lai satiktu otru cilvēku. Kā daudzas pazīmes rāda, tik tālu mums izredzes tikt. Un kāpēc?"

Šoreiz ātra, skaļa un negaidīta atbilde pārsteidza pašu runātāju. Cilvēks melnajos svārkos, ar dziļi zem pieres iegrimušām, ap deguna sakni cieši kopā saspiestām acīm, sauca: „Es zinu."

„Ko jūs zināt?" Cirulzdziesma tiešām jutās nepatīkami traucēts.

„Atbildi jūsu uzstādītajam jautājumam."

„Kā liekas, es jums neko gan nebūšu jautājis."

Bet melnsvārcis neapturams jau grūda vārdus vienu uz otra: „Tā diena tiešām nāks, tā nāk jau nākdama, kad pastarās bazūnes pūtīs un grēcinieku gaudošana brēkdama celsies gaisā no visiem zemes galiem. Tā nāks, jo nešķistu miesas kārību aptaurēti, mēs esam pagriezuši muguru Tā Kunga bargajam patiesības vaigam. Pislis un puteklis ir cilvēks, kam pienāktos tupēt uz ceļiem un drebināt dvēseli vienā laidā ar bezgalīgu pateikšanu par katru dienu, kas tam vēl atļauta savas dvēseles glābšanai no mūžīgas pazudināšanas elles riklē. Vienīgi tie, kas nāks un iestāsies manā Dvēseļu drebinātāju draudzē, ko es esmu nodibinājis brāļiem par pestīšanas ceribu, vēl pēdējā brīdī taps paglābti. Bet zaimodami un lielīdamies ar paceltām grēku galvām mēs staigājam Tā Kunga vaiga priekšā un Viņa vietā tikojam apbrīnot paši sevi kā zelta teļus. Kad es jums saku, nav lielāka grēka par bezdievīgu kārošanu iesēsties pašiem Raditāja troni un teikdamiem sacīt, ka mēs ko varam izdarīt bez Viņa ziņas. Tik pīšļi un putekļi paliks pāri no visa, ko radījušas cilvēku rokas, jo pašas tās arī ir tikai pīšļu un putekļu daļa. Vienīgi Viņam ir mūžīgās dzīvības vārdi, ar kuŗiem pēc nāves Viņš visus mūs atmodinās jaunai, labākai dzīvei."

Sektants — skaidra lieta. Uu Cirulzdziesma sarauca pieri, jo nebija šaubu, ka ielaišanās strīdū ar tādu būtu bezcerīgs pasākums. Tomēr viņš teica, izšķīries traucētāju vairs nelaist pie vārda. „Lūk, nupat mēs dzirdējām, ka vienīgi dzīvniekiem būtu atļaujamas aizsardzības biedrības, bet cilvēkiem jāšausta kā pašiem sevi, tā citus — kaut kādas iedomātas labākas dzīves vārdā. Tieši par to jums gribēju teikt, ka tā ir visbīstamākā cilvēces tieksme — padarīt sevi par pašas radīto ideju fantomu mocekļiem. Un tādi fantomi mūs vajā visur — ir reliģijā, ir politikā, ir morālē, ir filozofijā. Bezasiņīgas un bezmiesīgas abstrakcijas kļuvušas par mūsu elkiem, pārvērzdamas cilvēci fantastiskā mazohistu armijā. Piemēram kā piemērus vienīgi dažus visabsurdākos: Lai nodibinātu Paradīzi zemes virsū, ar zvērīgu nežēlību mijoniem cilvēku dzīve top pārvērsta par elli . . . Tam pretī citu ticību ticētājiem tiek uzspiesta iedoma, ka dievs, kam viņiem jātic, ir vienīgais īstais, un visi, kas negrib tam ticēt, ir notiesājami mūžīgai pazudināšanai pekles verdošajos katlos . . . Valstis, kam vajadzētu līdzināties milzu dzej gandrīz vai taisnība — viņš taču tik svinīgi saviebtā ģīmi patiesi atgādina Pīetuka Krustiņu, domāju Augusts Auriņš. Bet Cirulzdziesma domu lasītājs nebija. Tāpat viņš laikam neredzēja, ka slepenajos darbos nogurušais Puķukāposts, galvu pret sievas plecu paļāvīgi atspiedis, saldi snauž un Bullīša kundze iecietīgi smaida, jo turpināja nesamazinātā pārliecības spēkā: „Tātad — jums manas partijas humānistisko principu motivācija galvenos vilcienos konspektīvi būtu pateikta. Bet laikam jūs brīnāties, kādēļ es humānismam, kas varētu likties internacionālas dabas, pievienoju nacionālismu, runādams par nacionālhumānismu. Ir tiesa, neviena cilvēka vērtējums nav padarāms atkarīgs no tautas, pie kādas tas pieder. Tomēr, ja domājam par gārigo augsni, kas nepieciešama pilnvērtīgas personības tapšanai, ir jāatzīst, ka katram visauglīgāka tā bijusi paša zemē. Cilvēks, kas pilnīgi nošķīries no savas tautas, lai izaugtu cik liels izaugdams, beigās sajutīs sevī kaut kādu nepiepildītu tukšumu. Viskrāšņākais, visvarenākais svešuma dabas skaistums nekad neviļenam nedos to intimo tuvības pārdzīvojumu, kāds iespējams vienīgi ar zemi, uz kuŗas likti pirmie nevarīgie bērna soļi, mācoties staigāt. Un palikt bez īsti neiemīlamas zemes ir tikpat skumji kā palikt bez mātes. Tās pietrūkums kādreiz ir sāpīgi jāatceras kaut pašā pēdējā dzīves stundā."

„Tur tev ir taisnība, dēls, taisnība gan," iekrekšķinājās starpā Darbacis.

„Lai kādās, cik daiļskanīgās valodās mēs mācētu skandināt cittautu lielo dzejnieku vārsmas, nevienā no svešajām mēlēm nespēsim izteikt to siltumu, ko māte ar šūpuļa dziesmu mums iedziedājusi dvēselē. Tāpat mūs svešu Dievu var piespiest vienīgi bitīes, ne īsti un patiesi mīlēt. Mēs visi vairumā ārēji paļaujamies šī svešā Dieva praviešiem, kŗitam ceļos, kad mums to liek, nožēlojam grēkus un nopūšamies par laicīgās miesas nešķīstajām dziņām, vairs nemēģinādami iekāpt Daugavā un uzspiest to ticību nomazgāt, tomēr ir radušies nedaudzi pārdrošie, kas domā par latviešu dievturības atjaunošanu. Pret viņu centieniem nevajadzētu vērsties — kā mēs pa laikam to darām — ar nicināšanu, neiecietību un izsmieklu. Ja kādam atgriešanās pie latviešu Dieva ir nepieciešama, citādi viņš justos sašķobīts un nepilnīgs latviskajā dzīves izjūtā un pasaules uzskatā, kur cilvēks, Dievs un daba apvienojušies labestīgi sadraudzīgā vienībā, kādas gan tiesības mums kādam būtu viņam to aizliegt. Par dabiskajām reliģijām, kā pretstatu tām, kas šiszemes dzīvi noraida un noliedz, domājušās pat tādas, tik lielas un ģeniālas personības . . ."

(Turpinājums sekos).

Līdz rīta gaismai Saulaines upes līkumos dzirkstīja ugunskuri un atskanēja līgotāju balsis. Uzņēmumā augšā — līgotāju grupa, vainagus pinot. Vidū — mazie uzveduma dalībnieki — ganiņi cītīgi veic savas lomas. Apakšā — Saulaines saimnieks māc. A. Lūsis ar līgotājiem. No kr.: A. Lūsis, B. Senkēviča, J. Goba, F. Lintiņš, J. Buka, L. Lūse.

Foto J. Kreilis

JĀŅU VAKARS SAULAINĒ

1500 līgotāju no Kanadas un ASV

Pagājušās sestdienas vakarā Jāņu sarikojums Saulainē izvērtās par īstiem tautas svētkiem, pulcinot ap 1.500 līgotāju, kas bija ieradušies ap 400 automašīnās. Liela rosība Saulaines teritorijā iesākās jau sestdien ap pusdienas laiku, kad sākās ģenerālmēģinājums B. Senkēvičas Jāņu uzvedumam „Jāņu vakars", režisora Feliksa Lintiņa vadībā. Pēc gažu stundu cītīga darba Saulaines pārvaldes čaklās dāmas visus Jāņu uzveduma dalībniekus pacienāja ar sautētiem kāpostiem, desiņām, pašdarinātu alu un citiem gardumiem. Pēc launaga aktieri, dziedoņi, koristi un dejotāji „atvilka elpu" līdz izrādes sākumam. Pirms izrādes skatītājus ar Jāņu tradicijām dzimtenē iepazīstināja Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Rūtenbachs, reizē pavēstot uzvedumu par atklātu. Saulaines pārvaldes pr-ks E. Buka pēc Rutenbacha monologa jau priekšlaicīgi pateicās uzveduma autorei, režisoram un visiem pārējiem dalībniekiem.

B. Senkēvičas 4 ainu „Jāņu vakars" iesākās tieši saulei norietot ar ganu (Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas skolēni) uznākšanu, ligošanu un tautiskām rotaļām uz efektīvi apgaismotas brīvdabas skatuves. Kā parasts, pēc ganiem nākošie līgotāji bija „jauni puiši, jaunas meitas". Mūzikālo vaditāju A. Andersones un J. Earuša vadībā apligošanās skati bija veiksmīgi inscenēti. Par spīti negaiditajam mikrofonu „ģenerālstreikam", „Dainas", „Līgas" un Sv. Jāņa draudzes vokālo ansambļu sniegumi bija dzirdami tālu aiz uzveduma robežām. Pirmoreiz B. Senkēviča iepazistināja skatītājus ar speciāli sarakstītu raganu skatu, kur sākumā Skauģis (Aleksandrs Kalniņš) ar raganām (Ženija Ikše, Velta Lintiņa, Vija Vare) ir ienaidā, bet, redzot raksturīpašību līdzību, tas salabst ar jaunajām raganām. Pēc lietpratēju atzinumiem, šī aina bijusi gan vokāli, gan teātriāli teicami sabalansēta. Šogad Jāņu tēvs bija Alberts Korsaks, bet Jāņu māte — Erna Baruša. Uzvedums savu kulmināciju sasniedza ar Jāņa (Alberts Vītols) atjāšanu uz balta zirga un papardes zieda uzziedēšanu. Pēc baritona A. Vītola skanīgā solo dziedājuma „Jauni puiši, jaunas meitas . . . ", kopkoris noslēdza šo iespaidīgo iestudējumu ar „Pavadāmi Jāņu dienu".

Uzveduma labo izdošanos sekmēja arī Toronto latviešu ģimnazijas deju kopa Gunas Bālinas vadībā. Seviška atzinība vēl pienākas akordeonistam A. Pērkonam par mūzikāli izteiksmīgajiem pavadījumiem, V. Varem par dekorācijām un raksturīgajiem kostīmiem, K. Pakrastiņam par skatuves pārzināšanu, V. Turķim par visai krāšņo skatuves apgaismojumu un Ž. Kursim par skaņu sistēmas izveidošanu. Pēc uzveduma sekoja deja pie tauru orķestra skaņām un līgošana pa pulciņiem pie atsevišķiem ugunskuriem — lieliem un maziem.

Nobeigumā jāpiebilst, ka uz Saulaines Jāņu sarikojumu bija ieradušies daudzi viesi arī no ASV ((viena mašīna pat no Kalifornijas) un Saulaines apkārtējie kaimiņi - kanadieši.

Ego.

Jāņa Norvila Jāņu nakts teiksmu ievadīja līgo svētkus Sidrabenē, kas izvērtās par maziem novada „Dziesmu svētkiem". Augšā: Kičeneras koristi gaida ierodamies pārējos dziedātājus. Vidū: vistālāk uz Jāņu sarīkojumu bija braucis Jānis Dindzāns — 400 jūdzes. Viņu „aplīgo" Bramptonas koristes V. Grodne, Z. Dindzāna, Z. Opalā un S. Brīča. Apakšā — draudzes māc. A. Čops un diriģenti (no kr.) I. Sakss, A. Rundāns, A. Purvs un J. Norvilis ar saņemtajām veltēm.

Foto B. Savickis.

JĀŅU VAKARA TEIKSMA SIDRABENĒ

Jānis Norvilis jau kopš Latvijas laikiem ar visu sirdi urbies dainās un tautas meldijās, cenzdamies atdzivināt arī senos latviešu mūzikas rikus: kokli, stabuli, somu dūkas, buku ragu u. c. Šoreiz viņš bija iecerējis Jāņu vakara teiksmu ar Jāņu tēvu un Jāņu māti, ligotāju sanākšanu, apdziedāšanos un citām izdarībām. Komponists patiešām paveicis lielu un lietpratīgu darbu tiklab meldiju, kā tekstu izvēlē. Tās visas senatnīgi raksturīgas un skanīgas divbalsīgā apdarē. Ne mazāk interesanti bija seno instrumentu demonstrējumi, bet tikai profesionāliem — tauta garlaikojās, jo spēlēšanas, tāpat kā putnu dziesmu, šķita par daudz. Varbūt būtu citādi, redzot uz estrādes, kā latvietis rikojies ar kokli un citiem instrumentiem. Tāpat ligotāju uznākšana bija iekārtota no lielas tālienes, un, tos gaidot, Jāņu tēvs ar māti lāga neziņāja, ko iesākt un darīt. Klausītājiem tā pazuda arī daudzas dziesmas un to vārdi. Doma jau bija laba, bet tās izveidojums varēja būt koncentrētāks un dzīvākā norisē. Taču savs kāpinājums bija, kad uz estrādes sanāca visi līgotāji - dziedātāji no Kičeneras, Hamiltonas, Bramptonas un Toronto — pāri par simts Jāņu bērnu, lai kopīgi skandinātu koŗa dziesmu — Jāņu nakts teiksma, savā kontinuitātē radot otru mūsu dižāko tradiciju — dziesmu svētkus.

Te pirmais ņēma vārdu Imants Sakss ar J. Ciruļa Maldiem (K. Skalbe) un savu „Pie Staburaga" (I. Kalnāres), tad nāca Arvīds Purvs ar E. Dārziņa „Mēness staru stigo" (Aspazija) un Melngaiļa „Bārenītes slavināšana", Viktors Rundāns ar V. Ozoliņa „Latvija daiļā" (V. Sandera) un Melngaiļa „Tumšā nakti". Jānim Norvilim piekrita pašas „Balsis" (J. Miesnieks) un Ņujorkas dziesmu svētkos godalgotā „Zāļu diena" (J. Ezeriņš). Uz speciāli celtās estrādes klusā novakarē visas dziesmas skanēja krāšņi un iespaidīgi, ieliecinot, ka šo koŗu apvienība ir drošs kīla un pamats nākošajiem Kanadas latviešu dziesmu svētkiem.

Koŗa koncertam sekoja apdziedāšanās, kas ievadīja vispārīgus Jāņu nakts priekus, dejas un rotaļas, kuŗos piedalījās viss lielais, nepārskatāmais ļaužu pulks.

Vakara norisē jāpiemin Rūdolfa Purva Jāņu tēvs un Mirjamas Bērziņas Jāņu māte, kuŗu balsis aizsniedza visas Sidrabenes āres, tāpat kā Viļa Griķa skanīgā taure. Sava loma piekrita arī Slaucītāja tauŗu orķestrim tiklab ievadā, bet jo sevišķi svētku turpinājumā.

Vai Jāņa Norvila teiksma ar dažiem korrigējumiem nevarētu kļūt par Sidrabenes tradīciju?

J. Cirulis

SKAUTU UN GAIDU LIELĀ NOMETNE KANADĀ

Kanadas latviešu skautu un gaidu jendas lielā nometne „Celmaine" notiks no 1.-3. jūlijam Rūdolfa Zariņa laukā īpašumā pie Cannington, apm. 60 jūdžu no Toronto, braucot pa 12. autoceļu. Skautu un gaidu vadība laipni lūdz vecākus, draugus un labvējus apciemot nometni sek. laikos: 1. jūlijā, plkst. 9 rītā nometnes atklāšana. 2. jūlijā, plkst. 9 vakarā lielais ugunskurs, svētdien, 3. jūlijā, plkst. 4 p. p., parāde, balvu izdalīšana un nometnes slēgšana. Pārējā laikā privātām personām nometne būs slēgta. Vecākiem pārgulēšanas iespējas saimniecības siena šķūnī.

Komponista Valdemāra Ozoliņa

4. mīlestības dziesmas: „Pāvasars", „Pūpolu kokš", „Vasara" un „Mans vīns" — Emmas Reiņvaldes izpildījumā (pie klavierēm Zaiga Ore) uz 45 apgriezieni platēm izgatavojis skaņu plašu apgāds „Daina" — Čikāgā, un tās būs dabūjamas Indianapoles dziesmu svētku laikā O. Diķa grāmatu galdā.

MOSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

800 S. Halsted St., Hull House,

Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6-5399.

PIKNIKU LAIKĀ

Neuztraukšim filologus un nebrēkšim gaišā dienas laikā, ka, operējot ar fonētiski latviešu valodā pārceltiem svešvārdiem, bieži vien iznāk ieskriet biezā mežā. Es te pirmkārt domāju grūtības, kas rodas makšķerniekiem vai medniekiem kaut vai, piemēram, mēģinot kartē atrast tādu vietu kā Vūdbridžu vai bez iespējamiem iebildumiem rast latvisku vārdu tādam kanadiešu apzīmējumam kā Conservation Area. Man gribētos riskēt šo pēdējo apzīmējumu, kam ar ēdamiem konserviem nav nekā daudz kopēja, latviski saukt par brīvdabas parku. Pašā Lieltoronto tuvumā ir vairāk kā pusduciš šādu jauku brīvdabas parku vai, kā kanadieši sauc, Conservation Areas, un es domāju, ka vienā otrā nedēļas nogalē, kad prāts nenesas dzīties simtām jūdžu tālu laukā, arī jūs humora pēc varētu iegriezties vienā no šiem brīvdabas parkiem. Parku atrašanās vietas un to nosaukumus es atļaušos minēt nesagrozītā vecāko emigrantu resp. angļu valodā.

Albion Hills parks atrodas apm. 5 jūdzes ziemeļos no Boltonas pie 50. lielceļa. Šis parks aptver 595 akru lielu platību. Var izmēģināt roku arī makšķerējot. Tāpat tie, kas nav žēlojuši naudu un iegādājušies jaunu peldkostīmu, var paplunčāties ūdenī.

Beck Creek parks ir tikpat kā pašā pilsētā. Brauciet pa Jane St. līdz Steeles Ave., un parks jums būs rokā. Mazajiem ģimenes locekļiem un arī jums pašam būs interesanti apskatīt tur iekārtoto pionieŗu ciematu. Parks ir 68 akri liels.

Boyd brīvdabas parks ir 698 akri liels un atrodas pie Woodbridge un Kleinburg ceļa, kādas divas jūdzes ziemeļos no Woodbridge. Bez visiem dabas jaukumiem ir ūdens, kur apmērcēties un pamakšķerēt.

Claremont parks atrodas Pickering Township apm 1½ jūdzes ziemeļos no 7. lielceļa, pie 10. sānceļa. Var pamakšķerēt, bet peldēšanās iespēju nav. Parka lielums — 384 akri.

Glen Haffy parks atrodas Albion township robežās, 1 jūdzi ziemeļos no Mono Mills un 9. lielceļa. 307 akru lielajā platībā var makšķerēt, bet arī šeit peldēšanās nav paredzēta.

Greenwood parks ir 406 akri liels — var peldēties un makšķerēt. Atrodas pie Greenwood Road, 4 jūdzes ziemeļos no Pickering Village.

Heart Lake ir viens no populārākajiem parkiem. Ezeriņā ir forele, var debūt irēt laivas, var labi izpeldēties. Atrodas 5 jūdzes ziemeļos no 7. lielceļa, 2-nd Concession austrumos no Bramptonas.

Humber Trails ir tikai 50 akru liels, 2 jūdzes austrumos no Nobelton, ¼ jūdzi dienvidos no King sānceļa.

Visi šie parki atvērti no pl. 10 rītā līdz saulrietam. Par mašīnas parkošanu jāmaksā 50 centu. Visos ir pikniku galdi, labierīcības un dažos ir arī atspirdzinājumu veikaliņi.

Pametiet skatu kartē, un jūs redzēsit, ka šis ideālās pikniku vietas atrodas tikpat kā rokas sniedziena attālumā. Ja kādam būtu vajadzība, varu jums nosūtīt pavisam sīku apvidus karti, kopā ar sīkāku paskaidrojumu, ko jūs parkos atradīsit, ko drīkst un ko nedrīkst darīt u. t. t. Pieprasījumam pievienojiet apmaksātu, sev adresētu aploksni.

Man nupat ziņo, ka jau esošajām latviešu sabiedriskajām vasaras atpūtas vietām — Saulainei un Sidrabenei — tagad pievienojas jauns un skaits īpašums. Runa iet par Toronto latviešu katoļu draudzes iegūto atpūtas vietu klinšainajā Muskokā, izslavētā Gravenhurst kurorta tuvumā. Pazīstot mūsu katoļu draudzes rosmi, nav ne mazāko šaubu, ka kopīgiem spēkiem izveidosies jauna, skaista latviešu oaze. Varam novēlēt tikai vislabākos panākumus.

AUSTRĀLIJĀ NEPATĪK

Bēdīgas dienas Austrālijā piedzīvojis Brantfordas (Ont.) mašīnists Alfrēds Harvals, kas ar savu ģimeni devies uz Austrāliju pirms 11 mēnešiem un nule kā atgriezies atkal Kanadā. Brisbanē viņiem pirmoreiz nācies sastapties ar āra mazmājiņām, un dzīvojamo māju viņš bijis spiests nopirkt pirms tā vēl bijusi uzcelta. Pa to laiku, kamēr mājai likts jumts, neviens negribējis izīrēt dzīvokli, uzzinot ka ģimenē ir vairāki bērni. Harvela darba vietā bijuši ap 1000 strādnieku un visi „drausmīgi slinki."

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

ST. KATARĪNĒS

Fl. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,

kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Jānis Ādamsons

DZIESMU DIENAS

Latviešu dziesmu svētku ieskaņa tautas atmodas sākumā — izskaņa brīvās Latvijas beigu posmā un atbalss un cerība trimdā.

Pirmais organizētais Dziesmu svētku koŗa mēģinājums un reizē arī koncerts, manuprāt, notika 28. augustā 18 . . . Slātavā, ievērojamā aktuariusa Pietuka Krustiņa kunga vadībā, pulcējot ap sevi laudis, kuŗi gribēja saiet kori. Kas tie tādi ir? Vai nošu grāmata vien jau nesludināja skaidri, ka tie ir dziedātāji? —, dziedātāji, kuŗi neiet vis par maksu, bet no labdarības. Bez gaŗām organizētu komiteju sēdēm visi ķērušies pie lietas. Viss notiecis apmēram tā:

Pietuka Krustiņš izgāja un sasaicināja visus, pa ķrogu istabām dikti saukdams un stāstīdams, ka kungi vēloties viņu dziedāšanu dzirdēt. Pie izstādināšanas pēc balsīm viņš rīkoja kori ar lielā mūzikas pratēja ziņu un kapelmeistara veikļību, likdams pārmainīt vietas driz pirmam tenoram ar otro, driz otram basam ar pirmo. Kaut gan koris bija pēc balsīm izstādīts, tad tomēr vēlāk izrādījās, visi dziedāja tikai vienu pašu balsi vien, jo dzeršanas dziesmu, kādas te nāca, viņi nebija uz balsīm mācījušies, kaut gan arī tās, kuŗas bija mācījušies, neskanēja nemaz kā uz balsīm, jeb, skaidrāk sakot, skanēja uz tik balsīm, cik bija dziedātāju. — Tomēr, tagad pēc ikkatras dziesmas | diriģents, kad bija beidzis sist ar balsotniti taktī, neaizmirsa šo to piezīmēt: „Pirmais tenors pie šīs dziesmas stipri detonēja" — „otrais bass nelevēroja adadžio" — „pēdējais paņēmiens bija jādzied largo, bet vadrakstiņā bija aicinājums piedalīties Dziesmu svētkos, papildinot apvienoto Nacionālās Operas un Rīgas radiofona orķestri. Nekavējoties pārbraucu Rīgā, sadabūju notis un iemācījos savu partiju.

Koŗu un orķestŗa kopmēģinājuma priekšvakare bija apmākusies un lietaina. Noķlūšana Uzvaras laukumā nebija viegla. Tramvaji un autobusi bija pārpildīti, „fūrmaņi" tādus puikas ar aizdomīgiem saimiem, kā čellu, iepakotu brezenta apvalkā, savos ratos neuzņēma, tāpēc gāju kājām pāri Rīgas dzelzs tiltam. Gājēju bija daudz. Nevienu nepazinu, un arī mani neviens nepazina. Lielākā daļa bija pulciņos — no viņu apģērba un valodas varēju spriest, ka tie bija ciemiņi. Daudziem rokās bija nastiņas, rūpīgi sasaiņotas. Tās pazinu laukos būdams. Zināju, ka tur iekšā ir rupjas maizes riecieni, kumpis, biezpiens un citas labas lietas.

Daudzas tautu meitas jau tovakar cēli un lepni valkāja man neredzētus tautas tērpus. Puiši bija tērpti vienkārši, bet toties valodā pagalam mutīgi.

Nonācām galā. Uzvaras laukuma estrāde bija tiešām grandioza. Seit likās, ka visas architektūras un akustikas likumu formas bija papilnam atrisinātas.

Laužu juceklis bija liels. Bet šādos brīžos pēkšņi pie tevis pienāk mazs cilvēciņš — skautiņš. No viņa acīm jau vari nolasīt — viņš tev grib palīdzēt. Sākās saruna:

Skautiņš: Ak, tu esi mūzikants?

Es: Jā.

Skautiņš: Ko tu tur nes?

Es: Čello.

Skautiņš: Kas tas tāds?

Es: Čello ir . . . (apmulsu, jo toreiz pats nezināju, kādam nolūkam šis riks pasaulē ir nācis) . . . Nu, man te ir jāspēlē.

Skautiņš: Ak tā O, jā! Visi mūzikanti pašā augšā pa labi.

Es: Paldies!

Skautiņš: Priecīgs pakalpot!

Visu laiku neganti līnāja. Devos augšā pa labi. Tur jau nu viņi bija, visi ragu pūtēji un stigu vilcēji. Sākām organizēties. Radzinieku problēma bija dabūt no ragiem ārā pielijušo lietus ūdeni. Šī nodarbība no profesionālā viedokļa reizēm dikti pavilda pārķļūt pāri komponistu uzrakstītām grūtām vietām — jo slapjš instruments ļūk — neskan. Ūdens jāizlej, mūzika pa to laiku rit uz priekšu, un grūtā vieta sen jau aiz kalniem. Mums, stīdziņiekiem tādu palīglīdzekļu nav.

10 minūtēs bija kārtība un klusums. Virsdiriģenti sāka strādāt. Dziedāja. Spēlējām. Stundas aizritēja nemanot un visi, likās, bija apmierināti. Darbs sagatavots; atlika atpūsties un gaidīt lielo rītdienu.

Tā pienāca saules pielieta. Paliku tonakt Pārdaugavā, lai aiztaupītu ceļa grūtības. Ceļa grūtības — vai toreiz tādas eksistēja?

Kad svētku dienā vērojot lielo gājienu, kuŗš virzījās no Vienības laukuma pāri Zemgales tiltam, kas mūsu tautas vēsturē iegājusi kā lielākā tautas parāde, kādu daudzgadīgā Rīga jebkad pieredzējusi, un klausoties svētku koncertā, dziesmu karā, jutos tik pieaudzis un garā bagāts, ka gavilēju līdzi 100.000 lielajam latviešu pulkam, kam lemts to bija piedzīvot. Tad pirmoreiz īsti izjutu Kronvalda Ata teicienu: „Man nav svētākas valodas par latviešu valodu, man nav mīļākas tautas par latviešu tautu."

— — — —

— — — —

Laiks atkal gāja. Nāca traģiskais sitiens — 1940. gads.

Prieki bija pārvērtušies par asarām. Likās, latviešu tautas ceļi nav Dieva ceļi, ne Dieva domas — mūsu domas un vēlēšanās, bet tas brīdis — atvadu lūgšana tautas brīvībai — trīs reizes dziedātā Dievs, svēti Latviju — Latgales dziesmu svētkos Daugavpilī 1940. g. 16. jūnijā — tas brīdis bija baigs izmisuma klieģiens klusumā. Nevarējām ticēt, ka mazais cilvēks ir zaudējis . . .

Gurdi devāmies nezināmā, tālā ceļā. Atkal dziedājām — klusāki, biklāki. Paši palikām asāki, neiecietīgāki — norūdījāmies — daudzi pazaudējām savas sejas.

Atradām apjumti — maizi. Sasietā nastiņa ar gara bagātībām palika arvien plānāka.

Nemitīgi lūkojam to papildināt. Laikam atkal tālāk ejot — atkal kopīgi dziedam. — Fīsbachā, Baireutā, Ansbachā, Eichstatē, Gēstachtā, Hanavā, Augsburgā, Eslingenā, Londonā, Lesterē, Līdzā, Sidnejā, Melburnā, Toronto, Čikāgā, Milvokos, Ņujorkā, un nu ir pienācis 1960. gada jūlijs.

Klusi un mierīgi, it kā nekas nebūtu noticis, čakli laudis Indiānapolē rīko Dziesmu svētkus. Šie laudis zina, ko viņi dara. Viņiem ir simbols — LATVIJA. Tai viņi dzied, tai viņi strādā — uzticīgi un līdz galam. Varbūt kādam no mums tie būs pēdējie svētki — bet arī tā ir dzīves daļa — nepielūdzama un neatvairāma.

Vēstures lappuses vēl nav noslēgtas — varbūt tautu izglābs dziesmu gars — ja nē — arī neko nebūsim zaudējuši — viss, kas darīts, ir darīts ar godu, bet neapkusīsim cīnīties — arī tas cilvēks, kas reiz skumji dziedāja „bez saulītes vakarā" — tomēr uzvarēja. Viņam esam pārdnieki. Daļu no šī parāda atmaksāsim 2., 3. un 4. jūlijā Dziesmu dienās Indiānapolē. —

Uz redzēšanos!

VISS PAIE

PĒC ILGĀM, SMAGĀM CIEŠANĀ

ERIKA FREIMANE

Vai tiešām likteņus vada un nosaka lielais, visuspēcīgais Dievs? Neticu, nevaru ticēt . . . Liktenis ir nežēlīgi ļauns un pārāk netaisns, lai tā ceļi būtu Dieva rokās. Ja Dievs ir visuspēcīgs, Viņš liktenim nebūtu jāvis nomocīt Eriku Freimani. Dievs Erikai Freimanei bija devis izcilus talantus, mūzikāli karstu sirdi un neparasti dzīvas, enerģijas pielīvētas darba spējas. Dievs Erikai Freimanei nebūtu jāvis no mums aiziet viņas spēju visaugstākā briedumā. Erika Freimane to saprata, labi apzinājās un tāpēc varonīgi cīnījās Dievam par godu pret likteņa nežēlīgo netaisnību. Ne vienu reizi vien likās, ka viņa likteni jau uzvarējusi ar savu ticību labajam un savu spēcīgo gribu. Liels cilvēks bija Erika. Nu viņas vairs nav, un grūti ir ticēt, ka to būtu nolēmis Dievs. Erika Freimane gulzārkā savā gaišajā, garajā, tautiski latviskajā diriģentes tērpā un, viņā skatoties, es nespēju ticēt vairs taisnībai un labajam pasaulē.

Dzimtene mana tālumā, dzirdi:
Dainojot atdevu
Mūžu un sirdi . . .

— viņa tagad šķiet samierinājusies ar savu likteni, liktenis viņu ir uzvarējis, viņai vairs it nekas nesāp . . . Bet mēs, pakaļpalicēji, nevaram samierināties ar likteņa netaisnību: Erika Freimane mums mūsu mūzikā bija vajadzīga, un viņa varēja mums daudz dot . . .

Erika Freimane bija mākslinīce no galvas līdz kājām, un visas asinis viņai bija piesūkušās ar mūziku. Viņai nenoliedzami bija arī citi talanti. Kas redzēja viņas tēloto žīdeni Zāru Skroderdienās, tas nešaubīsies arī par viņas aktiera spējām — Erikas Freimanes Zāra bija pilnasinīgs skatuves tēls. Ja viņa nebūtu mūzike, no viņas būtu izveidojusies ievērojama aktrise. It viss mākslā viņai padevās ar rotaļīgu vieglumu, kur vien viņa piedūra savu roku. To apliecina arī paprāvs skaņdarbu klāsts no viņas agrākajiem gadiem. Bet Erika Freimane bija — cik briesmīgi skan „b i j a", bet tas nu ir tiesa: viņas vairs nav — Erika Freimane bija ļoti nopietna mākslinīce ar vecā Vītola skolu, un mūzika Freimanei no rotaļas ar laiku pārvērtās par aizraujošu, nekad nepiepildāmu, līdz pilnībai nekad neuzvaramu dzīves mērķi. Man bija izdevība vērot, kā viņa sacerēja, rakstīja, laboja, pārrakstīja un atkal laboja un papildināja savu pēdējo dziesmu — Viss paiet . . . ar Zinaīdas Lazdas tekstu. Viņa to laboja pat tad, kad jaunā dziesma jau bija iespiesta un pavairota dziedāšanai. Nav tāpēc jābrīnās, ka Viss paiet . . . savā struktūrā un harmonijās izvērtās par visai īpatu, vienreizēju dziesmu mūsu koŗu literatūrā. Viss paiet . . . nav viegli dziedama dziesma, un nez vai bez Erikas Freimanes koŗa vadībā mēs to atkal tik drīzi dzirdēsim. Tā prasa pārāk smalkas nianses un skaidrību, kas ir pa spēkam tikai profesionāliem koŗiem, bet Erikas Freimanes vadībā bija pa spēkam arī viņas DAINAS korim 10 gadu jubilejā. Ja arī Viss paiet . . . nedzirdam, ir vērts to pārspēlēt un papētīt — sirds sažņaugsies aiz sāpēm, ka Erika Freimane mums zudusi. Viņa aizgāja, launais liktenis viņu atņēma mūsu viņas spēku visaugstākā briedumā, kad viņa bija gatava papildināt mūsu mūziku ar jaunām ieskaņām un savu sirdi. Viņa varēja daudz dot...

Un tomēr Erikas Freimanes sirdslieta mūzikā, vismaz pagaidām, nebija skaņrade, bet — koŗu vadībā. Kur nu tie gadi jau — būs savi 25! — kad pirmoreiz redzēju meiteni Eriku (vēl kā Latvijas konservatorijas audzekni) Mazajā Ģildē Darba kameras koŗa priekšā un — biju varen pārsteigts. Sievietes diriģentes neredz pārāk bieži, bet meitene ar lielo kori mūzicēja tikpat kā uz klavierēm pati savās mājās. Viņas žesti bija brīnumskaidri, izteiksmīgi plastiski un ietekmīgi. Lielais koris viņai sekoja bez kādām grūtībām — ar prieku! Viņas mūzikālajām rokām pēc tam ar prieku ir sekojuši tūkstošiem koŗa dziedoņu gan Latvijā, gan Zviedrijā, gan Kanadā, un būtu sekojuši arī šonedēļ Indiānapoles dziesmu svētkos, kur Erika Freimane bija paredzēta virsdiriģenta uzdevumiem. Nu viņas vairs nav, un viņas trūkumu smagi sajutīs ne vien Indianapoles dziesmu svētkos, bet visur un vienmēr, kur trimdinieki sanāks uz nopietnāku kopīgu sadziedāšanos. Vai kāds var aizmirst Eriku F... dziesmu svētko... stalta ar slaidi... viņa stāvēja 70... šā un saliedēj... skaidrajiem že... ņā un jūsmā? ... Erikas Freiman... dzirdējis no dā... ņas dziedoņien... būtu, vai gan t... dus Toronto d... vētu Erikas F... tais DAINAS k... ris, nenoliedzam... dēt DAINAS s... bākais latviešu... Kaut gan pēc... Freimane darīt... ci un koŗa va... nadiešu drauc... rim tomēr pie... spēki un ener... neviena cita k... koŗa labā pa... dziedāt. Erik... skaista balss, ... si izglītot jau... zēl, pie tāda ... tāja, kam a... visai maz sak... Erika vairs n... viņa uzcītīgi ... balss izkopšan... tenis viņu bija... upuri savam ... Freimane stu... mākslu, lai to ... — savā DAIN... NAS 10 gadu ... certs lielajā ... vērtās par ... skaisti dziedā... jūsmīgā publ... arī par trium... nes gribaļ. Sn... mās sāpēs, ar... nodirēģēja šo ... lot pati sev ... DAINAS jaun... koŗa priekšnie... it kā sagrilojo...

— Lai Dievs ... ja, — ka šis ... — un viņa r... kā būtu grib... mirstošo ķerr... ja — . . . nea... ar jauņu dzie...

Erika Freim... bet — liels ... Pret likteni v... ar mūziku. Vē... ņa spītēja lik... vārgusi, dirig... Jāņa baznīcā... un cilvēkiem... prieku. Erika ... cilvēks. Nu v... viņas nāvi ... taisnībai likte...

Par Erikas ... ro 11 gadu v... ņas laulātais... Plampe, sēro... sēro visi dzie... un tālumā. K... Eriku. Freim... vairs neatgū... stājama. Lai... taisns ir bij... pret viņu, b... ļešu tautu ...

DAINAS ... Erikas Freim...

Dzimtene m... Dainojot dod... Mūžu un sir...

Un dziesmai ... deva savu r... Erika Freim... nāvē. Bet va...

Eir...

Eiropas ... acumirkļi ... pasteidzīs ... uz ...

Hamburg... zidenta Val... nā paredzēt... tas tarifu p... jas, Itālijas, ... Luksemburg... jas starpā, ... bezmuitas s... 4 gadu laik... vietā.

Šis nodom... ca pārējās ... pēc 15. mar... pēc Rietu... Ādenauera ... Eizenhauera... nā tika no... saimniecība... šanu ieskat... nākumu s... cības aizspr...

Pēc šī p... nas zviedru...

Jāņa Norviļa Jāņu nakts teiksmu ievadīja līgo svētkus Sidrabenē, kas izvērtās par maziem novada „Dziesmu svētkiem". Augšā: Kičeneras koristi gaida ierodamies pārējos dziedātājus. Vidū: vistālāk uz Jāņu sarīkojumu bija braucis Jānis Dindzāns — 400 jūdzes. Viņu „apligo" Bramptonas koristes V. Grodne, Z. Dindzāna, Z. Opalā un S. Brīča. Apakšā — draudzes māc. A. Cops un diriģenti (no kr.) I. Sakss, A. Rundāns, A. Purvs un J. Norvilis ar saņemtajām veltēm.

Foto B. Savickis.

SIDRABENĒ

...s sta-
...ingai-
...Vik-
„Lat-
... un
Jā-
„Bal-
...orkas
„Zā-
...z spe-
...nova-
...kanēja
...ot, ka
...a kīla
...nadas
...pdzie-

dāšanās, kas ievadīja vispārīgus Jāņu nakts priekus, dejas un rotaļas, kuŗos piedalījās viss lielais, nepārskatāmais jaužu pulks.

Vakara norisē jāpiemin Rūdolfa Purva Jāņu tēvs un Mirjamas Bērziņas Jāņu māte, kuŗu balsis aizsniedza visas Sidrabenes āres, tāpat kā Viļa Griķa skanīgā taure. Sava loma piekrita arī Slaucītāja tauŗu orķestrim tiklab ievadā, bet jo sevišķi svētku turpinājumā.

Vai Jāņa Norviļa teiksma ar dažiem korrīģējumiem nevarētu kļūt par Sidrabenes tradiciju?

J. Cīrulis

...NIKU LAIKĀ

...un ne-
...kā, ka,
...ešu va-
...rdiem,
... biezā
...dēšanās nav paredzēta.
...kernie-
...ut vai,
...atrast
...vai bez
...rast
...nadiešu
...rvation
...šo pē-
...ar ēda-
...nekā
...ukt par
...eltoron-
...pusdu-
...parku
...Conser-
...āju, ka
...ē, kad
...ām jū-
...umora
...enā no
...Parku
...sauku-
...esagro-
...sp. an-

Glen Haffy parks atrodas Albion township robežās, 1 jūdzi ziemeļos no Mono Mills un 9. lielceļa. 307 akru lielajā platībā var makšķerēt, bet arī šeit peldēšanās nav paredzēta.

Greenwood parks ir 406 akri liels — var peldēties un makšķerēt. Atrodas pie Greenwood Road, 4 jūdzes ziemeļos no Pickering Village.

Heart Lake ir viens no populārākajiem parkiem. Ezeriņā ir foreles, var dabūt īrēt laivas, var labi izpeldētīēs. Atrodas 5 jūdzes ziemeļos no 7. lielceļa, 2-nd Concession austrumos no Bramptonas.

Humber Trails ir tikai 50 akru liels, 2 jūdzes austrumos no Nobelton, ¼ jūdzi dienvidos no King sānceļa.

Visi šie parki atvērti no pl. 10 rītā līdz saulrietam. Par mašīnas parkošanu jāmaksā 50 centu. Visos ir pikniku galdi, labierīcības un dažos ir arī atspirdzinājumu veikaliņi.

Pametiet skatu kartē, un jūs **redzēsit**, ka šīs ideālās pikniku vietas atrodas tikpat kā rokas sniedziena attālumā. Ja kādam būtu vajadzība, varu jums nosūtīt pavisam sīku apvidus karti, kopā ar sīkāku paskaidrojumu, ko jūs parkos atradīsit, ko drīkst un ko nedrīkst darīt u. t. t. Pieprasījumam pievienojiet apmaksātu, sev adresētu aploksni.

Man nupat ziņo, ka jau sošajām latviešu sabiedriskajām vasaras atpūtas vietām — Saulainei un Sidrabenei — tagad pievienojas jauns un skaits īpašums. Runa iet par Toronto latviešu katoļu draudzes iegūto atpūtas vietu klinšainajā Muskokā, izslavētā Gravenhurst kurorta tuvumā. Pazīstot mūsu katoļu draudzes rosmi, nav ne mazāko šaubu, ka kopīgiem spēkiem izveidosies jauna, skaista latviešu oaze. Varam novēlēt tikai vislabākos panākumus.

AUSTRĀLIJĀ NEPATĪK

Bēdīgas dienas Austrālijā piedzīvojis Brantfordas (Ont.) mašīnists Alfrēds Harvals, kas ar savu ģimeni devies uz Austrāliju pirms 11 mēnešiem un nule kā atgriezies atkal Kanadā. Brisbanē viņiem pirmoreiz nācies sastapties ar āra mazmājiņām, un dzīvojamo māju viņš bijis spiests nopirkt pirms tā vēl bijusi uzcelta. Pa to laiku, kamēr mājai likts jumts, neviens negribējis izīrēt dzīvokli, uzzinot ka ģimenē ir vairāki bērni. Harvela darba vietā bijuši ap 1000 strādnieku un visi „drausmīgi slinki."

VISS PAIET...

PĒC ILGĀM, SMAGĀM CIEŠANĀM MIRUSI ERIKA FREIMANE

Vai tiešām likteņus vada un nosaka lielais, visuspēcīgais Dievs? Neticu, nevaru ticēt . . . Likteņis ir nežēlīgi launs un pārāk netaisns, lai tā ceļi būtu Dieva rokās. Ja Dievs ir visuspēcīgs, Viņš likteņim nebūtu jāvis nomocīt Eriku Freimani. Dievs Erikai Freimanei bija devis izcilus talantus, mūzikāli karstu sirdi un neparasti dzīvas, enerģijas piepildītas darba spējas. Dievs Erikai Freimanei nebūtu jāvis no mums aiziet viņas spēju visaugstākā briedumā. Erika Freimane to saprata, labi apzinājās un tāpēc varonīgi cīnījās Dievam par godu pret likteņa nežēlīgo netaisnību. Ne vienū reizi vien likās, ka viņa likteni jau uzvarējusi ar savu ticību labajam un savu spēcīgo gribu. Liels cilvēks bija Erika. Nu viņas vairs nav, un grūti ir ticēt, ka to būtu nolēmis Dievs. Erika Freimane gul zārkā savā gaišajā, garajā, tautiski latviskajā diriģentes tērpā un, viņa skatoties, es nespēju ticēt vairs taisnībai un labajam pasaulē.

Dzimtene mana tālumā, dzirdi:
Dainojot atdevu
Mūžu un sirdi . . .

— viņa tagad šķiet samierinājusies ar savu likteni, likteņis viņu ir uzvarējis, viņai vairs it nekas nesāp . . . Bet mēs, pakalpalicēji, nevaram samierināties ar likteņa netaisnību: Erika Freimane mums mūsu mūzikā bija vajadzīga, un viņa varēja mums daudz dot . . .

Erika Freimane bija māksliniece no galvas līdz kājām, un visas asinis viņai bija piesūkušās ar mūziku. Viņai nenoliedzami bija arī citi talanti. Kas redzēja viņas tēloto Žīdeni Zāru Skroderdienās, tas nešaubīsies arī par viņas aktiera spējām — Erikas Freimanes Zāra bija pilnasinīgs skatuves tēls. Ja viņa nebūtu mūziķe, no viņas būtu izveidojusies ievērojama aktrise. It viss mākslā viņai padevās ar rotaļīgu vieglumu, kur vien viņa piedūra savu roku. To apliecina arī paprāvs skaņdarbu klāsts no viņas agrākajiem gadiem. Bet Erika Freimane bija — cik briesmīgi skan „b i j a", bet tas nu ir tiesa: viņas vairs nav — Erika Freimane bija ļoti nopietna māksliniece ar vecā Vītola skolu, un mūzika Freimanei no rotaļas ar laiku pārvērtās par aizraujošu, nekad nepiepildāmu, līdz pilnībai nekad neuzvaramu dzīves mērķi. Man bija izdevība vērot, kā viņa sacerēja, rakstīja, laboja, pārrakstīja un atkal laboja un papildināja savu pēdējo dziesmu — Viss paiet . . . ar Zinaīdas Lazdas tekstu. Viņa to laboja pat tad, kad jaunā dziesma jau bija iespiesta un pavairota dziedāšanai. Nav tāpēc jābrīnās, ka Viss paiet . . . savā struktūrā un harmonijās izvērtās par visai īpatu, vienreizēju dziesmu mūsu koņu literātūrā. Viss paiet . . . nav viegli dziedama dziesma, un nez vai bez Erikas Freimanes koŗa vadībā mēs to atkal tik drīzi dzirdēsim. Tā prasa pārāk smalkas nianses un skaidrību, kas ir pa spēkam tikai profesionāliem koŗiem, bet Erikas Freimanes vadībā bija pa spēkam arī viņas DAINAS korim 10 gadu jubilejā. Ja arī Viss paiet . . . nedzirdam, ir vērts to pārspēlēt un papētīt — sirds sažņaugsies aiz sāpēm, ka Erika Freimane mums zuduši. Viņa aizgāja, launais liktenis viņu atņēma mums viņas spēku visaugstākā briedumā, kad viņa bija gatava papildināt mūsu mūziku ar jaunām ieskaņām un savu sirdi. Viņa varēja daudz dot...

Un tomēr Erikas Freimanes sirdslieta mūzikā, vismaz pagaidām, nebija skaņrade, bet — koņu vadība. Kur nu tie gadi jau — būs savi 25! — kad pirmoreiz redzēju meiteni Eriku (vēl kā Latvijas konservatorijas audzēkni) Mazajā Gildē Darba kameras koŗa priekšā un — biju varen pārsteigts. Sievietes diriģentes neredz pārāk bieži, bet meitene ar lielo kori mūzicēja tikpat kā uz klavierēm pati savās mājās. Viņas žesti bija brīnumskaidri, izteiksmīgi plastiski un ietekmīgi. Lielais koris viņai sekoja bez kādām grūtībām — ar prieku! Viņas mūzikālajām rokām pēc tam ar prieku ir sekojuši tūkstošiem koŗa dziedoņu gan Latvijā, gan Zviedrijā, gan Kanadā, un būtu sekojuši arī šonedēļ Indiānāpoles dziesmu svētkos, kur Erika Freimane bija paredzēta virsdiriģenta uzdevumiem. Nu viņas vairs nav, un viņas trūkumu smagi sajutīs ne vien Indianapoles dziesmu svētkos, bet visur un vienmēr, kur trimdinieki sanāks uz nopietnāku kopīgu sadziedāšanos. Vai kāds var aizmirst Eriku Freimani Kanadas dziesmu svētkos, kad balta un stalta ar slaidi dziedošām rokām viņa stāvēja 700 dziedoņu priekšā un saliecēja tos ar saviem skaidrajiem žestiem lielā tīrskaņā un jūsmā? Prieks esot dziedāt Erikas Freimanes vadībā, esmu dzirdējis no daudz daudziem viņas dziedoņiem. Un ja tās tā nebūtu, vai gan tad jau desmit gadus Toronto dziedātu un pastāvētu Erikas Freimanes dibinātais DAINAS koris? DAINAS koris, nenoliedzami, kā to var dzirdēt DAINAS skaņu platēs, ir labākais latviešu koris trimdā. Kaut gan pēdējos gados Erika Freimane darbojās par ērģelnieci un koŗa vadoni arī kādā kanadiešu draudzē, DAINAS korim tomēr piederēja viņas sirds, spēki un enerģija. Es nepazīstu neviena cita koŗa vadoņa, kas koŗa labā pats arī ir mācījies dziedāt. Erikai Freimanei bija skaista balss, ko viņa bija sākusi izglītot jau Rīgā, bet, diemžēl, pie tāda dziedāšanas skolotāja, kam ar labu dziedāšanu visai maz sakaru. Par dziedoni Erika vairs nevarēja kļūt, bet viņa uzcītīgi strādāja pie savas balss izkopšanas vēl tad, kad likteņis viņu bija jau izraudzījis par upuri savam launumam. Erika Freimane studēja dziedāšanas mākslu, lai to ievaditu savā koŗī — savā DAINĀ. Ne velti DAINAS 10 gadu pastāvēšanas koncerts lielajā Ītona zālē tāpēc izvērtās par triumfu DAINAS skaisti dziedātos pianisimos un jūsmīgā publikā. Tas izvērtās arī par triumfu Erikas Freimanes gribai. Smagi slima, necilēsmās sāpēs, ar spiekšti rokā viņa nodirdzēja šo vākaru, it kā uzcelot pati sev pieminekli. Tikai DAINAS jauno karogu nododot koŗa priekšniekam, viņas spēki it kā sagrīļojās . . .

— Lai Dievs dotu, — viņa sacīja, — ka šis karogs neapsegtu, — un viņa noslaucīja asaru, it kā būtu gribējusi sacīt „manu mirstošo ķermeni", un turpināja — . . . neapsegtu mūsu darbu ar jaunu dziedoņu trūkumu.

Erika Freimane bija trausla, bet — liels un spēcīgs cilvēks. Pret likteni viņa bārgi cīnījās — ar mūziku. Vēl Lieldienu rītā viņa spītēja likteņim un, sāpēs novārgusi, diriģēja savu kori Sv. Jāņa baznīcā Dievam par godu un cilvēkiem par svētsvinīgu prieku. Erika Freimane bija liels cilvēks. Nu viņas vairs nav. Ar viņas nāvi man zudusi ticība taisnībai likteņa ceļos.

Par Erikas Freimanes nāvi sēro 11 gadu vecais dēls Intis, viņas laulātais draugs inženieris Plampe, sēro DAINAS koris un sēro visi dziesmu draugi tuvumā un tālumā. Ko esam zaudējuši ar Eriku Freimani, to it nekad vairs neatgūsim. Viņa nav aizstājama. Launs, nežēlīgs un netaisns ir bijis liktenis ne tikai pret viņu, bet arī pret visu latviešu tautu un latviešu mūziku.

DAINAS koŗa moto bija arī Erikas Freimanes sirdī:

Dzimtene mana tālumā, dzirdi:
Dainojot dodu tev
Mūžu un sirdi . . .

Un dziesmai viņa tiešām arī atdeva savu mūžu un savu sirdi. Erika Freimane nomira varoņa nāvē. Bet vai tas ir taisnīgi?

Mariss Vētra.

„Lai mūžīgās audzēs mēs dzimtu, lai mūžīgs šis karogs mirdz", — bija Erikas Freimanes vēlējums, saņemot Dainas koŗa 10 gadu jubilejā koŗa karogu. Sērās tīts, šis karogs viņu izvadīja pēdējā dusā 29. jūnijā Toronto.

BALTIJAS NEDĒĻA ČIKĀGĀ

Illinojas valsts gubernātors Stratons uz baltiešu lūgumu bija izsludinājis nedēļu no 12—19. jūnijam par baltiešu nedēļu. Latvieši to atzīmēja ar pieciem sarīkojumiem.

Nedēļu svinīgi ievadīja ar Aizvesto pieminas dievkalpojumu lielajā, skaistajā Grace lut. baznīcā. Dievkalpojumā piedalījās mācītāji — P. Ķirsons, A. Rautenšilds, J. Strautnieks un J. Straumanis. To kuplināja apvienotais Daugavas un Cīņas draudzes koris diriģ. Ozoliņa un Strautmaņa vadībā, Maijas Jēkabsones ērģeļu pavadījumā. Pirmoreiz 10 gadu laikā čikāgieši sanāca kopīgā dievkalpojumā, un tie 750, kas piedalījās, atzina, ka tas ir pareizākais 14. jūnija atzīmēšanas veids. Kas cits mūs dzirdēs, ja ne Dievs? Kur citur varam meklēt mierinājumu, ja ne lūgšanā?

Čikāgas lielākās avīzes „Chicago Tribune" svētdienas numurā bija arī puslapu liels raksts par Baltijas okupāciju pirms 20 gadiem un spaidiem tagad. Tāda ievērība mums, kas šai materiālistiski noskaņotajā pasaules pilsētā, kuŗā skaita ziņā esam gluži neievērojami, parādīta pirmoreiz. Tas liek cerēt, ka dažam labam „miera milētājam" pamazām atveras acis.

Trešdien, 15. jūnija vakarā, Čikāgas latviešu organizāciju apvienība bija sasaukusi svinīgu sēdi 14. jūnija atcerei. Tur svētbrīdi vadīja prāv. N. Trepša, runāja apv. pr-dis V. Landmanis, jaunatnes pārstāvis Aivars Reinerts un DV priekšnieks A. Vanags. Sapulce beidzās ar svinīga solījuma parakstīšanu strādāt Latvijas brīvības labad. Vakaru kuplināja V. Treimanis ar mūzikālu ieskaņu un izskaņu.

Sesdien, 18. jūnijā, baltieši pulcējās pie Linkolna pieminekļa Linkolna parkā, kur triju tautību organizāciju pārstāvji nolika vainagu pie vergu aizstāvja kājām, deklarēja savu nostāju un pieņēma rezolūciju, prasot 3 Baltijas valstu atbrīvošanu. Pēc Baltiešu komitejas priekšsēža V. Landmaņa runāja arī Lietuvas konsuls Daudzvārdis, cita starpā arī pieminēdams, ka tagad, kad bijušās kolonijas Āzijā un Afrikā ieguvušas neatkarību, nav attaisnojama agrāk brīvo Eiropas valstu pārvēršana padomju kolonijās, vairākkārt uzsvērdams prasību pēc Baltijas valstu neatkarības. Pēc viņa runāja prof. Vööbus, igauņu teologs. Daži citāti: „Mēs varam liecināt, ka šaipus elles nav iedomājams nekas briesmīgāks par šausmām un mocībām padomju jūgā. Mums jāmudina lielā Ābrāma Linkolna tauta saprast, ka apspiestās tautas patiesībā ir — brīvās pasaules īstākie draugi."

Pie akmeņi cirstā Linkolna pjedestala palika svešu zemju tautu meitu noliktais baltu puķu vainags.

Svētdienas rītā, 19 jūnijā, prāv. A. Trepša un lietuvietis V. Adamovičius piedalījās radio programmā „What's best for America", kur viņus intervēja programmas vadītājs Frisbijs. Prāv. Trepša stāstīja, kas notiek Baltijas valstīs pirms 20 gadiem un notiek līdz šai dienai, tā pierādīdams, ka komūnisms nav mainījies, kāpēc vēlēšanās sadarboties ar to ir bez pamata. Bez tam iztaujāja arī intervējamo viedokli dažos citos jautājumos, piem., par U-2 lidmašinu, stāvokli Japānā, dažādiem komūnisma veidiem, Ungārijas revolūciju un ko Amerikai vajadzētu darīt. Labi, ka latviešus pārstāvēja prāv. Trepša, kas īsos vārdos raksturoja stāvokli un prata arī saistīt visus šos apstākļus, lai parādītu pasaules krizes īstos cēloņus. Tāpat arī V. Adamavičius, kas visumā runāja mazāk, izteica vērtīgas domas. Jautāts, vai Gomulka un Tito komūnisms nav savādāks, viņš atbildēja, ka tas visur ir — tikai komūnisms, un viņu režīms visur balstās uz durkļiem.

Svētdien, 19. jūnijā, arī Čikāgas latviešu katoliciģie noturēja Aizvesto pieminas dievkalpojumu.

Jauki atzīmēt, ka šī nedēļa nav pavadīta tikai skaistus vai dusmīgus vārdus runājot vien. Aizvesto pieminas dievkalpojumā 12. jūnijā savākti 540 dolari, lai sagādātu līdzekļus no vergu nometnēm atlaisto ceļam uz dzimteni. Tāpat organizāciju apvienības sēdē draudzes un organizācijas kopā ziedojušas tuvu pie 300 dolaru. Vākt līdzekļus šim mērķim uzsāka mazā Sv. Pāvila draudze Maivudā, kas Lielajā Piektdienā un Lieldienu rītā savāca 500 dol.

Neaizmirsīsim savu mazo zemi, neaizmirsīsim savu brāļu un māsu ciešanas, lūkosim viņiem palīdzēt, un — ne ar vārdiem vien!

D. V.

Eiropas saimniecības savienības attīstība apdraudēta

Eiropas saimniecības savienības (EEC) turpmākā attīstība acumirklī atrodas zem lielas jautājuma zīmes, jo mēģinājumā pasteidzināt kopīga tirgus izveidošanas plānu tas atdūries uz ievērojamu pretestību pārējās Eiropas valstīs.

Hamburga. Savienības prezidenta Valtera Hallšteina plānā paredzēta pakāpeniska muitas tarifu pazemināšana Francijas, Italijas, Beļģijas, Holandes, Luksemburgas un Rietumvācijas starpā, sasniedzot pilnīgu bezmuitas stāvokli jau 6 vai pat 4 gadu laikā paredzēto 8 gadu vietā.

Šis nodoms ievērojami satrauca pārējās 7 valstis, jo sevišķi pēc 15. marta paziņojuma, kuŗā pēc Rietumvācijas kanclera Ādenauera un ASV prezidenta Eizenhauera sarunām Vašingtonā tika norādīts, ka arī ASV saimniecības plāna pasteidzināšanu ieskata par ievērojamu pamatu smagi sajutīs ne vien Indianapoles dziesmu svētkos, bet visur un vienmēr, kur trimdinieki sanāks uz nopietnāku kopīgu sadziedāšanos. Vai kāds var aizgriezās pie ASV valdības ar protestu, ka pārējās 7 valstis tiekot masīvā veidā piespiestas pieņemt tām nepatikamu saimniecisko kapitulāciju. Lielāko uzbrukumu pret ASV vērsa Anglijas premjērs Mekmillens. Pēc amerikāņu preses ziņojumiem, viņš atklāti atsaucies uz Anglijas lomu spēku samēru balansēšanā, kā arī tās vēsturisko lomu pagātnē saimnieciskajā dzīvē. Viņš Eiropas saimniecības savienības plānu apzīmējis par „napoleoniskām ambicijām", piemetinot, ka to likvidēšanai Anglija pat bijusi spiesta sabiedroties ar Krieviju.

Mēģinājumi kavēt Eiropas kopējā tirgus attīstību radījuši dziļu sarūgtinājumu tās iecerētājos un ievērojami padziļinājuši plaisu abu Eiropas saimniecisko bloku starpā.

Alberts Raidonis

KĀDA BŪS JAUNĀ KRIEVIJA?

PILNĪGA BRĪVĪBA UN NEATKARĪBA BALTIJAS VALSTĪM: LATVIJAI, LIETUVAI, IGAUNIJAI

„Pēc komūnistu gāšanas krievi darīs visu iespējamo, lai pierādītu pasaulei, ka viņiem nav ienaidnieku."

A. Stolipins,
Brīvības cīnītāju ārlietu nodaļas vaditājs.

Pārmaņas Krievijā var notikt ātrāk, nekā Rietumi paredz

Kaut arī saskaņā ar Marksa doktrinām, bezšķiru sabiedrībā nevar būt ienaidnieku, jo tam neesot pamata, praksē mēs tomēr redzam, ka nevienai valsts iekārtai nav tik daudz iekšēju ienaidnieku kā komūnistu režīmam.

Par spīti daudzajām prāvām, notiesāšanām, ieslodzīšanām vergu darba nometnēs, izsūtīšanām, „tautas ienaidnieku" netop mazāk, jo arī vergu impērijā cilvēki nav zaudējuši vēlēšanos būt brīviem.

Mēs dzīvojam revolūciju laikmetā. Un kas šodien notiek Turcijā, Korejā, Japānā, Irākā vai citur, rīt jau var notikt arī Maskavas impērijā.

Kāda Krievijas ievērojama vira vēstulē, kas anonīmi rakstīta un nogādāta pa slepeniem ceļiem uz Rietumiem, teikts, ka: **„Krievijā pārmaiņas ir neizbēgamas, un iespējams, tās nāks ātrāk, nekā Rietumi to paredz. Un tad jūs redzēsit tādu Krieviju, kas nes nevis briesmas, bet gaismu"**, nobeidz nezināmais autors.

Agri vai vēlu komūnistu režīmu Krievijā aizstās cita politiska sistēma. Bet kāda? — Šis jautājums ir ne mazāk svarīgs kā pati komūnisma gāšana.

Sevišķi latviešiem šis jautājums nevar būt vienaldzīgs. Jo Krievija arī nākotnē būs Latvijas „lielais kaimiņš". Tāpēc mums ir visai svarīgi, kāda politiskā un ekonomiskā sitēma būs Krievijā pēc komūnisma gāšanas, jo Latvijas likteņis saimnieciski un politiski būs stipri saistīts ar Krieviju.

Brīvības un taisnības valsts

Pagrīdes cīnītāji cer, ka Krievija jau tuvākajā nākotnē būs brīva un demokratiska valsts. — Tas ir arī brīvības cīnītāju mērķis.

Brīvības cīnītāju programmā, kas ietver 12 nodaļas, varam lasīt par nākotnes Krievijas politisko struktūru, augstāko varu, likumdošanu, īpašuma tiesībām, kultūru, reliģiju, baznīcu u. t. t. Šī programma garantē, ka **Krievijā nekad vairs neatgriezīsies tirannija.**

Visa programma dibināta uz taisnības, brīvības un tiesību pamatiem.

Šī brīvības cīnītāju charta paredz:

1. Cilvēcisku dzīvi visiem pilsoņiem, viņnlīdzību likuma priekšā, vienādas tiesības uz privātīpašumu, darbu, izglītību u. c.

2. Visiem pilsoņiem vienādu personas brīvību, vārda, preses, biedrošanās, reliģijas, ceļošanas brīvību, atsevišķi uzsverot, ka valsts nedrīkst iejaukties pilsoņu privātajā dzīvē.

Pirmoreiz Krievijas vēsturē arī zemniekiem un strādniekiem paredzētas visas minētās pilsoņu tiesības, vienlīdzīgas ar visiem pārējiem iedzīvotājiem.

Republika vai monarchija?

Likumdošanas iestāde būtu Valsts dome, kas ievēlama brīvās, vienlīdzīgās vēlēšanās un tanī ietilptu **Republiku delegāti** un **Nacionālā asambleja.**

Likumi būtu jāpieņem abām palātām un jāizsludina ar valsts galvas parakstu.

Sobrīd vēl nav galīgi zināms, kāda valsts forma Krievijā būs: **— Republika vai Konstitucionālā monarchija.** To izšķirs tauta.

Pēdējais programmas paragrafs saka, ka šī nacionālā revolūcija noslēgs to revolūciju ēru, kas sākās 1917. gadā. Un tā nebūs tikai režīma, bet arī ideoloģijas maiņa Krievijā, kas piepildīs tautas cerības un vēlēšanos.

Jaunās Krievijas ārpolitika

Kā pirmais jaunās Krievijas pagaidu ministru prezidents paredzēts A. Stolipins, bijušā cara laika ministru prezidenta dēls. Pašlaik viņš ir revolūcionārās kustības ārlietu departamenta vadītājs.

Pēc Stolipina domām, ar **komūnistu sistēmas sabrukšanu pasaule vairs nebūs sadalīta divās naidīgās nometnēs,** un Krievijas un Rietumu tautas atradīs tiešu kontaktu, brīvi nodibinātās attiecībās kā tirgotāji, studenti, politiķi, zinātnieki, tūristi u. t. t.

Nākošās Krievijas ārpolitiku Stolipins grib balstīt uz trīm punktiem:

1. Atjaunot un nodrošināt starptautisko tiesību principus, kuŗus nerespektē ne tikai komūnistu diktātori, bet dažreiz arī citas valstis.

2. Jaunu attieksmju veidošana starp tautām un valstīm jābalstās uz starptautiskās solidāritātes principiem.

3. Valstu strīdus problēmas izšķiramas Apvienotajās Nācijās.

Lai reālizētu šos principus, vispirms būtu:

a) jālikvidē komūnistu sistēma un terrors, b) jāpalīdz atgriezties mājās visiem komūnistu deportētiem un c) jānokārto starptautiskās financiālās attiecības.

Jaunā Krievija savas attiekšmes ar citām valstīm, sevišķi Eiropā un Āzijā, organizēs uz **savstarpējiem saprašanās principiem, noraidot karu kā politisku līdzekli. Krievija neiejauksies citu valstu iekšējās darīšanās.**

Baltijas valstīm jābūt brīvām

„Krievijas ārpolitikā," saka Stolipins, „pirmā kārtā būs neatkarības atjaunošana trijām Baltijas valstīm — Lietuvai, Latvijai un Igaunijai, kas to zaudējušas komūnistu agresijas rezultātā 1940. un 1944. gadā."

„Pati Krievijas valsts neapšaubāmi veidosies uz federāliem pamatiem," saka Stolipins.

Te derētu atcerēties kādu epizodu no sarunas ar vienu no Vlasova armijas ģenerāļiem.

Šī raksta autoram 1944. gada ziemā bija izdevība tikties ar Vlasova armijas galvenā stāba ģenerāli Rajevski.

Apmēram stundu ilgā un ļoti draudzīgā sarunā ģen. Rajevskis izteica līdzīgas domas par nākošās Krievijas ārpolitiku, kā tas deklarēts brīvības cīnītāju chartā.

Kad es ieminējos: „Ģenerāļa kungs, vai pēc jūsu domām, karš drīz beigsies?"

Ģen. R. atbildēja: Kā prieks kuŗa. Citam beigsies, bet mums vēl tikai sāksies."

— Kā to saprast, ģenerāļa kungs?

„Pavisam vienkārši. Mums vēl jāatbrīvo Krievija. Tāpat Baltijas valstis. Arī Latvija taču grib būt brīva. Tāpēc mums ir jāsadarbojas."

— „Vai jūs domājat, ka nākotnē Baltijas valstis atkal būs brīvas?

„Tām jābūt brīvām."

Lielā Eiropa

Savā intervijā Stolipins tālāk saka:

„Krievija ir Eiropas turpinājums Āzijā, tilts starp Eiropu un Āziju. Ar Krievju ir iespējams politiski, ekonomiski un kultūrāli radīt lielo Eiropu, kuŗas robežas sniegtos no Atlantijas okeana līdz Klusajam okeanam, no Lisabonas līdz Vladivostokai.

Lai Krievijas nākotnes loma Eiroāzijas kontinentā būtu pilnīga, tai cieši jāsadarbojas ar Lielbritaniju un Japānu. Krievija un Lielbritanija ir divas lielas varas, viena kontinentāla, otra uz jūras. Kādas ir Anglijas pozicijas Eiropā, tādas ir Japānas pozicijas Āzijā.

Lielā Krievija nodrošinātu Japānai tirgu un izjevielas. Un šo **trīju lielvalstu sadarbība garantētu pasaulei saimniecisko un kultūrālo progresu un mieru."**

Eiropas valstis būtu apvienojamas Eiropas valstu padomē, kas palidzētu tautām reālizēt daudzas ieceres, daudzus ideālus.

Pēc līdzīga parauga Āzijas valstīm būtu dibināma Āzijas valstu padome.

Jāpiezīmē, ka Amerikas loma attiecībā uz nākotnes Krieviju nav skaidri deklarēta.

RĪKOS KR. BARONA DIENAS

LPB valdes sēde Bostonā

Latviešu preses biedrības centrālā valde Bostonā sanāca uz valdes sēdi, kuŗā par biedriem uzņēma Margaritu Kovaļevsku, Irmu Vīksniņu un Albertu Raidoni. Piešķira pabalstus rakstniekiem Vilim Lesiņam un Pēterim Ermanim, kas dzīvo Vācijā. Pieņēma LPB jauno statūtu grozījumu, ar kuŗu tagad visas kopu valdes un revīzijas komisijas tiek ievēlētas uz 2 gadiem līdzšinējā viena gada vietā. LPB izsūtījusi ASV un Kanadas kollēģiem darba projektu par Kr. Baronu un latvju dainām, ap 1.000 vēstules, bet pārējos eksemplārus dažādām enciklopēdijām, etnografiskiem institūtiem, žurnāliem visā pasaulē, akcentējot šo gadu par Krišjāņa Barona darba gadu biedrības darbā. Divu nedēļu laikā iznāks arī Kr. Barona pieminas markas, ko zīmē J. Cīrulis. Jau tagad tās var kolekcionāri pieprasīt, rakstot: Mr. Jānis Cīrulis, 365 Broadway, Somerville 45, Mass. 100 markas maksās $1,-. Rudenī Kr. Barona sarīkojumi notiks visā pasaulē. Ievadījumi jau notikuši Vācijā.

Bostonā LPB paredz rīkot Kr. Barona dienu sekojošās vietās: Amerikas baltiešu apvienībā — International Institute telpās (ref. angļu valodā Ojārs Krātiņš), Bostonas publiskā bibliotēkā (ref. O. Krātiņš) ar Dainu izstādi un foto materiāliem par Baronu. Bez tam notiks arī citi sarīkojumi, par ko sīkāki lems vēlāk.

Bij. latviešu radio pusstundas vadītājs Silvestrs Lambergs apsolījis noorganizēt sponsorus Krišjāņa Barona pieminas atzīmēšanai kādā Bostonas raidītājā.

Indianapoles dziesmu svētku laikā LPB noorganizējusi pirmo latviešu emigrantu preses izstādi ASV. Tuvākās dienās būs dabūjams LPB oficiozs „Brīvais Vārds", ko rediģē Raimonds Čaks.

Osv. Akmentiņš.

Savienotas VALSTIS

NUJORKĀ

● Longailendas celtniecībā nodarbināti daudzi latvieši gan kā uzņēmēji, kontraktori subkontraktori un būvstrādnieki. Māju celšana vairumā notiek visā Longailendā, un bēgšana no Nujorkas arvien vēl turpinās. Latviešu celtniekus tādēļ var sastapt visā Longailendas salā. Tomēr lielākais latviešu skaits ir Jāņa Risberga kokapstrādāšanas fabrikā Babilonā.

Tā kā uzņēmuma īpašnieks ir Jānis, tad Jāņu svinēšana latviskā garā tur kļuvusi par tradiciju jau kopš tā laika, kad Nujorkā sāka ierasties pirmie latviešu iecelotāji, no kuŗiem liela daļa tūlīt iesaistījās celtniecībā.

Jāņu dienā Risberga fabrikā jau pēcpusdienā izbeidza darbus. Čaklas rokas bija sagatavojušas uzkožamos un uzstādījušas alus mucas. Parasti svinēšana norit fabrikas tuvumā esošajā mežmalā, bet sakarā ar to, ka šoreiz laiks bija šaubīgs, svētki notika fabrikas uzpostajās telpās. Uz svētkiem latvieši bija saradušies arī no apkārtējām darba vietām. Kad ieradās pats Jāņu tēvs un Jāņu māte — J. Risbergs ar dzīvesbiedri, Jāņa tēvam galvā uzlika vainagu. Priecājās arī bērni, kas bija saradušies kuplā skaitā, no tiem daudzi latviešu tautas tērpos.

Tad atskanēja līgo dziesmas, kas tuvojās svētku vietai. Tas bija Beišoras draudzes koŗas koris diriģenta K. Baloža vadībā. Diriģents un daudzas dziedātājas ir Risberga uzņēmumu darbinieces. Koristēs visas tautas tērpos, dziedot ienāca svētku telpās, kur tās sagaidīja Jāņu māte — Risberga kundze, piedāvājot Jāņu bērniem sieru un alu. Svētku vietā ilgi skanēja skaistās Jāņu dziesmas. Svētki noritēja latviskā sirsnībā. Tajos ar interesi piedalījās arī amerikāņu viesi un darbinieki.

KALAMAZŪ

● Šogad Kalamazū Centrālo vidusskolu beidza: Māra Āboliņa, Aija Baze, Jana Cāzera, Viktorija Dālberga, Voldemārs Gaiķis, Richards Gulbis, Aina Kaire, Jānis Klēbers, Vilma Lanka, Austra Maldupe, Aira Melnūdre, Jānis Āriņš, Pēteris Rēpiņš, Regīna Skrupškele, Māra Smita, Malda Sneidere, Skaidrīte Valtere, Jānis Vigants un Ieva Zadiņa. Starp vairāk kā 700 skolas beidzējiem par vienu no vislabākām atzīta Austra Maldupe. Visi turpinās izglītību augstākās mācību iestādēs.

● Latviešu biedrība sakārtojusi viņas rīcībā esošo latviešu grāmatu klāstu, novietojot tās piemērotā veidā Latviešu b-bas namā. Grāmatu skapi bez maksas šim vajadzībām izgatavojis b-bas valdes loc. A. Elksnis. Pašreiz savākts ap 1000 grāmatu, lielāko skaitu gan vecākie izdevumi. Līdz ar šo Kalamazū latviešu rīcībā būs divas bibliotēkas, ar apm. vairāk kā 2000 grāmatām. Kā zināms, viena bibliotēka ir Latviešu skolas pārziņā, Kalamazū ev.-lut. draudzes namā.

ANDREJS NOMETNĒ

Miljonais bēglis, 10 gadu vecais Andrejs Sūrītis, pēc viena mēneša iepazīšanās skolā, šinīs dienās izbraucis vasaras nometnē, kas viņam apsolīta par brīvu. Viņa tēvs Aleksandrs, kuŗa specialitāte ir elektrotechnikā, vēl līdz šim ir bez darba. Uz mazā Andreja uzrakstīto pateicības vēstuli prezidentam Eizenhaueram, prezidents atbildējis, atsūtot savu fotografiju.

CELA VĀRDI

Pasaulē jau no laika gala nolikts, ka ej tikai iemitas tekas un nevalcā, kādēļ tas tā un ne citādi!

☆

Jā gan, cilvēks palaikam radīts, ka vienatā viņam uz pārdrošiem darbiem nav ne uzņēmības, nedz prieka, — viņš tos var veikt tikai bleduru barā, vai nu dalīdamies ar pēdējiem savos pārdzīvojumos, vai mazākais izrādīdams biedru priekšā pārdrošību, prieku un varonību. Bet rīkojoties vienam, kas gan zinās, ko esi izdarījis? Kas gan priecāsies un baiļosies ar tevi reizē? Nē, viens vien cilvēku bērns nekā pārdroša nevar uzsākt.

Kārlis Zariņš

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW raj.: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, divas virtuves, divas vannas istabas, ūdens - eļļas apkure. Kopīgā cena $17.500,-. Iemaksa $2.900,-. Atlikums uz vienu atklātu desmitgadīgu obligāciju.

YONGE - EGLINTON raj.: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $17.500,-. Iemaksa $3.500,-. Īpašums brīvs no parādiem.

DANFORTH - JONES raj.: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena — $11.500,-. Iemaksa $1.500,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVELE VISĀ PILSĒTĀ

†

1960. gada 26. jūnijā mūžībā aizgājušo komponisti-diriģenti

ERIKU PLAMPI-FREIMANI

piemin

LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU BIEDRĪBA KANADĀ un 3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU RĪCIBAS KOMITEJA.

Nu gars ir mūžam rimis,
Kas dziesmai tik' bij dzimis . . .

†

Mūsu goda vecdraugs, brīvmāksliniece

ERIKA PLAMPE - FREIMANE

MIRUSI Š. G. 26. JŪNIJĀ.

Sēro

STUDENŠU VIENĪBA „AUSMA".

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

†

ERIKA PLAMPE,

dzim. FREIMANE,

dzimusi 1911. gada 16. novembrī, mirusi 1960. gada 26. jūnijā.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOSANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latvīju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuru katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtīn. izpildīšanas.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-3468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-5153
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

IESVETĪBAM BAGĀTIGĀ IZVĒLE ZIEDI un LATVISKAS DĀVANAS
LOTUS PUĶU VEIKALĀ.
Laipni lūdzam pasūtinājumus nododt laikus.
LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā pie Bloor
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons
LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

IZCELOŠANAS. IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

PADOMJU SAVIENĪBAS ĪSTĀ SEJA

JAUNĀ ŠĶIRA, ZINĀTNIEKI UN TAUTA

II

DZĪVOKĻU TRŪKUMS

Lai sniegtu pārskatu par vienkāršās tautas, zinātnieku un jaunās šķiras dzīves apstākļiem, K. atzīmē, ka viņa ģimene (tēvs zinātnieks, bet māte ārste) līdz 1957. gadam dzīvojusi liela komunāla dzīvokļa vienā istabā ar 15 kvadrātmetru platību. Šinī istabā dzīvojuši viņa vecāki un viņš pats. Bet arī šī mazā istabele nav bijusi tikai viņu rīcībā vien, jo tai staigājušas cauri citas ģimenes, lai sasniegtu savas istabas. Tikai 1957. gadā K. tēvs sakarā ar Padomju Savienības zinātņu akadēmijas prezidenta Mesnojanova gādību ģimenei dabūjis dzīvokli ar vienu guļamistabu, ko atzina par vairāk kā labu caurmēra padomju zinātnieka vajadzībām. Kas attiecas uz pārējo tautu, tad K. to ilustrē ar savas sievas ģimenes dzīvokļa apstākļiem: 18 kv. metru istabā dzīvojušas trīs atsevišķas ģimenes ar 9 ģimenes locekļiem, un šos apstākļus vēl uzskatīja par visai labiem tāpēc, ka nams bija labs un istaba samērā liela plašajā komunālajā dzīvoklī, kurā ir 9 vai 10 šādas telpas. Visiem iedzīvotājiem (ap 50 vai 60) lietošanā ir tikai viena maza vannas istaba un virtuve . . . Šos apstākļus ieskatīja par normāliem.

JAUNĀS ŠĶIRAS PRIEKŠROCĪBAS

Lai illustrētu, kāda ir starpība šai ziņā starp parasto tautu un jauno šķiru, K. sniedz šādu piemēru: kāda 19 gadus veca meitene bija nodarbināta komūnistu Centrālās komitejas aparātā, — pārnēsāja papīrus no viena biroja uz otru. Viņa bija nenozīmiga persona, bet tā kalpoja tieši jaunajai šķirai. Tikko viņu pieņēma darbā, tai piešķira divu istabu dzīvokli. Tanī pašā laikā viņai atļāva iepirkties speciālajos veikalos, kas rezervēti jaunās šķiras un viņas kalpotāju vajadzībām. Viņai bija tiesības uz brīvu transportu, brīvu uzturēšanos sanatorijās u. t. t. Šī jaunā meitene, kas nebija nekāda personība, dzīvoja apstākļos, kādos dzīvoja tikai vislielākie zinātnieki. Ir liela starpība starp tautas miljonu dzīves apstākļiem un nelielās jaunās valdošās šķiras un viņu kalpotāju dzīvi . . .

KOMŪNISTU SABIEDRĪBAS TIESAS

Saspiestie dzīves apstākļi, protams, rada ķildas. Padomju Savienības tiesu iestādes ir pārslogotas ar kaimiņu strīdiem. Šo lietu skaits ir tādā mērā pieaudzis, ka nesen padomju valdība nolēmusi iekārtot īpašas „biedru tiesas" jeb „komūnistu sabiedrības tiesas", lai iztiesātu šīs komūnālo dzīvokļu un ģimenes strīdu lietas. Pāri par 90 proc. Padomju Savienības pilsētu iedzīvotāju dzīvo ārkārtīgi pārpildītos dzīvokļos un visai neveselīgos apstākļos. Tas, ko padomju valdība dara, lai šos apstākļus uzlabotu, ir kā piliens jūrā. Tanī pašā laikā visa tautas bagātība tiek izmantota režīma patīgajām interesēm, gatavojoties karam, turpinot auksto karu, propagandu u.t.t. Dzīvokļu problēma ir kļuvusi par Padomju Savienības nacionālo traģēdiju, īpaši lielkrievu tautai. Tiešās sekas šādiem dzīves apstākļiem padomju pilsētās ir dzimstības samazināšanās.

K. apgalvo, ka 30% pilsētnieku var atļauties 2 bērnus, 50% — tikai vienu un 20% nevar atļauties pat vienu bērnu ģimenē. Šie skaitļi Padomju Savienībā visiem ir zināmi, kaut gan valdība tos rauga turēt slepenībā. Tādi apstākļi veicina strauju pilsētas iedzīvotāju skaita samazināšanos.

LIELKRIEVI IZNĪKST

Lielkrievu tautības piederīgie 80% dzīvo pilsētās un 20% — sādžās. Lielkrievu sādžas esot visnabadzīgākās visā Padomju Savienībā, jo tās visilgāk un vislielākā baida reliģijas atdzimšana, ko izraisa augošā tautas neapmierinātība, īpaši jauniešu vidū. Marksisma-ļeņinisma doktrīna nesaista prātus, sirdis un tautas dvēseli, īpaši jaunākās paaudzes. Tie meklē kaut ko citu, ar ko aizpildīt vakumu, un daudzi pievēršas reliģijai. Tāpēc arī pastiprināta ateisma propaganda, lai apkarotu reliģijas atdzimšanu.

Viss pieder jaunajai šķirai.

Noraugoties īpašās priekšrocībās, kādas bauda jaunā šķira un augstākie Padomju Savienības režīma kalpi, tauta visai labi saprot, kas notiek īstenībā. Tā ir negātīvi noskaņota un saprot, ka fabrikas, rūpnīcas, zeme un dažas bagātības nepieder tautai, kā to mēdz apgalvot oficiālā padomju propaganda, bet faktiski tās pieder jaunajai vadošai šķirai, ne tautai . . .

Tomēr, ne tikai ārpus jaunās šķiras, bet arī pašā jaunajā šķirā norisinās pastāvīgas cīņas varas dēļ. Tīrīšanas notiek visai bieži un bieži sameklē arī grēkāžus. Neuzticēšanās jaunajā šķirā noved pie spiegošanas un uzraudzības, no kā nav pasargāti arī ministri un citi augstāki ierēdņi. Kāds draugs atzinies K. ka tam uzdots ierīkot noklausīšanās ierīces namā, kurā bijuši paredzēti dzīvokļi padomju ministriem un citiem augstākiem ierēdņiem.

MELNTIRDZNIECĪBA UN KUKUĻOŠANA.

Padomju Savienība ir arī izslavēta ar savu melntirdzniecību un kukuļošanu. Piemēram, visiem zināms fakts, ka Padomju Savienībā rūpnīcu direktori izmanto melntirdzniecību, lai sagādātu savām rūpnīcām jēlvielas vai noorganizētu tās produkciju u.t.t. Visvairāk izplatītākā metode ir rūpnīcu oficiālo dokumentu viltošana. Pēc Padomju Savienības likumiem pielaiž, ka 5 proc. produkcijas var būt brāķis. Direktori cenšas šo procentu nospiest uz 2 vai 3, bet oficiālos dokumentos tomēr uzdod 5 proc. Tādā ceļā viņi 2-3 proc. labu preču iegūst savā neaprobežotā rīcībā, ko apmaina bez valdības ziņas pret citām precēm vai jēlvielām. Tā ir privāta kukuļošanas sistēma.

TAUTA GRIB ATBRĪVOTIES NO KOMŪNISTU DIKTATŪRAS.

Ja Padomju Savienībā tagad notiktu brīvas vēlēšanas un tauta būtu pārliecināta par nobalsošanas pilnīgu slepenību, tad vislielākais balsotāju daudzums izteiktos pret tagadējo komūnistu partijas diktatūru. Ļaudis Padomju Savienībā, tāpat kā ļaudis citās zemēs, ilgojas pēc pārtikušas dzīves un grib dzīvot mierā bez pastāvīgām bailēm no atomu kara. Ideja, ka cilvēks nedzīvo „no maizes vien," Padomju Savienībā ir īpaši vitāla. Ļaudis asi izjūt, ka tiem ir laupītas cilvēka pamattiesības un brīvība. Mūsu dienās Padomju Savienībā arvien vairāk un vairāk ļaudis izprot, ka komūnistu partijas diktatūra — komūnistu režīms — ir tas, kas kavē tautu dzīvot cienīgākos apstākļos. Tie saprot, ka padomju valdības politika iziet uz pasaules turēšanu pastāvīgos atomu kara draudos. Intelligencei, kam jābūt tautas vadītājai, viena no galvenām vēlmēm ir — ierobežot komūnistu partijas kontroli. Tā galvenokārt vēlas, lai tai ļautu brīvi strādāt savās nozarēs tādā veidā, kā tie domā tas varētu visvairāk noderēt tautai un zemei. Tie redz, ka komūnistu partijas iejaukšanās un kontrole ne tikai nedod neko labu valstij, bet tieši otrādi — dara ļaunu. Dažreiz varenu partijas vadoņu rīkojumi iznīcina daudzu tūkstošu ļaužu darba rezultātus.

Marksisms-ļeņinisms ir obligāts priekšmets visiem Padomju Savienības studentiem. Tajā ietelp Padomju Savienības komūnistu partijas vēsture, politiskā ekonomija, dialektiskā materiālisma filozofijas un vēsturiskā materiālisma vai Marksa vēstures interpretācija. Nereti studenti iegūtās zināšanas izmanto, lai kritizētu padomju iekārtu un izprastu komūnistu režīma īsto jēgu.

Budzis.

Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

Sestdien, 1960. gada 2. jūlijā, 53. n-rs.

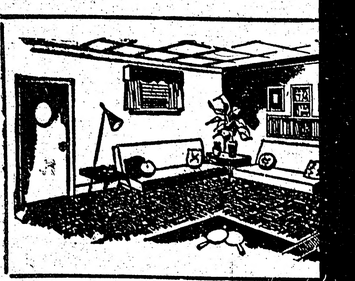

WASA
2 un 3 is
nogalēm
tas vieta
jūsu atvā
J. BAJĀ

‚LITTLE RIGA' DE
V
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Te
MŪSU SPECIALITĀTE
● VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES
● AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu
● DAŽĀDU SALĀTU IZVELE uz pa
(WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SP
Līgotājiem piedāv
JĀŅU SIERU, MEDNIEKU un T
VIJA K R

Jūs ietaupīsit naud
Alfred STIK Re
uzticamiem pakal nekustamu īpaš
HU 1-0431.
189 BALLIOL ST.,

LATVIEŠU PUĶU
CAL
727 Danforth Ave.,
tel. HO 6-9911, T
★ Bagātīgā izvēlē ziedošas
★ Griezti ziedi. ★ Zieda
★ Tautiskie
Pasūtini

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR G
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums
ROTBART'S DRUG STORE 676 Q

Zeltkalis A. ĶIV
Gatavo un labo visu, kam
19 Pretoria Ave., To
HO 3-100

LATVIJAS AMERIKĀ
MO
SPI
TOR
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪT
● LAULĪBU un IESVETĪBU IELŪGUM
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BILETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAP
● GRĀMATAS un ŽURNĀL
● VĒSTULU VEIDLAPAS
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ
ONT., CANADA. TEL.
Pasūtinājumus lūdzam nodot l

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS!

NFORTH - JONES raj.: 6 istabu dubult- māja, ejlas apkure, garāža. Kopīgā cena — . Iemaksa $1.500,-. Aīlikums uz izdevīgām ijām.

BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

BAS ĪSTĀ SEJA

IEKI UN TAUTA

Kaut gan pa- jā laikā baida reliģijas atdzimša- pzinīgi vilto, na, ko izraisa augošā tautas ne- ns apslēpt šo apmierinātība, īpaši jauniešu vi- u. Pēc statis- dū. Marksisma-ļeņinisma doktrī- redzami arī na nesaista prātus, sirdis un tau- nniecības iz- tas dvēseli, īpaši jaunākās pa- urmēra ienā- audzes. Tie meklē kaut ko citu, nieku ģime- ar ko aizpildīt vakumu, un dau- 000 rbļ., kok- dzi pievēršas reliģijai. Tāpēc arī dusāzijas re- pastiprināta ateisma propaganda, ekistanā) — lai apkarotu reliģijas atdzimša- idos, ko ap- nu. tikai 10.000 **Viss pieder jaunajai šķirai.** gan padom- Noraugoties īpašās priekšrocī- ticēt, tomēr bās, kādas bauda jaunā šķira un aktu, ka ļie- augstākie Padomju Savienības juši vismazā- režīma kalpi, tauta visai labi sa- it īpaši intel- prot, kas notiek īstenībā. Tā ir labi zināms negatīvi noskaņota un saprot, ka spārīgais at- fabrikas, rūpnīcas, zeme un da- u tauta kopš bas bagātības nepieder tautai, kā ir samazinā- to mēdz apgalvot oficiālā padom- iljoniem un ju propaganda, bet faktiski tās kādiem 5 vai pieder jaunajai vadošai šķirai, ne vai 4 gados. tautai . . . kaits bija 77 Tomēr, ne tikai ārpus jaunās om. 60 miljo- šķiras, bet arī pašā jaunajā šķi- ku ieskata rā norisinās pastāvīgas cīņas va- u. Pēc ofici- ras dēļ. Tirīšanas notiek visai 1919. gadā bieži un bieži sameklē arī grēk- no visas pa- āžus. Neuzticēšanās jaunajā šķi- otājiem. Pēc rā noved pie spiegošanas un uz- tagad to ir raudzības, no kā nav pasargāti zijas iedzīvo- arī ministri un citi augstāki ie- 3. gadā bija rēdņi. Kāds draugs atzinies K. gad ir vis- ka tam uzdots ierīkot noklausī- mstība ir vi- šanās ierīces namā, kurā bijuši zijas republi- paredzēti dzīvokļi padomju mi- droši vien nistriem un citiem augstākiem ku Lielkrie- ierēdņiem. ukumu.

MELNTIRDZNIECĪBA UN KUKUĻOŠANA.

ĒZĪMS — Padomju Savienība ir arī iz- NAIDNIEKS slavēta ar savu melntirdzniecību (pēc K. do- un kukuļošanu. Piemēram, vi- ienībā ir vi- siem zināms fakts, ka Padomju ieks un vi- Savienībā rūpnīcu direktori iz- visniknā- manto melntirdzniecību, lai sagā- a ir arī ko- dātu savām rūpnīcām ļēvieļošu idnieks Nr.1. vai noorganizētu tās produkciju ības tautību u.t.t. Visvairāk izplatītākā meto- as pats — at- de ir rūpnīcu oficiālo dokumen- istu tirannī- tu viltošana. Pēc Padomju Sa- s pašas par vienības likumiem pielaiž, ka 5 v iespējama, proc. produkcijas var būt brā- ašā laikā ci- ķis. Direktori cenšas šo procentu rievus. nospiest uz 2 vai 3, bet oficiālos natne. dokumentos tomēr uzdod 5 proc. omju Savie- Tādā ceļā viņi 2-3 proc. labu pre- i uz papīra! ču iegūst savā neaprobežotā rī- valdība reli- cībā, ko apmaina bez valdības t par saviem ziņas pret citām precēm vai jē- mju Savieni- vielām. Tā ir privāta kukuļoša- katru orga- nas sistēma. omūnistiska, inistisku, un

TAUTA GRIB ATBRĪVOTIES NO KOMUNISTU DIKTATŪRAS.

ecas uz tici- Ja Padomju Savienībā tagad e laudis, kas notiktu brīvas vēlēšanas un tau- s tur pielūdz ta būtu pārliecināta par nobal- as idejas ne- sošanas pilnīgu slepenību, tad iski noraida vislielākais balsotāju daudzums ivības dokt- izteiktos pret tagadējo komūnis- apmeklēt tu partijas diktatūru. Laudis Pa- omjaunatnes domju Savienībā, tāpat kā lau- lim. Ja pa- dis citās zemēs, ilgojas pēc pārti- eti, kas ap- kušas dzīves un grib dzīvot mie- ēdz no kom- rā bez pastāvīgām bailēm no a kāds nav atomu kara. Ideja, ka cilvēks ne- nevar iegūt dzīvo „no maizes vien," Padom- īpaši tagad ju Savienībā ir īpaši vitāla. Lau- a raditās iz- dis asi izjūt, ka tiem ir laupītas niversitātes cilvēka pamattiesības un brīvi- tiem, kas ba. Mūsu dienās Padomju Savie- labāku dar- nībā arvien vairāk un vairāk lau- komjaunieši. dis izprot, ka komūnistu partijas sanās augst- diktatūra — komūnistu režīms — ris mēnešus ir tas, kas kavē tautu dzīvot cie- omjaunatnes nīgākos apstākļos. Tie saprot, ka ki komjau- padomju valdības politika iziet ir piespiedu uz pasaules turēšanu pastāvīgos at pievarētu atomu kara draudos. Intelligen- nizāciju," jo cei, kam jābūt tautas vadītājai, c jaunatnes viena no galvenām vēlmēm ir — nes. Tā ir ierobežot komūnistu partijas a līdzīgi pie- kontroli. Tā galvenokārt vēlas, n sarkanar- lai tai lautu brīvi strādāt savās bie komjau- nozarēs tādā veidā, kā tie domā šķiras pil- tas varētu visvairāk noderēt tau- oņi, kas sa- tai un zemei. Tie redz, ka komū- cas kalpot nistu partijas iejaukšanās un s arestē un kontrole ne tikai nedod neko la- ājaties kom- bu valstij, bet tieši otrādi — dara ā jūs neva- launu. Dažreiz varenu partijas spaidīs, lie- vadoņu rīkojumi iznīcina ugstāko iz- daudzu tūkstošu laužu darba re- udzās noza- zultātus. jums būs — Marksisms-ļeņinisms ir obligāts ar visai ze- priekšmets visiem Padomju ku vai zem- Savienības studentiem. Tajā ie- telp Padomju Savienības komū- nistu partijas vēsture, politiskā omju varai ekonomija, dialektiskā materiā- ventīsti un lisma filozofijas un vēsturiskā kārā ar Pa- materiālisma vai Marksa vēstu- tnējiem ap- res interpretācija. Nereti studen- ir īpaša pie- ti iegūtās zināšanas izmanto, lai iba nav arī kritizētu padomju iekārtu un iz- izticīgo baz- prastu komūnistu režīma ļauno nīgu bāznicu jēgu. Budzis. iem zināms tieši pēdē-

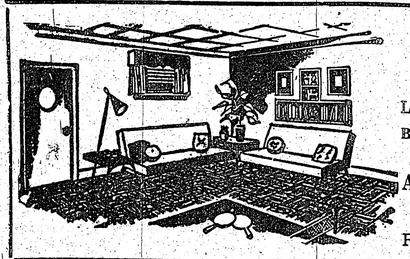

GRĪDU — GRIESTU — SIENU

TILES

LIŅOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS

Bezmaksas piegāde un aprēķini — Informācija latviešu valodā

ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
JAUNS LATVIEŠU PASĀKUMS
ATVĒRTS VASARNIEKIEM
2 un 3 istabu kabines un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējietāes laikus jūsu atvaļinājumam! ★ Brīva laivu lietošana. ★ Ielūdz J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA benzīna stacijai).

LABO
visāda veida
- ELEKTRISKOS LEDUSSKAPJUS, ELEKTRISKOS MĀJSAIMNIECĪBAS PIEDERUMUS.
- PĀRDOŠANĀ IZSTĀDES MODEĻU ELEKTRISKIE LEDUSSKAPJI PAR PAZEMINĀTU MAKSU.

Zvanīt CH 1-3097, TORONTO, A. JAUNZARIŅAM.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)

Sūtiet dāvanu saiņus saviem piederīgiem
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co INC.
(USSR LICENCETS)
SŪTĀ SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
MŪSU NODAĻAS: 135 W., 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583.
Atvērts katru dienu no plkst. 9—6; svētdienā no plkst. 9—4 p. p.
141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430
Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.
39 Raymond Plaza W. Newark, N.J., Tel.: MArket 2-2877
332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674
990 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.
11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
2134 Chicago Avenue Chicago 22, Ill. Tel. DIckens 2-8232.
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.
132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.
359 W. Broadway S. Boston 27, Mass. ANdrew 8-5040.
3216 Sunset Blvrd., Los Angeles 26, Cal. tel. Normandy 5-9887
Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēlē pirmklasīgas preces. Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojumu maksas.

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
MŪSU SPECIĀLITĀTE
- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)

Līgotājiem piedāvājam
JĀŅU SIERU, MEDNIEKU un TIRIŅDESAS.
VIJA KRAUJIŅA.

DR. IRENE ZELTIŅŠ,
ĀRSTE ZOBU SLIMĪBĀS,
pieņem pacientus katru dienu no pl. 9—12 un no 2—7.
Sestdienās iznēmuma gadījumos.
No 1.—15. augustam atvaļinājumā.
7 SPRUCESIDE AVE., HAMILTON, ONT., CANADA.
Tel.: JA 2-3314.

Bērnu dārza vadītāja
PIEŅEM BĒRNUS UZRAUDZĪBĀ.
RO 6-5236, Toronto.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
- Visskaistākos un vissvalgākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.

Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

J. Rozny
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

Paulu Diodoru Aristu
BĒRZIŅU
stud. phil., dz. 1921. g. 28. maijā, bijis 19. divizijas 44. pulka 3. vada komandieris. 1944. g. 17. oktobrī ievainots kājā.
Meklē māte, 2122 Westbourne Ave., Ottawa, Ont.

LĪDUMS
MEATS & DELICATESSEN
363 RONCESVALLES AVE., TORONTO.
(pie RONCESVALLES un HOWARD PARK).
TEL.: LE LE 2-8762.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO, (pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu.
Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

Ādas izstrādājumi ar latviskiem ornamentiem:
ALBUMI, GRĀMATU VĀKI, SOMAS, NAUDAS MAKI u. c.
Gatavoju arī uz pasūtinājumu.
J. ZĀLĪTIS,
52 ABERDEEN AVE., (PARLIAMENT / CARLTON)
TORONTO 5, TEL. WA 3-4842.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēkinis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
vieniniekam / cei (uz vēlēšanos garāža un pansija).
62 LANGLEY AVE., TORONTO.
Tel.: HO 1-6477.

SŪTIET ĀDAS
STANDARTSAIŅUS jūsu piederīgiem.
SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS
2 pāriem garo zābaku ar visiem piederumiem — virsāda oderāda, zoļāda u. c. piederumi $20.00
Pasūtinājumus pa pastu izpildām nekavējoties pēc naudas pārveduma saņemšanas.
ENCHIN LEATHER
466 BATHURST STREET, TORONTO.
ATVERTS IK DIENAS LIDZ PLKST. 5.30

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU
uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm.
Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE
676 Queen St., W., Toronto.
EM 3-2800.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate

uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape
tel. HO 6-9911, Toronto.

☆ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
☆ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

Zeltkalis A. KIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 3. jūlijā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, pēc tam kristības; pl. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā māc. A. Zūzāns; pl. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā Port Vašingtonā māc. O Gulbis.

Svētdien, 10. jūlijā, pl. 9 Bronksā, Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols; pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl 11 draudzes lauku īpašumā māc. R. Zariņš.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl. 11 draudzes lauku īpašumā māc. O. Gulbis.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11 — 1 dienā un divi reizes nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6 — 8. Draudzes darīšanas var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 3. jūlijā, pl. 10 dievkalpojums, teologs Augusts Meirenovs.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 3-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudārs, 1630 — 39 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p bērniem pl. 1.15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. R. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 3. jūlijā, pl. 11os jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien, 10. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 24. jūlijā, pl. 11os no rīta dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 31. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

3. jūlijā dievkalpojums notiks Saulainē.

10. jūlijā plkst. 2 p.p. Jauniešu iesvēte Deer Park United Church (St. Clair un Avenue Road).

Māc. A. Bridis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

3. jūlijā, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums.

17. jūlijā, plkst. 2,30 pp. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu.

31. jūlijā, plkst. 2,30 pēc p. dievkalpojums.

HAMILTONĀ

Māc. P. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 3. jūlijā, plkst. 2 dienā jauniešu iesvētes dievkalpojums. Piedalās A. Skudra - Kārkliņa (soprāna solo). Dziemu lapiņas.

HAMILTONAS LATVIEŠU SAPTYSTU MISIONĀRU dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 17. jūlijā, pl. 3.30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziedās no dziesmu grāmatām.

EDMONTONA

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 10. jūlijā, plkst. 13., Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) jauniešu iesvētes dievkalpojums ar Svēto vakarēdienu.

Kristīti Sadberijā: Normands Mārtiņš Bērziņš, Jāņa un Zentas dēls; Eglis Olģerts Pļaviņš, Olģerta un Irēnes dēls.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 8-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

3. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

9. jūlijā, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums Montreālā.

17. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

31. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notariāta birojs: līgumi, tulkojumi, notariāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STORHOLMAS NODAĻU. BOX 220, STOCKHOLM.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD.,
LA apgāds Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzlikšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

DANFORTH - BROADVIEW: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 1 trīsdaļīga vannas istaba un viena — viendaļīga. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Izdevīga obligācija. Iemaksa $4.900,-.

EGLINTON - MT. PLEASANT: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Izdevīgs pirkums. Cena $13.900,-.

SCARBOROUGH: Jauni 2—3 un 4 guļamistabu bungalovi, ar izdevīgām N.H.A. obligācijām.
A. Le Page jaunajā apbūves rajonā.

Sagādājam izstrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

Apgādam ‚Ceļinieks' ir labas cerības nākotnē

Mazputniņa saimnieciskais stāvoklis nostabilizējies

„Ceļinieka" apgāda paju īpašnieku sanāksmē piedalījās 20 dalībnieku, kas pārstāvēja 59 paju jas. To vadīja V. Nollendorfs un B. Rubess Toronto Latviešu biedrības un Sv. Andreja baznīcas telpās; protokolēja Nonita Grietāte un E. Preiss.

Sanāksmi ar uzrunu ievadīja apgāda padomes pagaidu pr-dis Mārtiņš Štauvers, atzinīgi novērtēdams lizinējos veikumus un pateikdamies darba darītājiem. Pēc Latvijas himnas sanāksmes dalībniekus ar sveicinu uzrunu sveica Toronto Latviešu biedrības pr-ks E. Skuja.

Mandātu komisijas ziņojumu sniedza J. Šlesers, ALJA's pr-dis. Statūtu komisijā ievēlēja M. J. Šleseru un T. Kronbergu.

Apgāda iepriekšējās padomes pr-dis M. Štauvers savā ziņojumā galvenokārt norādīja uz grūtībām, apgāda darbībai nostiprinoties, bet ir labas cerības nākotnes darbam. M. Štauvers izteicās, ka sevišķu atzinību paju līdzekļu sagādē pelnījis T. Kronbergs.

Par „Mazputniņa" lidojumu ieskatu sniedza saimniecības dalas vad. Br. Rubess, norādot, ka „Mazputniņa" metiens sasniedz 1500 eks. Ir iecerēts turpmāk „Mazputniņu" izdot 10 reizes gadā, lai darbinieki varētu rast iespēju atvaļinājuma laikam. Piemēram, tehniskā redaktore Ilze Proriņa velti 36 stundas nedējā darbam mazputniņa labā. Uz priekšdienām ir iecerēts Mazputniņa slejās iekārtot vecāku nozari, lai arī vecāki varētu izteikt savas vēlmes. „Mazputniņa saimnieciskais stāvoklis nostabilizējies.

Par „Ceļinieka" rakstiem jaunatnei" ziņojumu sniedza redaktors M. Štauvers, norādot, ka pēdējā laikā paplašināts redakcijas darbinieku skaits. Līdzstrādnieku skaits nemitīgi pieaug. Vēlams būtu abonentu pieaugums. Saimnieciskais stāvoklis vēl nav nostabilizējies.

Par „Jauno Gaitu" ziņojumu sniedza atbildīgais redaktors Laimonis Zandbergs un saimniecības dalas vadītājs Andris Priedītis. Pag. darbības laikā saimnieciskie apstākļi nav bijuši labvēlīgi. Ir cerības ar draugu kluba palīdzību „Jaunās Gaitas" darbu iedzīvināt sekmīgāk. Apgādam ieteic iegādāties iespiežamo mašīnu, IB 14 rakstāmmašīnu u. c., kas ietaupītu līdzekļus žurnāla izdošanā.

Sekretāres ziņojumu nolasīja L. Zandbergs. Kasieris T. Kronbergs sniedza kases pārskatu. Paju iemaksu kapitāls sasniedz $2.669,-, bet pamatkapitāls $736,-. Pavisam ir 91 paju īpašnieki, pajas iemaksas lielums $30,-.

Revīzijas komisijas (J. Šlesers un V. Gulēns) ziņojumu sniedza J. Šlesers, norādot, ka darbinieki strādājuši ar lielu pašaizliedzību, par ko tie pelnījuši pateicību, ko arī sanāksmes dalībnieki izteic ar skaļiem aplausiem.

Debatēs atkal paceļas jautājums par agrākajām nesaskaņām ar ALA's valdi atsevišķu rakstu dēļ, kas ievietoti „Jaunā Gaitā". Brunis Rubess norāda uz žurnāla nozīmību latviešu sabiedrībā; ja atsevišķi raksti būtu kritizējami, tad tomēr nedrīkstētu trūkt Kultūras fonda atbalsta.

J. Šlesers izsakās, ka vecākās paaudzes atbalsts ir nepieciešams, bet jaunatnei jāļauj lemt pašai.

Debatēs, kuŗās piedalās T. Kronbergs, E. Preiss, E. Breikšs, L. Zandbergs u. c., galvenokārt tiek izteikti vecās un jaunās paaudzes uzskati un to atšķirības.

Visā debašu jautājumā par Jauno Gaitu noslēguma domu izteica žurnāla bijušais redaktors V. Nollendorfs, ka sadarbība uz priekšdienām būs labāka, ko var secināt no pēdējā ALA's kongresa. Indiānapoles dziesmu svētku laikā paneļa diskusijās tiksies Jaunās Gaitas red. L. Zandbergs ar ALA's pr-di prof. P. Lejiņu. Un, cerams, sāpīgās problēmas ar laiku izkristallizēsies.

Spraigas debates izraisīja arī darbības noteikumu pieņemšana, kur daži jautājumi nonāca debašu „krustugunīs".

Pēc pastraujām debatēm arī šis jautājums izkļuva no „straujajām krācēm." Debašu rezultātā sadevās rokās kā vecās, tā jaunās paaudzes debašu pārstāvji. Pēc jaunajiem noteikumiem arī latviešu bezpeļņas sabiedrīskās, saimnieciskās un garīgās organizācijas varēs iegūt pajas un baudīs balstiesības. Paju skaitu varēs iegūties neierobežoti.

Izstrādājot apgāda uzdevumu nākotnē, izpaudās doma, ka kāpināma paju iegāde un žurnāla sejas izveidošana. Izskanēja arī vēlējums par jauna žurnāla izdošanu „Ceļinieka rakstu" vietā, lai žurnāla saturs būtu vairāk piemērots padsmitnieku interesēm.

M. Štauvers, kā lielu panākumu atzīmēja apgāda izdevumu labo sadarbību, kaut gan katrs izdevums ir patstāvīgs.

Br. Rubess uzsvēra V. Nollendorfa, M. Štauvera, A. Runģa, A. un M. Zaļinsku lielos nopelnus apgāda darbības iedzīvināšanā, ko sanāksmes dalībnieki sveica ar ilgstošiem aplausiem.

Sanāksmē piedalījās arī vecākās paaudzes pārstāvji P. Treijers, E. Preiss, A. Šteinbachs u. c.

Sanāksmes norisi uzņēma skaņu lentā.

Sanāksme norītēja labas sadarbības zīmē, tā bija bagāta ar ierosinājumiem.

Sanāksmes dalībnieki ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto „Dajnas" koŗa diriģenti Ēriku Freimani.

Jaunajā apgāda padomē ievēlēja: T. Kronbergu, J. Peniķi (ASV), Anitu Liepiņu, A. Šteinbachu, V. Nollendorfu (ASV) un A. Olti (ASV). Revīzijas komisijā ievēlēja: V. Zariņu, P. Treijeri un E. Preisu, pēdējam uzņemoties revīzijas kom. priekšsēža pienākumus. Sanāksme lūdza T. Kronbergu uzņemties apgāda padomes pagaidu priekšsēža pienākumus līdz padomes konstruēšanās sēdes sanākšanai. K.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0143 LE 5-4455

$500,- iemaksa 8 istabu dubultķieģeļu dupleksam, 2 stāvos. Tīra un labi izremontēta māja. 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas. Viens dzīvoklis izīrēts par $80,- mēnesī. Mēneša maksājumi $98.-. Garāžas iespējas. Žvanīet nekavējoties. Uz šo īpašumu sagādājam vajadzīgo iemaksu pilnā apmērā.

Bloor — Jane St.

$2500,- iemaksa 7 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar iebraucamo ceļu, garāžu un dārzu. Lielas, tīras un gaišas istabas. Radiatoru-eļļas apkure. Ilgtermiņa hipotēka. Pavisam tuvu veikaliem un satiksmei. Sagādājam bankas aizdevumu.

Bloor - Beresford Ave.

$7.900,- pilna prasītā cena ar zemu iemaksu 7 istabu, divstāvu, savrūpmājai. 2 modernas virtuves. Moderna vannas istaba. Eļļas apkure. Izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Garāža. Ienākumi no otrā stāva $85,- mēnesī. Viegli maksājumi.

Mt. Pleasant - Balliol St.

$1.000,- ir visa prasītā iemaksa 6 istabu, pilnīgi no jauna dekorētai dubultķieģeļu mājai uz liela gruntsgabala, iebraucamo ceļu un garāžu. Pilna prasītā cena $13.900,-, 8 gadu hipotēka. Maksājumi $94,- mēnesī. Gadījuma pirkums ar zemu iemaksu. Sagādājam bankas aizdevumu šī īpašuma iegādei.

Bloor - Brock St.

$1000,- iemaksa 5 istabu atsevišķai, pilnīgi un moderni pārbūvētai mājai ar modernu virtuvi un modernu vannas istabu. Liels dārzs. Tuvu Bloor ielai. Viena atklāta obligācija par atlikušo parāda summu. Ļoti izdevīgs pirkums lielai ģimenei. Sagādājam bankas aizdevumu.

Kādēļ maksāt īri?

$8900,- ir pilna prasītā cena 5 istabu bangalovam **Eglinton - Caledonia St. rajonā** ar prāvu sakņu dārzu un garāžu. Iemaksa, $800,-, viena 10 gadu obligācija, atmaksājama $70,- mēnesī. Sagādājam bankas aizdevumu iemaksai pilnā apmērā.

Mums ir vēl citi līdzīgi īpašumi visos pilsētas rajonos.

Lawrence - Dufferin St.

$2000,- iemaksa 5 gadus vecam mūra bangalovam ar pilnīgi izbūvētu rentējamu pagraba dzīvokli. Sevišķi tīra māja. Pilna cena $14.500,-, ilgtermiņa maksājumi.

Ezera krasta gruntsgabali.

$200,- iemaksas kotedžu gruntsgabaliem uz zivim bagāta ezera krasta Muskokā. Labs ceļš un elektrība. Kaimiņos vairākas latviešu vasarnīcas. Gruntsgabalu lielums 100 x 200 pēdu.

Yonge - Eglinton Ave.

$3.000,- iemaksa — 7 istabas 2 stāvos. Atsevišķa, veselību dubultķieģeļu māja. Privāts iebraucamais ceļš. Liels dārzs un garāža. Radiatoru - eļļas apkure. Alumīnija priekšlogi un durvis. Atpūtas telpa pagrabā. Viena ilgtermiņa obligācija. Sagādājam bankas aizdevumus iemaksām.

DAŽOS VĀRDOS

KANADĀ

Pirmoreiz pēc 16. gadiem liberāļu partija atkal uzvarējusi Kvebekas provincē. Nesenajās vēlēšanās piedalījās 2.090.000 kvebekiešu.

Toronto austrumu Jorkā nākošajā gadā pacelsies 1.092 jauni apartamenti. Šajā sakarā Toronto ārpilsētas iedzīvotāju skaits pieaugs par 4000 peronām.

Laikraksts „The Globe and Mail" ziņo, ka kopš 1945. gada Kanadā ieceļojuši 2.000.000 dažādu tautību immigranti.

Nūfaundlendas province par 2 centiem paaugstinājusi nodokļus benzīnam un gandrīz visām pārējām precēm, atskaitot uzturu, šinīs dienās paziņojis finanču ministrs Spencers.

Kanadā ražotie kosmisko trokšņu instrumenti esot ievietoti ASV visjaunākajā mākslīgajā satelītā, ko ievirzīja orbitā pagājušajā nedēļā. Tomēr neesot īstas skaidrības, vai šie instrumenti arī darbojoties.

JĀŅI „DIENVIDU GALĀ"

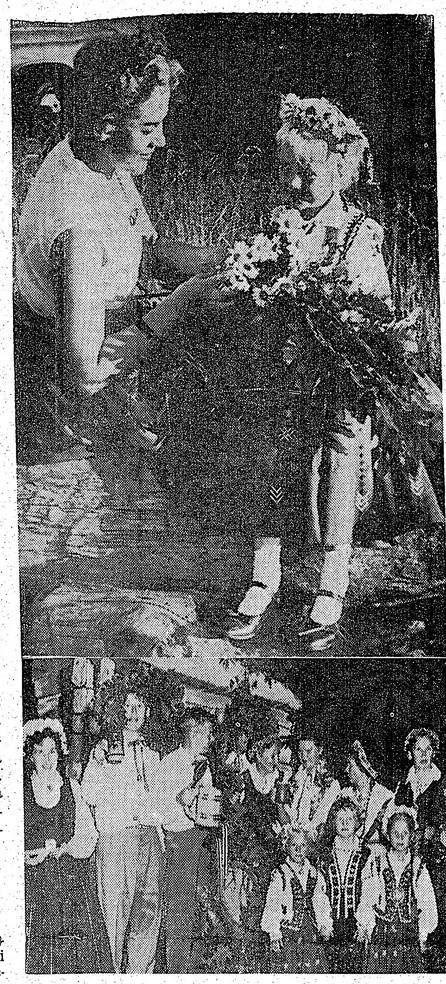

„Tautu meitām jāprot vīt vainagus," pastāsta Dzirksteles pr-ce Rasma Sakare mazajai tautu meitai Sandrai Gailītei, kas arī piedalījās „Seno Jāņu" uzvedumā Port Vellerā. Jāņu tēvs un Jāņu māte pacienā līgotājus ar miestiņu.
J. Liģera un R. Bērziņas uzņ.

Šogad Sv. Katarīnes, Hamiltonas un Niagaras DV nodaļu sarīkojumā skaistajā Garden City līcī notika kopīgais Jāņu sarīkojums, kas bija pulcējis daudz vairāk apmeklētāju kā iepriekšējos gados. Piedaloties vietējām organizācijām un jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" tautas deju trupai, kopīgais uzvedums „Jāņu vakars lauku sētā" izdevās ļoti labi. Daudz darba mēģinājumos, uzvedumam piesaistot pat mūsu pašas jaunākās atvasītes, — bija veltījusi režisore, pianiste L. Albertiņa. Lielo līgotāju pulku pie „klētiņas" ar sieru un miestiņu sagaidīja Jāņu tēvs (P. Vītols) un Jāņu māte (Milda Vītola). Līdz rīta ausmai parka lielo koku ielokā sprēgāja ugunskuri, skanēja Līgo dziesmas, bet dejā sarīkojuma zālē un brīvdabas deju grīdā bija redzami jaunās un vecākās paaudzes dejotāji. Šajā pašā vietā 17. jūlijā atkal tautieši pulcēsies, lai piedalītos gadskārtējā Draudzības un jaunatnes dienu volejbola turnīrā, noslēguma sarīkojumā un atvadu ballē. -dotis.

ZIEMEĻAMERIKAS KONTINENTA BALTIEŠU MEISTRASACIKSTES VIEGLATLĒTIGĀ

ASV „vējainās pilsētas", Čikāgas, Hansona parka stadionā 18. un 19. jūnijā notika Ziemeļamerikas kontinenta baltiešu 1960. gada (5. gadskārtējās) meistarsacīkstes vieglatlētikā, piedalo ties 48 dalībniekiem — 30 vīriešiem, 18 sievietēm, no tiem 23 latviešiem (15 vīrieši, 8 sievietes), 24 lietuviešiem (14 vīrieši, 10 sievietes) un 1 igaunim. Pirmoreiz kopš 1957. gada (2.) meistarsacīkstēm Klīvlendā, kuŗās pirmoreiz startēja visu trīs Baltijas tautu vieglatlēti, pulcējoties kā no ASV, tā Kanadas, arī šoreiz — pēc 3 gadiem — atkal startēja viens igauņu reprezentants (kārtslēcējs Mati Raldosa) un latviešu vienībā bez ASV vidējo valstu sportistiem redzējām arī vienu „kanadieti" (Dubuque universitātes šķēpraidi Juri Tēraudu no Montreālas), trīs ASV austrumu piekrastes pārstāvjus (Miami universitātes sprinteri Induli Spodri no Hadsonas, Ņujorkā un King's Point'a akadēmijas veseŗa metēju Henriku Zeili un veseŗa metēju un diskabolu Imantu Mežaraupu no Filadelfijas) un vienu ASV rietumu piekrastes pārstāvi (Čīles valsts-vienības dalībnieku, Denveras universitātes daudzcīņnieku Juri Laipenieku no Denveras, Kolorado).

Šo latviešu vienības izcilo dalībnieku vārdiem pievienojot vēl ASV vidējo valstu teicamākos pārstāvjus — Viskonsinas universitātes vispusīgo vieglatlētu Elmāru Ezeriņu, Indiana Technīskās kolledžas mešanu disciplīnu rekordistu Ivaru Veldri, Kalamazū kolledžas 440 jardu skrējēju un tāllēcēju Ati Grīnbergu, Kalamazū vidusskolu līgas rekordistu 880 jardos Juri Lodi un mūsu vieglatlētu vecākās paaudzes joprojām vēl rosīgo pārstāvi Jāni Plīsi, redzam, ka meistarsacīkstēs šoreiz piedalījās lielākā daļa mūsu pašlaik spēcīgāko vieglatlētu ASV. Nebija tādēļ ne mazākā pārsteiguma, ka, līdzīgi iepriekšējam gadam, oficiāli aprēķinot uzvarētāju tautību punktu vērtējumā — izpaudās vairāk nekā pārliecinošs latviešu pārākums!

Katrai tautībai ikvienā disciplīnā vērtējot divus labākos sasniegumus (individuālās sacensībās: 5-3-2-1 p.; 4×100 m stafetē: 7-3 p.; 4×600 m stafetē: 10-6-4-2 punkti), vīriesu sacensībās latviešu pārākums izteicās ar 22 p. — 84:62 p.; arī sieviešu sacensībās pēc divu gadu zaudējumiem latvietēm izdevās visai pārliecinošs 14 p. revanšs — 61:47 p.; kopvērtējumā latviešu uzvara izteicās ar 36 p. — 145:109 p.

Piebilstams, ka vismaz 4 p. latvieši automatiski zaudēja 3.000 metros, kur mūsu vienības vienīgais dalībnieks mineapolietis A. Zariņš izstājās distanci nepabeidzis, un kārtslēkšanā, kur mūsu vienībai bija tikai viens dalībnieks. Šāds stāvoklis turpmāk noteikti novēršams: tieši tādēļ taču mums ir vienības vadītājs (vismaz uz papīra un pie fotografēšanās . . .)!

Latviešu vienībai visvairāk punktu izcīnīja — vīriešu sacensībās: J. Laipenieks un E. Ezeriņš — katrs pa 15 punktu, I. Spodris un I. Veldre — katrs pa 8 p., J. Lode — 7 p., A. Reichs — 6 p., J. Tērauds un H. Zeile — katrs pa 5 p. Sieviešu sacensībās: L. Tālberga — 17 p., A. Ezeriņa — 15 p., Dz Pasteniece — 12 p., M. Pētersone — 4 p., E. Ezeriņa, R. Zariņa un M. Tālberga — katra pa 1 p.

Lietuviešu vienībai visvairāk punktu „salasīja" — vīriešu sacensībās: Ed. Aleksejūnas — 13 p., J. Kulavičius — 10 p., D. Balai — 8 p., A. Malinauskas un A. Garsys — katrs pa 6 p., S. Ripskis — 4 p., V. Venclauskas, R. Sakalas un A Modestas — katrs pa 3 p.; sieviešu sacensībās: R. Besperaitis — 8 p., L. Juodis — 6.5 p., K. Kuraitis — 6 p., M. Šileikyte — 5 p., A. Karalis un V. Ambrazevicius — katra pa 3 p., I Besperaitis — 2 p. Vienīgais igauņu pārstāvis M. Raudosa izcīnīja 5 punkti.

G. Grīslītis.

BALTIEŠU PROTESTS PRET MASKAVAS OKUPANTIEM

Zviedrijā. (LZA) — Tieši jūnija mēneša vidū, kad varmācīgie Maskavas okupanti gatavojas dzimtenē palikušos brāļus un māsas piespiest „gavilēt" par uzspiesto „brīvību", Zviedrijā un visās citās zemēs brīvajā pasaulē, kur mīt arī baltieši, notika un joprojām notiek spraigas protesta sanāksmes. Pirms dažiem gadiem Zviedrijā nodibinājās „Jūnija komiteja", galvenokārt sakarā ar Chruščeva pieteikto viesošanos. Darbojoties līdzi zviedru labvēļiem ar prof. Birgeri Nērmani priekšgalā, ar šīs komitejas enerģisko rīcību Maskavas varmāka savu vizīti atteica. Šoreiz šī pati komiteja Stokholmas koncertnama lielajā zālē, kur spēj pulcēties ap 3.000 personu, bija sarīkojusi protesta sapulci pret Baltijas valstu varmācīgo okupēšanu. Sapulci ar īsu uzrunu zviedru valodā atklāja ministrs Heirichs Laretejs. No zviedru labā spārna partijas runāja rīksdaga deputāts prof. Gunārs Hekšers — zviedru - igauņu institūta priekšsēdis. Viņš uzsvēra, ka komūnistu meli nespēj nevienu godīgu cilvēku pārliecināt, ka Baltija nebūtu ar varu okupēta. Savu lietišķo, turpat stundu ilgo runu prof. Hekšers nobeidza vārdiem: „Es būtu laimīgs, ja Zviedrija nebūtu atzinusi Baltijas valstu iekļaušanu Pad. Savienībā," par ko tas saņēma klausītāju aplausu vētru.

Nākošais runātājs — tautas partijas deputāts doc. Gunārs Helēns, pārliecinošos vārdos ilustrēja okupantu propagandas metodes. Trešais runātājs bija centra partijas rīksdaga dep. E. Grebeks, kas attēloja komūnistu lauksaimniecības kollektīvizācijas postu. Runātāju starplaikā koncertēja pianiste Guna Kurme un dziedāja igauņu vīru koris diriģenta L. Lutmaa vadībā.

Nobeiguma vārdus teica prof. B. Nērmanis, sapulces dalībniekiem kājās stāvot kopīgi uzsaucot četrkārtīgu Lai dzīvo! Baltijas valstīm. Skatuves paaugstinājums bija gaumīgi dekorēts ar Baltijas valstu karogu savijumu. Kaut arī protesta sapulce notika darba dienas vakara vēlā stundā un ielga 3 stundas, dalībnieku skaits bija kupls. Ar nožēlu gan jāpiemetina, ka latvieši bija uz pirkstiem saskaitāmi. Ieradušies bija tikai sūtnis Tepfers un dažu organizāciju pastāvīgie ievērojamāku svētku un svinību gadījumu apsveicēji.

JŪNIJA APELLĀCIJU

nolasīja latviešu tautu meita, asistējot igauņu un lietuvju tautu meitām:

„Priekš 20 gadiem no Eiropas kartes izdzēstas 3 patstāvīgas valstis — Igaunija, Latvija un Lietuva. Staļins un Hitlers kļuva sabiedrotie. Savā brutālā varas kārībā tie noliga sasvstarpējās palīdzības paktu. Lielu daļu Eiropas viņi sadalija savā starpā. Ar varu un viltu Padomju Krievija un Hitlera Vācija pēc tam iznīcināja arī citu tautību brīvību un Eiropu ietrieca lielā kaŗa uguns liesmās.

Igaunijai, Latvijai un Lietuvai nebija pietiekama militārā spēka, lai pretotos Padomju Savienības tūkstoš lidmašīnām, tās tanku armijām un zaldātu miljoniem. Baltijas valstu tautām, nespējīgām sev palīdzēt, bija jānoraugās pasaules vēstures lielākajā blēdībā, tā saukto vēlēšanu norisē, ko sarīkoja komūnistu propaganda, lai apgalvotu, it kā Baltijas tautas brīvprātīgi būtu atteikušās no savas patstāvīgās dzīves un būtu labprātīgi liekušās komūnistiskās varas priekšā, lai nokļūtu šīs varas jūgā. Simts miljonu cilvēku, kas pirms 20 gadiem bija brīvu un patstāvīgu valstu pilsoņi, spaidu kārtā padariti par Padomju Savienības vergiem. Berlines krize, Ungārijas asinspirts, Chruščeva neslēpta izrunāšanās visdažādākās sakarībās — tas viss ir licis cilvēkiem saprast, ka Pad. Savienība nav savu būtību mainījusi, ka varmācības mentālitāte, kam par upuri 1940. gadā krita Baltijas tautas, tur valda joprojām.

Bet cilvēku mūžīgās brīvības ilgas nespēj nomākt pat visnežēlīgākā apspiestība. Baltijas tautu ciešanas, neskatāmie nevainīgu cilvēku upuri ir tikai stiprinājuši nesalaužamo gribu un brīvības jūtas. Pēc 20 gadiem Baltijas tautu piederīgie kā viņpus, tā šaipus dzelsz priekškaram ik brīdi ir gatavi stāties brīvības cīnītāju pirmajās rindās, lai stāvētu sardzē par Rietumu pasaules kristīgo kultūru. Kopā ar mums šodien ir vairāk šīs cīņas draugu nekā jebkad agrāk. Ar katru brīdi aug to skaits, kas gatavi — visur un katrā laikā, apzinoties savu mērķi, ar pilnu apņēmību — iestāties par cilvēka cienīgu dzīvi, par brīvības nedalāmības principiem.

Mēs dzīvojam tālāk. Mēs skatāmies uz priekšu, nākotnē. Un mēs sūtām savus sveicienus mūsu apspiestajiem tautas brāļiem. To mēs darām pārliecībā, ka brīvības rīts tomēr vairs nav tālu."

Jūnija Komitejas vārdā:

Igauņu pārstāvība Zviedrijā, Igauņu nacionālā padome, Igauņu nacionālais fonds, Igauņu komiteja Zviedrijā, Igauņu studentu savienība, Zviedrijas latviešu centrālā padome, Latviešu nacionālais Fonds, Latviešu palīdzības Komiteja, Latviešu jaunatnes Sadarbības Komiteja, Latviešu biedrība Zviedrijā un Baltijas komiteja.

Jāņu naktī Saulaīnē

pie ugunskura (netālu no vārtiem) pazaudēta nauda un dokumenti (uz V. U. vārda). Atradējam laba atlīdziba. Lūdz ziņot LA birojā.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNICĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.

Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dāvājami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

Vācietis divas reizes pēc kārtas skrien 100 metrus 10 sekundēs

Cīrichē (Ris) — Liekas, zīt par jaunu pasaules rekordu. Ievērots tomēr īsi pēc tam franču sacīkšu tiesnesi izšķīrās par skrējiena atkārtošanu. Harijs „zibenstarts" šoreiz notika vairāku „kritiķu" uzmanīgi vērots, atzīts par nevainojamu, un tāpēc jaunā varējumam — 10 sekunžu pasaules rekordam 100 m distancē — nevar vairs būt šķēršļu cejā uz atzīšanu. Armīns Harijs, kas pagājušajā gadā Stokholmā Eiropas meistarnosaukumu 100 m distancē izcīnīja tikai" ar 10,3 sek., ir viena no lielākajām cerībām Romas olimpiādei.